

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Popolna slepota

Vodje in pristaši JNS se na izzivajoč način imenujejo nacionaliste. Še v zadnji seji senata se je upal senator Krulj reči svojemu kolegi Frangešu, ki gotovo ni noben »klerikalec«, da »izziva vse nacionaliste«. Gospodje torej štejejo vse narodne poslance in senatorje, vse člane vlade in sploh vsakogar in vsako stranko v Jugoslaviji, ki ni JNS, med anacionalne, nenarodne in protinarodne elemente. Ne samo dr. Korošec ali škof dr. Rožman, ampak tudi Milan Stojadinović in vsi ugledni vodje ter pristaši bivše srbske radikalne stranke spadajo med anacionalne ljudi kakor seveda tudi stari Davidovič in vsi njegovi, ki sedaj priznavajo hrvatski in slovenski narod. JNS se izdaja za edino čuvajko Jugoslavije in ob vsaki priliki nasproti vladajoči stranki v državi prisvaja le sebi pravico, da izvaja oporoko pokojnega kralja. Le njej, tako vsak dan slišimo takó iz parlamentarnih razprav kakor iz člankov in govorov JNS prvakov, je kralj Aleksander umirajoč zaupal jugoslovansko državo in nacionalno idejo, da jo branijo in zanjo skrbje. Od najvišjega predstavnika Jugoslavije do najnižjega funkcionarja je vsak sovražnik te države ali pa dela v interesu njenih nasprotnikov, ako pokorno ne izpoveduje in izvršuje političnega programa te »integralno« jugoslovanske stranke, ki ji je sam pokojni kralj (ne vemo ne kdaj ne kako) izročil v varstvo Jugoslavijo.

Pokojni kralj je poleg prijateljskega pakta z Italijo in ustanovitve dobrih odnosov z Nemčijo imel prav posebno v načrtu sporazum s Sveto stolico. Uresničenje teh treh zamislov je spadalo v njegovo oporoko, da se mednarodni položaj naše države čim bolj okrepí in naši državi ohrani mir. Kar se tiče sporazuma s poveljavarjem vsesvetske katoliške cerkve, je imel kralj Aleksander pred očmi veliko moralnično in diplomatsko oporo, ki je more Sveta stolica nuditi vsakomur, ki ji z njo v prijateljskih odnosih. Če vlada takih svobodomiselnih in skrajnih socialistov, kakor je vlada današnje Francije, v sodobnem težkem mednarodnem položaju išče kar najpristranejšega stika z Vatikanom, da se ohrani in obrani demokracija, ki se spodobí kulturni Evropi s krščanskimi tradicijami, potem se moramo klanjati političnemu geniju pokojnega kralja, da mu je že pred tolikimi leti bilo jasno, kakšno dragoceno pomoč v evropskem koncernu velesil bi pomenilo za Jugoslavijo prav v tej kritični dobi prijateljstva s Sveto stolico. Čisto po nalogu in v smislu kraljeve volje je napodiktatura gospoda Jevtića, sedanjega namestnika Petra Živkovića v vodstvu stranke JNS, začela razgovore z Vatikanom in jih tudi v celoti dovršila. Kot upolno-močenec vlade je minister Auer konkordat podpisal in sedanja vlada ga je sedaj predložila v ratifikacijo parlamentu takega, kakšen je bil dogovorjen in podpisan od vlade sedanjega drugega »führerja« JNS. Pod dr. Stojadinovićem se prav nobena točka konkordata ni bistveno izpremenila in vse tiste določbe, ki jih sedaj vodstvo srbske pravoslavne cerkve označuje kot »poniževalne« za pravoslavje, so ostale točno take, kakršne so bile, ko jih je sklenila in podpisala Jevtićeva vlada in ko višji hierarhi srbske pravoslavne cerkve sami niso dvignili proti njim prav nobenega protesta. Saj je sam kralj, ki v pravoslavni cerkvi zavzema prvenstveno mesto, kakor je razvidno iz »Ustave svete srbske pravoslavne cerkve«, tak konkordat hotel in njegovo uresničenje zapustil vladí in vsem pravim jugoslovanskim patriotom kot eno najbolj važnih točk svoje oporoke.

Toda danes, ko je JNS v opoziciji, so njeni vodje kar čez noč pozabili, da jim je pokojni kralj zaupal »zvesto izpolnjevanje njegove oporoke in zamislov v korist naroda in države«. Kar je bilo gospodu Jevtiću še pred dvemi, tremi leti patriotska dolžnost, da je namreč po želji in volji kralja sklenil s Sveto stolico tisti sporazum, ki danes leži pred narodnimi predstavniki, da ga potrdijo, to smatra taisti gospod Jevtić sedaj za nesprejemljivo in njegov klub se čuti upravičenega, da sveto željo in voljo pokojnega kralja prezira in ji zakleše svoj veto! Nasprotno pa je tista vlada, ki hoče sedaj tej kraljevski želji in volji, ki se popolnoma strinja z najvišjimi interesi države, vtisniti pečat narodne sankcije, v oči JNS, te »edine« čuvajke Jugoslavije, naenkrat obtožena, da dela proti koristim države in naroda, zakaj med beležkami, med katere je »Jutro« od 16. t. m. sramotljivo skriló notico, da so poslanci JNS v skupščinskem odboru kompaktno glasovali proti konkordatu, beremo, da so to storili »v prepričanju, da predloženi konkordat v nekaterih svojih važnih določbah močno tangira zelo tehtne državne in nacionalne interese...« Gospodje so hoteli s to zvito formulacijo sugerirati, da konkordat dr. Stojadinovića ni istoveten z Jevtićevim, kar lahko pobije vsak, kdor določbe konkordata pozna, zraven pa se niso upali izjaviti, da ta konkordat državnim in narodnim interesom nasprotuje, marveč so rabili besedo, da jih »tangira«, kar le dokazuje njihovo »mala fides«, njihovo neodkritosrčnost in dvoilčno vlogo, ki jo ti patrioti sploh igrajo v našem političnem življenju. V imenu tehtnih državnih interesov so glasovali proti konkordatu, ki ga je v imenu taistih interesov sklenil s katoliško cerkvijo njihov današnji šef parlamentarnega kluba in ga je zamislil pokojni kralj, ki se nanj ob vsaki priliki sklicujejo kot na svoj vzor. Če je treba njihov strankarsko delovanje kriti z njegovim vzvišenim imenom. Toda, odkritosrčno povedano, čisto prav je, da so zastopniki JNS glasovali proti sporazumu s katoliško cerkvijo, zakaj s tem so sami nehoti sneli s svoje stranke patriotsko krinko in dokazali, koliko je v resnici vreden njihov patriotizem in kaj se skriva za njihovim »integralnim« jugoslovenstvom. Noben nasprotnik konkordata ni mogel dokazati, da bi konkordat v čemerkoli nasprotoval interesom jugoslovanske države. Če bi to bilo res, bi bilo treba obdolžiti pokojnega kralja samega in gospoda Jevtića, da nista vedela, kaj so interesi naše države. Treba bi pa bilo to težko obtožbo dvig-

Nadaljevanje uvodnika na 2. str.

Vlada je skupščini predložila

novi zakon o zadrugah

Temeljita razlaga vrlin zakona po kmetijskem ministru

Belgrad, 16. julija. AA. Na seji Narodne skupščine je imel kmetijski minister Svetozar Stanković govor o zakonskem predlogu o gospodarskih zadrugah, v katerem je med drugim dejal:

Pred vami je predlog zakona, ki obdeluje snov z že izdelano ideologijo. To je zadrugištvo in njegova ideologija. Čeprav je to gibanje še mlado, saj je staro komaj nekaj več kakor 100 let, je zadrugištvo postalo važen gospodarski in socialni činitelj. Čeprav naše zadrugištvo še ni tako razvito, kakor bi bilo želeti, imamo vendarle v naši državi okoli 8000 zadrug z več ko 30 zvezami. Naše zadrugištvo razpolaga z več ko dvema in pol milijardama din; od tega je okoli pol milijarde njegov lastni kapital, za dve milijardi je pa vlog.

V zadrugi ideologiji navajajo kot glavno nalogo zadrugištva ukinitev posredovanja in posredovalnega ali trgovskega zasluzka med pridelovalcem in konsumentom in razdelitev tega zasluzka med oboje. Teoretični zadrugištva mislijo, da prihajajo današnja velika nasprotja v gospodarskem in družabnem življenju od posredništva in posredovalnega zasluzka, ki je v škodo konsumentov in pridelovalcev ustvaril kapitalizem in njegove ekscese. Za značaj zadrugištva daje povod njegovim ideologom, da mu pripisujejo vlogo ustvarjanja novega gospodarskega reda, da napovedujejo ustanovitev nove zadrugne države, socialnejše in pravičnejše celo od popolne svobodne države. Vsekakor ho zadrugištvo, če že ne bo nosilec ali edina oblika novega gospodarskega reda, vsaj pomembno ravnalo gospodarsko-socialnega reda. Govorimo rajši danes o konkretnih in perečih vprašanjih.

Naloga zadrug

Rekli smo, da je bistvena naloga zadrug, da izključi posredništvo iz gospodarskega življenja. To bi bila aktivna izključitev posredništva. Da pa posredništvo izgine, ga mora zadruga tudi pasivno izključiti, to se pravi, da tudi zadruga sama v nobenem primeru ne sme postati posredovalec. To posebno poudarjam, kajti, če bi se to zgodilo, bi posredništvo ostalo, le obliko bi izpremenilo. Ne samo, da zadrugištvo nima za to nobene moralne pravice, temveč je njegova moralna dolžnost, da ne postane samo posredovalec. Kršitev tega moralnega zakona bi imela posledice, ki bi ogrozile sam obstoj zadrugištva, kakor smo že videli v mnogih primerih. Zadruga mora delovati samo v krogu svojih zadrugnikov. To je edina oblikovna označba prave zadrug. Zadruga ima dalje svoj dobiček ali prihranek veliko ne po deležih (kakršni so delnice v delni-

skih družbah), torej ne po glavnici, temveč po obsegu poslovanja vsakega zadrugnika z zadrugo. Da bo zadrugištvo imel korist od zadrug, mora delati z njo, drugače mu zadruga ne more dati nobene koristi. To je druga formalna značilnost zadrug. Takšno se vidi zadrugištvo, gledano z oči konsumentov, kamor spadajo tudi pridelovalci, ker so tudi oni obenem konsumenti tega ali onega blaga. Toda če gledamo zadrugištvo z oči pridelovalcev, se pokaže v drugi obliki, v drugi luči; takrat dobí še drugo važno funkcijo. Tu se njegovo področje razširi še na proizvodnjo in se ne omeji samo na izmenjavo blaga. Tu postane ustvarjalni činitelj — in baš v tem je njegov višji pomen. Prva njegova funkcija je bolj socialnega značaja, druga pa gospodarskega.

Medtem ko kaže zadrugištvo v naši državi velik polet in postaja čedalje važnejši gospodarski in socialni činitelj, imamo po drugi strani neenotno zakonodajo s kakim 6 pravnimi področji in 18 raznimi zakoni in zakonskimi določili. Ker kaže zadrugištvo težnjo do nekega poenotenja ali vsaj sodelovanja raznih svojih skupin, bi bil enoten zakon že zato potreben in koristen.

Vse to nas je pripravilo, da smo izdelali ta zakonski predlog in da ga izročamo narodnemu predstavništvu v pročititev.

Značilnost novega zakona

Pred seboj imate zakonski predlog, ki daje zadrugištvo kar najširšo možnost delovanja in razvoja. Vse kar ni prepovedano z drugimi zakoni, more biti področje gospodarskega delovanja zadrug. Nikomur ni prepovedan vstop v zadrugo, zakon tudi ne določa, v katero zvezo naj vstopi katera zadruga, čeprav mora vsaka biti članica vsaj ene zveze. Zakon določa neko diferenciranje zadrug, a izrecno samo kreditni zadrugi je določeno področje. Kreditna zadruga in kreditna zveza se more baviti z blagovnim prometom, to je z nakupom in prodajo, razen za svoje lastne potrebe. Zadrugištvo se s tem zakonskim predlogom zajame popolna avtonomija. Država ima sicer pravico do nadzorstva nad delovanjem zadrug in zadrugnih zvez, toda upravna oblast nima nikakega neposrednega vpliva na delovanje zadrugnih ustanov. Kjer zasledijo organi oblasti nepravilnosti v delovanju zadrug, bodo to prijavili pristojnemu sodišču. Novost tega zakona je, da se imajo poročila zadrugnih predsednikov v celoti prečitati na skupščini, preden se odobre letni sklepni računi in preden se podeli absolutni upravnemu in nadzornemu odboru. Skupščina bo pa o tem poročilo svobodno odločala. Kjer se pa določeno prekrši zakonov, pride zadeva pred sodišče.

Revizija zadrug je obvezna

Zakon uvaža obvezno revizijo zadrug in zvez. Vsaka zadruga mora biti članica zveze, ki ima pravico do revizije, vse revizijske zveze bodo pa članice glavne zadrugne zveze, ki postane vrhovna zadruga revizijska ustanova. Vsaka zadruga zveza se mora pregledati enkrat na leto. Medtem ko se revizijska organizacija zadrugnikov končuje v glavni zadrugi zvezi, se poslovna organizacija končuje v zadrugi banki, katere ustanovitev odreja zakon hkratu s pomembnimi ugodnostmi.

Skład za podpiranje zadrug

Najpomembnejša je ustanovitev sklada za podpiranje zadrugištva pri Privilegirani agrarni banki; v ta sklad se bo stekalo po 2% letnega čistega dobička Državne hipotekarne banke in Poštne hranilnice in 10% čistega dobička državne razredne loterije, razen tega se bodo pa zbirale v tem skladu tudi vse globe, ki jih določa ta zakon, in ves čistí dobiček zadrugne banke.

Kazni za prekrške

Zakon določa v posebnem poglavju tudi kazni za prekrške svojih določb. Te kazni bodo imele dvojen blagodejen učinek: Skrbela bodo za ohranitev reda v zadrugah, kadar se bodo pa morale denarne kazni izrekatí, pojdejo v že omenjeni sklad za podpiranje zadrugištva.

Naš namen je bil, da ustvarimo kar najboljši zakon, ko smo se že odločili da ga predložimo narodnemu predstavništvu, da bo zaradi morebitnih napak ali neuspehov v zadrugištvu čim manj krivde na zakonodaji, češ da ni imela tega ali onega pri sestavi zakona pred očmi.

Vsa človeška dejanja so odvisna od ljudi, ki jih opravljajo. Pri zadrugištvu mora vladati neka odgovornost vodilnih oseb, kajti posel, ki ga opravljajo, ni njihova osebna stvar, temveč stvar širše koristi. Čimbolj naglašamo socialni moment, tembolj dobi vsaka akcija, tudi akcija zasebnega značaja vse splošnejši značaj. V zadrugištvu je že lepo število kupčij, ki so spoznane za škodljive in se zato smejo prepovedati. Njih število čedalje bolj narašča.

Posebno velja poudariti, da je zakonski predlog hotel omejiti svobodo organiziranja in delovanja zadrug. Toda naglasiti moram, da je glavna zadruga zveza sama zahtevala večjo omejitev svobode organizacije, kakor je določal zakonski predlog, ko je zahtevala, da ima biti število zadrug, ki smejo ustanoviti svojo zvezo, čim večje.

O zakonu, ki ne krati pravice glede tega, v katero zadrugo naj kdo stopi, in ki ne prepisuje, v katero zvezo ima vstopiti katera zadruga, se pač ne more reči, da bi omejeval svobodo organizacije zadrugištva.

Posebnost kreditnih zadrug

Glede ločitve kreditnih zadrug od drugih vrst zadrug je zakonski načrt odredil popolno ločitev obojih zadrug (proizvajalnih, konsumnih in drugih), da se prepreči bolj ali manj riskantne kupčije in izgube, ki bi se utegnile pripetiti, če bi se kreditni posli mešali z drugimi. Glede te stvari je bil zakonski načrt radikalen. Proti takšni rešitvi so pa nastopili zastopniki zadrugištva in tedaj se je našla takšna ureitev, da je nanjo pristala tudi glavna zadruga zveza.

Da bo zakon kar najboljši, je dana možnost amandmanov tudi v plenumu narodne skupščine. Pri proučevanju zakonskega načrta in izprememb, ki jih je sprejel odbor za ta zakonski predlog, boste spoznali, da je ta zakon morda bolj kompliciran kakor mislite. To je zato, ker ureja odnose živega življenja. Če bi bil ta zakon tako preprosta zadeva, bi se morali čuditi, zakaj ga nismo že prej dobili, čeprav ga zahtevamo še skoraj 20 let. Toda priti je morala šele sedanja vlada, ki je s predložitvijo tega zakona narodnemu predstavništvu pokazala, kolikšno skrb ima za zadrugištvo.

Kriza v čsl. vladi

Praga, 16. julija. b. Českoslovaški finančni minister je podal ostavko na svoj položaj, ker se je sprl z ministrskim predsednikom dr. Hodžo. Spor je nastal zaradi neke subvencije v žitnem odboru od strani države. Pričakuje se, da bo vlada še danes podala ostavko. Medtem pa je dr. Hodža že pričel voditi pogajanja z bivšim finančnim ministrom Karlo Kramplom, da prevzame resor finančnega ministra. Krampl je sedaj predsednik českoslovaške poštne hranilnice.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, krajevne nevihte, toplo.

Zagrebska vremenska napoved: Stalno, porast temperature in nekoliko oblačno.

Zemunska vremenska napoved: Večja pooblačitev v zahodni polovici; tam utegne biti tudi nekaj dežja in kratkih ploh. V vzhodni polovici bo prevladovalo jasno. V zahodni in severnih predelih možnost neviht. Toplota bo še poskočila v večjem vzhodnem delu, padla bo pa v severno-zahodnih predelih.

Japonska mobilizira

Tri milijone rezervistov upoklicanih

Rusija zasega sibirsko železnico za vojsko

London, 16. julija. b. Položaj na severnem Kitajskem postaja čedalje bolj resen. Japonski cesar je odobril vse predloge vojnega ministra. Proglase na je bila splošna mobilizacija japonskih rezervnih sil. Z današnjim pozivom bo stopilo na Japonskem pod orožje 3 milijone vojakov, ki imajo potrebno vojaško izobrazbo. Potem, ko je japonski cesar odobril vse navedbe v zvezi z mobilizacijo rezervnih vojakov, je vrhovno vojno vodstvo odobrilo odpravo nadaljnjih 15.000 japonskih vojakov, ki bodo zasedli področje okrog Pekinga. Večina japonskih vojakov pa se zbira v Dairenu.

Na večerajšnji seji je bilo sklenjeno, da se vsa japonska industrija postavi na vojne temelje, tako da bo predvsem služila japonski armadi, mornarici in letalstvu. Japonska vlada je izdala tudi povelje da se morajo vsi Japonci, ki prebivajo na Kitajskem, vrniti v svojo domovino. Kjer bo potrebno, bo Japonska poslala potrebne vojaške sile, da zaščití svoje državljane. Inozemski opazovalci trdijo, da na umik japonske armade ni več misliti, kajti Japonska je odločno sklenila, da prisili Kitajsko prav tako kakor leta 1932, da se ji popolnoma pokorí. Včeraj je bil v Tiencinu objavljen proglas v kitajščini, kjer vzpodbujajo Japonci kitajske vojake, naj se upro proti 29. kitajski armadi, ki da je glavni vzrok sedanjega epora med Kitajsko in Japonsko.

Japonske zahteve: Pokrajini Čahar in Hopej

Peking, 16. julija. b. V teku večerajšnjega in današnjega dne je vrhovno poveljstvo na severnem Kitajskem dobilo močne okrepitve iz Mandžurije. Japonske čete se utrjujejo na raznih postojankah proti Tiencinu in Pekingu ter od tam pripravljajo pohod na Peking. V Tiencinu se mrzlično vodijo pogajanja med predstavniki kitajske in japonske armade, vendar so bila doslej brezuspešna, kajti Japonska zahteva za zadnja krvoprelitja dve najbogatejši pokrajini Kitajske, in sicer Čahar in Hopej, nad ostalimi tremi pokrajinami severne Kitajske pa zahteva protektorat. Nankinska vlada, tako trdijo, pogojev ne

more sprejeti. Na bojišču okrog Pekinga in v smeri proti Sentau vlada za sedaj zatišje.

Maršal Cankajšek je zbral za prvo silo pol milijona odlično opremljenih kitajskih vojakov, ki se vedno bolj približujejo coni okrog Pekinga. Tako se pripravljva v Aziji vojna velikega obsega v mrzličnem tempu in bo brez dvoma že v par dneh prišlo do odkritih sovražnosti. Danes je prispela prva skupina japonskih vojakov 3500 mož po številu, ki so bili poslani na pomoč japonskim četam v Cengtaju, kjer se že tri dni borijo. Cengtaj leži 5 milj jugozapadno od Pekinga.

Japonci odklanjajo

umešavanje velesil

Tokio, 16. julija. AA. Agencija Domej poroča: Po informacijah a pristojnega mesta ni doslej še nobena država intervenirala pri japonski vladi zastran severne Kitajske. Japonsko zunanje ministrstvo izjavlja, da Japonska o tej zadevi ne bi pristala na nobeno posredovanje in na intervencijo drugih držav. Pošiljanje japonskih čet na severno Kitajsko, o čemer poroča dopoldansko uradno poročilo japonske vlade, utemeljujejo s tem, da imajo japonske čete na severnem Kitajskem komaj dve tretjini efektivnega kitajskega vojaštva.

Rdečo armado prevažajo na Daljni vzhod

Pariz, 16. julija. b. Na vprašanje, kakšno etališče bo zavzela Moskva v primeru kitajsko-japonske vojne, je sovjetska vlada danes izjavila sledeče: Rusija odklanja vsako obljubo, da bo ostala nevtralna v primeru vojne, soglasna pa je s poskusi Francije, Anglije in Amerike, da posredujejo in dosežejo mirno rešitev spora.

Moskovski dopisniki tujih listov poročajo, da je sovjetska vlada postavila včeraj pod najstrožjo kontrolo vso prgo iz Moskve do Sibirije. Vsa transsibirska železnica je rezervirana za vojne transporte. Sovjetska vlada ne pusti nobenemu inozemcu več, da bi potoval skozi Sibirijo v Evropo. Močni kontingenti sovjetske armade se ne prestopajo prevažajo iz severne in južne Rusije proti Daljnemu vzhodu.

Težko da bi se gospodje zavedali, kako zelo te dni odkrivajo globino svojega srca in svoje jugoslovenske miselnosti... Nam je čisto prav, zakaj uresničenju našega velikega državnega interesa ne bodo mogli škodovati, pač pa sebi. Žal bo le njim zaradi njihove neozdravljive slepote, ko bodo prej ali slej le uvideli, kako bi bili mogli le še kaj od svoje stranke rešiti, če bi bili toliko patriotično in strankarsko dalekovidni, da bi bili veliki in eminentno državotvorni zadevi žrtvovali svoje strankarske vidike, kakor bi to znala vsaka druga, pozitivno tvorna opozicija.

Sporočeno je bilo dalje, da je odbor za proučevanje starih mednarodnih pogodb, ki jih je sprejela skupščina, dokončal svoje delo in o tem pošilja poročilo senatu. Prečitano je bilo tudi pismo predsednika odbora za proučevanje zakonov skega osnutka o prekrških. Poročali smo, da je temu odboru senat dal rok do četrtega zvečer. Omenjeni odbor pa je sklenil, da bo radi obsežne tvarine imel odbor sejo šele meseca septembra. Predsednik dr. Mažuranič je dejal, da ne soglaša s tem predlogom, se mami pa senatni plenum in je zato predlagal, naj določi plenum odboru nov rok, v katerem naj dokonča svoje delo, in to do zaključno srede, 21. julija zvečer. Senat je predlog predsednika sprejel z večino glasov. Ob tej priliki sta se oglašala senatorja dr. Kramer in abnjani in se razburjala radi novega roka, ki ga je predlagal predsednik senatu in ga

Če bo odbor za nevmešavanje sprejel naše predloge, tedaj bomo v bodočnosti imeli sredstvo, da lahko brez tveganja omejimo špansko državljansko vojno. Če pa naš predlog propade, tedaj se ne smemo več slepiti in nastopila bo še bolj nevarna doba evropske politike. Če naš predlog propade, propade tudi ves sistem nevmešavanja. Govorijo, da nekatere države neomejeno pošiljajo orožje v Španijo in govori se tudi že o tem, da se bodo protivoljci še v večjem številu vrnili v Španijo. Vlada je prepričana, da Evropa ne bo odobrila tega postopanja in zato tudi poskuša srečno izpeljati nalogo, ki jo je dobila od odbora. Ne gre za to, da se Evropa odloči o teh predlogih, ampak le za zahtevam od spodnje zbornice, da odobri te predloge kot koristne za mir. Z vojno ne bomo mogli ničesar urediti in naj se ta vojna konča s siljano zmago ali pa s hudim porazom. Evropske vlade vedo, da bi bila nevarnost spopada zelo velika, če propade sistem nevmešavanja. Možno je, da se Evropa ne bo mogla izogniti tej točki, vendar pa je gotovo, da se vsi evropski narodi boje tega trenutka. Nemogoče je nadaljevati politiko sodelovanja in tudi ne moremo doseči sporazuma med vojnami nasprotnimi stremljenjema, če stremite samo za tem, da moramo sprejeti samo vaše mnenje. Mi ne zahtevamo samo, da bo načelo o odhodu protovoljcev iz Španije sprejeto, ampak hočemo, da mora to postopanje dati oljpitve uspehe po točnem postopku. Edino odbor za nevmešavanje lahko da

Seja sicer še traja, toda prav golovo je, da bo sprejet postopek, da se ves material izroči odboru osmorice, ki vrši naloge pododbora glavnega odbora.

Za veterinarskega pristava državnega bakteriološkega zavoda v Ljubljani je postavljen dr. Simon Žibert, uradnik veterinarskega oddelka v kmetijskem ministrstvu. — Za pristava agrarno-pravne oddelka pri banski upravi v Ljubljani je napredoval v VIII. pol. skup. Edvard Loze, uradniški pripravnik.

Franc Rems, lekarnar; Marko, Majda, otroci - in ostalo sorodstvo.

Za njim so govorili Aleksander Dacič, dr. Časlav Nikitovič (JRZ), član Nar. rad. kluba Mita Dimitrijevič, Milenko Pinterovič (JNS), Stanko Lončarič (Nar. del. klub) in kot zadnji dr. Vebje, ki je v daljšem govoru, enako kot vsi predniki, po-

Za preureditev in poglobitev ljubljanskega glavnega kolodvora

Ljubljana, 16. julija. Vprašanje preureditve ljubljanskega kolodvora je stopilo zopet v novo fazo. Čim dalje močnejši so klici, da Ljubljana, ki bo že v nekaj letih dosegla število prebivalstva 100.000, nikakor ne more izhajati z dosedanjim kolodvorom, primernim kvečjemu za kakšne večje podeželske postaje, ne pa za glavno mesto Slovenije. Železniška uprava se sicer zadnje čase trudi, da vsaj nekoliko popravi to nevzdržno stanje ter sedaj na vzhodni strani glavnega kolodvora priziduje nov trakt, v katerem bodo nameščeni najbolj cunji kolodvorski uradi.

To delo pa ljubljanska javnost smatra zgolj za navadno krparijo, ker je treba kolodvorsko vprašanje rešiti bolj temeljito in vsaj za mnogo desetletij naprej. Znano je, da so slovenske železnice najbolj aktivne med vsemi v Jugoslaviji, da pa osrednja železniška uprava posveča mnogo več pažnje drugim kolodvorom, Mesta kakor Skopje, Niš, Sarajevo ter druga, so mnogo bolj upoštevana, kakor slovenska, čeprav so tam železnice vseskozi pasivne, medtem ko slovenske železnice donosajo velik dobiček državi. Država bi se morala tudi v tem vprašanju postaviti na načelo, da investira tam, od koder ima največ dohodkov, to se pravi, da bi morala že davno pričeti z reševanjem ljubljanskega kolodvorskega vprašanja.

Pred leti smo obširno obravnavali velik načrt ing. Slavka Dimnika, ki je načel vprašanje poglobitve ljubljanskega kolodvora in glavnih prog, ki vodijo vanj. Znano je, da bi bil tehnično ta načrt lahko izvedljiv, ker je ljubljanski kolodvor prav za prav sezidan na klancu ter se prične železniška

proga že pri D. M. v Polju dvigati proti Ljubljani in nato za Ljubljano padati proti Barju. Če bi bil odstranjen ta klanc, bi bilo rešeno tudi vprašanje podvozov ali nadvozov ljubljanskih čest čez glavno progo. Če bi bil ljubljanski kolodvor poglavljen in železniška proga, potem bi imela Ljubljana neposredno zvezo s svojim novim procvitajočim okrajem, to je z Bežigradom in bi odpadlo večno mučno čakanje pri prelazu na Dunajski cesti, kdaj se bodo rampe zopet dvignile. Tudi čez kolodvor bi bila možna neposredna zveza iz Miklošičeve na Vilharjevo cesto. S kolodvorskim vprašanjem pa je ozko združeno tudi vprašanje glavne kolodvorske pošte, ker tudi sedanje poslopje glavne pošte nikakor ne zadostuje ter ga bo morala poštna uprava v nekaj letih opustiti in zgraditi novo ter bolj primerno.

Ing. Slavko Dimnik je svoj stari načrt sedaj temeljito predelal ter obvestil o tem že pristojne činitele. Njegov načrt predvideva proračun kakšnih 100 milijonov dinarjev, ki so potrebni za rešitev kolodvorskega vprašanja v smislu poglobitve. Ta znesek naj bi se porazdelil na kakšnih 10 let.

Marijivo deluje za rešitev tega vprašanja tudi novi odbor mestnega občinskega sveta, ki mu načeljuje ing. Horvat. Odbor stalno zaseda ter pretehta vsa vprašanja. Sklepi odbora nam zaenkrat še niso znani, vendar pa čujemo, da bo ta odbor napel vse sile, da se to vprašanje spravi z mrtve točke in da prepriča o nujnosti rešitve tudi železniško upravo. K temu vprašanju se v kratkem še povrnemo, ker je to zadeva vse slovenske javnosti in pa tudi časti in ponosa Ljubljane.

Evharistični kongres v Dubrovniku Kongres hrvatskega katoliškega dijaštva

V Dubrovniku se je pričel evharistični kongres. Uvod v ta kongres predstavlja jubilejni kongres hrvatskega katoliškega dijaštva, ki se je pričel ob velikem navdušenju vsega prebivalstva. Kongres sta počastila s svojo navzočnostjo dalmatinska škofa Pušić in Mileta. Njun sprejem se je spremenil v eno samo veliko manifestacijo. Kongresa so se udeležile skupine iz Zagreba, iz Varaždina, iz Splita in iz vse Dalmacije. Ko je priplul parnik z udeleženci, na katerem sta bila tudi hvarski škof Pušić in šibeniški škof Mileta, sta se podala na parnik predsednik odbora za evharistični kongres dr. Miho Škvrce in podpredsednik dr. Vicko Svilokos. Velika je bila zlasti skupina akademskega društva »Domogaja« iz Zagreba, ki je krasno zastavo, dalje številne skupine iz Splita in s Sušaka z zastavami. Dubrovčani pa so z vsem zanimanjem ogledovali svojo novo zastavo, ki bo blagoslovljena v nedeljo. Iz Gruža do Dubrovnika se je razvil veličasten sprevod. V Dubrovniku je počakala sprevod skupina odličnikov in mnogo občinstva s škofom Carevičem ter z mestnim županom Bracanovićem na čelu. Okoli 5000 Dubrovničanov je navdušeno vzklikalo gostom kongresa. Hrvatskega metropolita dr. Bauerja in nadškofa koadutorja dr. Stepinca je zastopal dr. Stjepan Bakšić, belgrajskega nadškofa pa o. Peter Vlašić. Zastopane pa so bile tudi druge katoliške ustanove in organizacije. Splitskega škofa je zastopal g. Piletič.

V klavzuri samostana malih bratov se je v petek pričel dijaški kongres ob veliki udeležbi častnih predstavnikov in dijaštva. Dopoldne je bila v Dubrovniku v zavodu usmiljenk odprta tudi razstava cerkvenih paramentov, liturgičnih predmetov in katoliškega tiska. Znameniti so zlasti nekateri predmeti iz slavne preteklosti Dubrovnika. V razstavi katoliškega tiska je posebno častno zastopana hrvatska »Družba sv. Jeronima«, ki je slična organizacija naši Mohorjevi družbi. Razstavo je otvoril s primernim nagovorom škof Carevič.

Krek kliče

25. julija k Sv. Gregoriju!

V Francovi vojski

Nemci v Španiji

V jeseni preteklega leta so bile napovedane v Nemčiji velike vojaške vaje. Povabili so mlade ljudi, katere so odtrgali od dela, od knjig, od pisalnih miz, iz tovarn, s polji, naložili so jih na velike parnike in ko so bili že daleč od obrežja, ko so se zgubili že zadnji obrisi domovine na obzorju, takrat so prvič ališali besedi: V Španijo! To je resnica o »prostovoljcih«. Bilo jim je pod strogo kaznijo prepovedano pisati v domovino, celo staršem ne! Objubili pa so jim nagrado 500 peset na mesec, kar pomeni okrog 2000 dinarjev in sicer 300 takoj, ostalo pa po končani vojni. Ščasoma so se sprijaznili z usodo in začeli gledati v prihodnost polni vedrega upanja. Tako je bil položen temelj gigantskega dela, katerega je izvršil nemški duh in nemška roka v Španiji. Od septembra meseca, ko so prišli prvi transporti, do danes je prišlo 25—30.000 nemških vojakov in sicer izključno strokovnjakov. Nemcev ni v strelskih jarkih, toda ves tehnični aparat: tanki, letala, letališča, tovarne in alično — vse je izključno v nemških rokah. Ko sem obiskal Seville meseca novembra, sem bil presenečen, imel sem občutek, da sem v Kiełu ali Hamburgu! Nešteto parnikov pod nemško zastavo, težke križarke in počasni tovorni trgovski parniki. Povsod na cesti, v kavarni, v luki, v vojašnicah, povsod Nemci, mornarji, vojaki in oficirji. Največji hoteli kakor »Marija Cristina« so bili pretvorjeni v vojašnice.

Sevilske senorite so takrat norele! Ponosne Španke so z rožami obsipavale nemške vojaške in sam sem bil pogosto priča, ko so mi kakšnega prijatelja plaval las in plavalih oči kar oblegale. Jasno je, da tako početje ni posebno navduševalo španske kaballerose, čeprav so v Nemcih gledali

Za vroče dneve

Ki-Ki te osveži!

Bodi kjerkoli Ki-Ki povsodi!

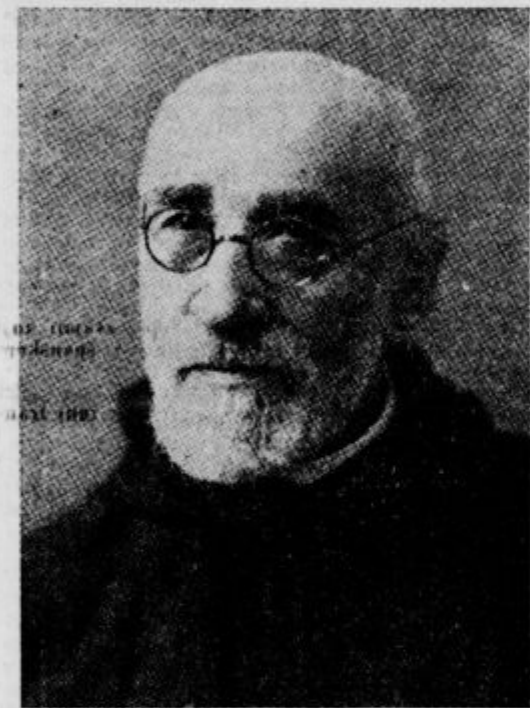
Prosvetni dan na Koroški Beli

Svoja tridesetletnica bo Katoliško prosvetno društvo na Koroški Beli proslavilo dne 24. in 25. julija s prireditvijo prosvetnega dne, nad katerim je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo ban g. dr. Marko Natlačen. V soboto zvečer se bomo zbrali v cerkveni dvorani, si znova obnovili večne cilje svojega dela ob besedah svojih vodnikov, pregledali svoje dosedanje delo ob besedah g. župnika Zbontarja, vztrajnega društvenega sodelavca in ob Animi gledali naloge sodobnega kristjana in mladine, za katere naj se vzgaja v prosvetnih društvih. — V nedeljo jutraj bomo pri skupnem svetem obhajilu pri prvi sveti maši pomolili za vse tiste, ki so se dolgi trideset let darovali za društvo in jim je Bog že dodelil njih plačilo. Ob devetih dopoldne bomo na Javorniku pred kolodvorom sprejeli došle goste in jih v sprevodu spremili v župno cerkev na Koroški Beli, kjer se bo vršila sveta maša, med katero bo domači pevski zbor prepeval Tomčevo Slovensko mašo. Po sv. maši se vrši pred cerkvijo zborovanje. Govorila bosta gg. dr. Šmajd iz Radovljice in dr. Fajdiga iz Ljubljane. — Popoldne bodo ob treh slovesne litanije, nato nastop gorenskih fantov in deklet na našem novem telovadišču, ki smo si ga uredili na Kresu. Pokazali nam bodo naši najmlajši in najmlajše, kaj so se naučili v teku enega leta, pokazali pa tudi starejši prve sadove svoje volje, da Kat. prosv. društvo z novim elanom prime za delo. Vse Gorenjce vabimo, da se naše prireditve v čim večjem številu udeležijo, bodisi v novih krogih, bodisi v narodnih nošah ali enotni obleki ali kakorkoli. — Po končanem nastopu na Kresu prosta zabava s srečlovenom in petjem za pijačo in jedajo bo preskrbljeno.

Najstarejši slovenski duhovnik v Ameriki

Pogovor z rev. o. Cirilom Zupanom, župnikom v Pueblu

Ljubljana, 16. julija. Ob obisku zadnje skupine Slovencev in Hrvatov, ki so prišli v Jugoslavijo iz Amerike, smo poročali tudi, da je s to skupino došel o. rev. Ciril Zupan, župnik iz Puebla, najstarejši slovenski duhovnik v Ameriki, ki ga je predsednik Rafaelove družbe, p. Kazimir Zakrajšek, na kolodvoru prav posebno toplo pozdravil.

O. rev. Ciril Zupan je danes obiskal naše uredništvo, kar smo porabili za zanimiv intervju s tem odličnim starim slovenskim pionirjem in duhovnikom v Ameriki.

O. Ciril Zupan se je rodil 1862 v Srakoljah v občini Predoslje na Gorenjskem. Leta 1881 se je kot 18 letni dijak preselil v Ameriko in leta 1883 je vstopil v benediktinski red ter je leta 1886 bil posvečen v duhovnika. Priporočeval nam je:

»V benediktinski opatiji v Minnesotti je bil za opata tedaj Slovenec o. Ločniškar, doma tudi z Gorenjskega. Opat je tedaj želel duhovnikov za dušno pastirstvo pri Slovencih in sploh pri Slovanih v teh krajih. Zaradi Slovencev sem šel v Pueblu ter sem prebival v dušnem pastirstvu vse slovenske naselbine po Coloradu, Minnesotti in drugih sosednjih državah. Bil sem tudi dušni pastir Poljakom, Slovakom in Čehom ter sem se naučil njihov jezikov. Tedaj sem bil sam, sedaj pa delujejo že štirje duhovniki, ki sem jih vzgojil sam in ki so rojeni v Ameriki. Dva od teh sta Slovence, dva pa Slovake. Sedaj imamo v Pueblu lepo farno cerkev za Slovence in tudi za Hrvate in imamo farno šolo, ki jo vodijo sestre benediktinke. Med temi je tudi moja sestra. Šola se namreč vzdržuje sama iz prispevkov, nabranih v cerkvi. V Ameriki je namreč navada, da plača sleherni vstopnino, kdor se udeležijo službe božje. V Ameriki država ne podpira ne cerkva in ne zasebnih šol.

V Ameriki sem že 56 let, po večini v Pueblu v državi Colorado. Videl sem štiri rodove ameriških Slovencev. Moja župnija obsega 3500 Slovencev in Hrvatov. V začetku so bili tudi Nemci in Slovaki, ki imajo sedaj svoje cerkve. Farno cerkev in šolo sem sam sezidal. Naša šola ima sedaj osem razredov ter se pri benediktinkah uči v njej 325 dečkov in deklic, po večini Slovencev in Hrvatov, je pa seveda sem in tja tudi kakšen otrok druge narodnosti. Slovinci se otroci učijo dvakrat na teden, bi se pa še več, ko bi le imeli dovolj sposobnih učnih moči na razpolago. Sestre benediktinke so se po večini izobražile šele v Ameriki za pouk in seveda slabo izgovarjajo slovensko. Tudi moji slovenski kaplan, čeprav rojen Slovenec, težko izgovarja slovensko in mu teče angleščina že bolje.

Naši ljudje delajo največ v jeklnah v Pueblu. Te jeklarne zaposlujejo okoli 7000 ljudi. Kakšnih 50—60 slovenskih družin pa ima v okolici Puebla svoje farme. Naši ljudje povprečno še kar dobro zaslužijo. V jeklnah so jim povišali mezde, ker se podjetja boje štrajka. Hudo pa je bilo za časa zadnje depresije, ki je trajala skoraj 5 let. Neareo smo v Pueblu doživeli tudi leta 1922, ko je voda stopila 15 čevljev (5 metrov) visoko in je odnašala kar hiše. V slovenskih rokah je tudi kakšnih 20 trgovin. Prav bogatih Slovencev pa ne poznam. Slovinci smo si v zadnjem času malo opomogli. Najlažje pa dobe delo, ki je dobro plačano, ženske, ki znajo kuhati. Američanke, tudi Slovenke, namreč niso nič navdušene za hišna dela ter

jih morajo prepuščati črnkam, ki pa niso priljubljene. Če se kakšni Slovenki posreči izseliti se v Ameriko, naj se nauči dobro kuhati, pa bo dobro zaslužila in si bo prihranila lep denar. Težave bodo seveda z angleščino.

Zadnjič sem bil v domovini pred 38 leti, to je leta 1899, ko sem obiskal tudi Rim. Sedaj sem pa prišel na stara leta obiskat domovino, vendar pa jo moram kmalu zapustiti in bom šel najbrž 18. avgusta nazaj. Mudi se mi namreč zaradi šole, ki se prične septembra meseca. V Sloveniji imam mnogo sorodnikov, ker nas je bilo doma 15 otrok. V Ameriki imam tudi še brata, ki je tudi duhovnik-benediktinec. Ko bo župnik g. Ignac Zupanc slavil zlato mašo v Predosljah, bom seveda zraven.

Zelo me veseli videti, da se trije narodi v Jugoslaviji boljše razumejo, kakor so se v začetku, vsaj tako domnevam. Kamor pridem, povsod vidim napredek in v cerkvi je povsod lepa pobožnost. Opazujem, da so Slovenci delaven in skrben narod kakor noben drug narod na svetu. Nesreča je, da mora toliko mladih ljudi v tujino, ker jih v to ali tisto potreba. Povsod, kjer pa so Slovenci, povsod so znani kot pridni, delavni in pošteni ljudje, kar velja tudi za Ameriko. V Ameriki pridno grade cerkve, šole in narodne domove z dvoranami, kjer igrajo slovenske igre. Te igre so med ameriški Slovenci zelo priljubljene, celo med tistimi otroci, ki le malo znajo še slovenski. Zaradi teh iger in zaradi petja, ki ga gojimo, je narodna zavest med Slovenci še vedno živa in tudi starejši skušamo mladino obuditi k tej zavesti. V moji župniji je zelo zaslužen pevski voditelj in boritelj za slovenstvo g. Janez Germa, doma iz Dobrega polja, ki se zanima res za sleherni stvar, kar se tiče našega kulturnega napredka. Za Hrvate pa je prav tako zaslužen predsednik bratske Hrvatske zajednice, ki je zadnjič vodil našo skupino v Jugoslavijo. Oba sta vneta za narodnost in vero. G. Ivan Bulkoč je Hrvat iz Bileje pri Gospiču, poročil pa je Slovenko. Sporočite pozdrav sem Slovincem v stari domovini, mi jih nismo pozabili in naj tudi oni nas ne pozabijo!

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoji krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Novo kopališče v Višnji gori

Višnja gora, priljubljena izletniška točka v bližini Ljubljane, je v zadnjem času postala bogatejša na novi pomembni pridobitvi: aglina »Kopališča uprava« je z izdatno podporo kr. banske uprave in pod stalnim nadzorom banskega inženirja g. Mačka zgradila moderno kopališče tik pod Višnjo goro na vzhodni strani. Kopališče ima svoj lasten vodovod, veliki plavalni in poteg tega še otroški bazen, najmoderneje prhe, okusne, ločene slačilnice z angleškimi kloseti ter velikim prostom za igre in sončenje. Slavnostna otvoritev je bila preteklo

nedeljo, poleg te je pa bila zamišljena velika narodna prireditve, ki je pa odpadla radi izredno slabe vremene. Prihodno nedeljo, dne 18. t. m. bo ljudska zabava na veseličnem prostoru poleg kopališča, na katero vabimo vse prijatelje kopanja in naše lepe Dolenjke. Obiščite domovino višnje-gorskega polja v obilnem številu ter se navdijmo naravnih lepot, ki nam jih nudi prelesta okolica Višnje gore, priznajte pa tudi s svojim obiskom Višnjegorcem njihov trud za povzdigo tujškega prometa na Dolenjskem!

evoje rešitelje. Veliko je vzrokov, zaradi katerih Španci ne vidijo radi tujcev, pogosto se v svojih vrstah ne. Še radi dejstva, da navadni nemški vojak dobi 500 peset na mesec, španci, ki se bori v prvih vrstah, dobiva le 30 — pa še tistih dostikrat ne vidi. Način mišljenja, jezik, in pa znana španska konservativnost, ki se že a priori upira vsemu, kar je tuje in novo, vse to je vzrok, da mora biti general Franco zelo, zelo previden v vprašanju tujcev. Španski katoličani in španci kler so celo ostru nasprotniki Nemcev, ki ne pozabljajo vršiti fašistične propagande niti v Španiji. Nemci očitajo cerkvi odgovornost, da je sploh prišlo do vojne, ter s svojim zadržanjem do katoliške cerkve vzbujaajo v globoko versko mislečem španskem ljudstvu odpor.

V pojasnilo tega naj navedem en sam primer. V karlističnih četah, ki so formirane izključno iz strogo katoliških vrl. so se nahajali nekateri nemški vojaki in oficirji kot prostovoljci. Narodno-socialistični faktorji so gledali na to, kot na nekaj nepravilnega. — Nekega dne v aprilu je prišel razglas, da se izključijo iz stranke vsi nemški prostovoljci, ki bi ostali v vrstah karlistov. Jasno je, da so nemški vojaki bili prisiljeni prestopiti k falangistom, to je španskim fašistovskim formacijam. Tudi ta dogodek je pustil zelo mučen vtis med španskimi katoličani. Franco se trudi, da bi to nasprotje zabilal ter dal zadostneje Nemcem, ki so bili dosedaj in so sploh tudi sicer zelo priljubljeni v vojaških krogih, na drugi strani ne želi žaliti verskega čuta Špancev, tembolj, ker je sam veren katoličan.

Dobro se Franco zaveda izredno važnega pomena Nemcev in lahko rečem, da brez Nemcev ne bi žel tako sijajnega uspeha. Nemci so zgradili ogromne podzemne aerodrome, v katerih so absolutno varno shranjena najmodernejša bojna letala vseh tipov. Ti aerodromi so raztreseni širom Španije — mesta se držijo v največji tajnosti — še celo za njihovo število se ne ve zanesljivo. Po mojih informacijah so že popolnoma urejena podzemna letališča v Seville, Palenciji, Salamanci, Avili, Victoriji in Saragosi. Jasno je, da je dostop k tem bazam ekoraj nemogoč. Se celo španski oficirji ne morejo dobiti vstopa. Kljub temu je meni uspelo ogledati si tak aerodrom v Seville in bo gotovo zanimalo to tudi čitatelje. Nekoliko zelene trate, hrib in zgradba, cerkvi podobna, s stolpom, to je vse, kar vidijo oči. Če si stvar ogleda nekoliko bližje, človek zastrmi. Zgradba, cerkvi podobna, da, — toda na njenem stolpu se nahajajo najmodernejši vrtljivi reflektorji, ki kažejo ponoči znake in poti. V notranjosti in pod zemljo je urejena najmodernejša radijska in meteorološka postaja. Ogromna maskirana votlina se odkriva očem šele iz daljave nekaj sto metrov. Precej velik hrib ni drugače kakor velikanski hangar. Avioni priletijo na travnik, ustavijo se pa šele globoko v notranjosti. Tako je vsa zunanost močnejša v 200—250 metrov dolgem travniku. Jasno je, da tako pristajanje zahteva izkušenih in dobrih pilotov. Notranjost hriba pa, ki je uklesana v živo skalno, utrjena z železobetonskimi oboki in stebri, daje fantastični vtis podzemnega mesta. Tukaj so tovarne za sestavljanje in reparature letal, hangarji za 20—30 aparatov, stanovanja, uradi in skladišča. Človek si ne more predstavljati ogromnosti prostorov. Spominjam se bramskih hramov v Birmi, ki so globoko v skalno vsekani, polni teme in misterijev. Tukaj pa je eno samo mravljišče. Včasih so urejena cela nadstropja. Lastna električna centrala oskrbuje pogon, razsvetljavo in ventilacijo. Vse to je nekaj veličastnega. Ne morem si zamisliti, kako ogromno denarja in dela je bilo vloženega v to gigantsko delo. Ven sem prišel ves omamljen.

Sedaj sem šele razumel, da to ni narejeno za danes, ne za jutri, ampak za dolgo vrsto let. Nemci so Špancem tudi zgradili celo vrsto modernih pomorskih oporišč, kakor Cadix, Vigo, Pasajes in celo Melillo v španskem Maroku! Tehnična dela in naprave so večina vsa pod njihovim vodstvom.

Rudolf Hare.

Drobne novice

Ceški bogoslovci med našim ljudstvom

Ceški bogoslovci so se odpravili v četrti teden julija z avtobusom iz Maribora na izlet v Rog. Slatino in Smarje. V Slov. Bistrici so se udeležili službe božje, g. župnik Soline pa jih je lepo pogostil v župnišču, kjer jih je pozdravil tudi g. župan.

Lepote Rog. Slatine so si z navdušenjem ogledovali in zapeli mnogoštevilnim gostom, ki so jih pristočno pozdravljali, par čeških pesmi. Po zaključku, ki jim je bil pripravljen ravnateljstvo, in ogledu kopališča so se odpravili v Smarje, kjer so doživeli, kakor sami pravijo: kraljevski sprejem. Ob vihranju zastav z vseh hiš in pokanju topičev so jih pozdravili g. dekan Lom, g. župan Turk in akademik g. Čuješ v imenu mnogoštevilnega občinstva. Popoldne so si ogledali krasno cerkev sv. Roka, kjer jih je pogostil rojak msgr. Vreže, ki je z g. prof. Šedivcem in mariborskimi bogoslovci spremljal izletnike.

V petek zjutraj so se češki bogoslovci udeležili sv. maše na Slomškovem grobu skupno z mnogoštevilnim občinstvom. Zvečer je bil v bogoslovju prijateljski večer, danes popoldne ob 13.52 se odpravljajo z vlakom proti Celju.

Ceški bogoslovci so nad lepoto naših krajev in prijateljstvom ljudi navdušeni in neprestano zatrjujejo, da ne bodo nikoli pozabili, kako jih je sprejelo slovensko ljudstvo.

Koledar

Sobota, 17. julija: Aleš, spoznavalec; Marcelina, devica.

Novi grobovi

† Ana Čadež. Včeraj ob četrti na 8 zjutraj je bogudano umrla gđ. Ana Čadež, sestra duh. sv. g. Antona Čadeža. Pokojnica bi na dan sv. Ane, svoje patronke, 26. t. m., dočakala točno 75 let. Vse svoje življenje je preživela v delu, molitvi in trpljenju. Bog jo je svetnega trpljenja sedaj rešil. Bila je goreča članica Marijine družbe v Lichtenurnu in III. reda sv. Frančiška. Pogreb pokojnice bo v nedeljo ob 5. popoldne izpred mrliške veže v zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Naj ji sveti večna luč! Zaljučim našo iskreno sožalje!

† Marija Bizovičar. V Ljubljani je po dolgem trpljenju mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Bizovičar, vdova po vrtnarju. Bila je blaga žena in skrbna mati številnim otrokom, ki jih je vse lepo krščansko vzgojila. Pogreb blage rajne bo danes ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Kopališka ulica 20, na pokopališču k Sv. Križu. Blag ji spomin! Zaljučim našo iskreno sožalje!

† V Ljubljani je v 80. letu starosti mirno v Gospodu zaspala ga. Marija Mrak, roj. Naglič. Pogreb bo v nedeljo ob 5 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljučim našo iskreno sožalje!

† V Zalogu pri Ljubljani je umrla ga. Marijeta Leban, roj. Skvarč. Pokopali bo bodo v nedeljo ob 3 popoldne na pokopališču v Dev. Mar. v Polju. Naj počiva v miru! Zaljučim našo iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poročila sta se v Središču ob Dravi učiteljica gospodična Julka Bedjančeva, hčerka bivšega narodnega poslanca in posestnika g. Bedjančeva v Obrežu, ter medicinec g. Anton Bezjak. Za priči sta bila zdravnik dr. Bedjančev in stud. vet. Karlo Sekolec. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

— Docenturo za moralno bogoslovje na teološki fakulteti razpisuje rektorat univerze kralja Aleksandra v Ljubljani. Prošnje je vložiti omenjenemu rektoratu do 1. novembra t. l.

— Duhovne vaje za gg. duhovnike v zavodu sv. Stanislava trajajo do 23. julija zjutraj in ne do 25. julija, kot je bilo pomotoma objavljeno včeraj.

— Zahvala. Po krasno uspelem Jęgličevem taboru v Slovenjgradcu smatramo za svojo dolžnost, da se vsem in vsakemu posebej, ki so pripomogli da je ta močnega obsejna narodna manifestacija tako krasno uspela, najpripronejšje zahvalimo z željo, da bi seme, ki je vzklilo, rodilo obilnih sadov. Pripravljalni odbor.

— Ker se je v zadnjem času več slovenskih akademikov obrnilo na tuk. arad zaradi informacij o študijskih stipendijah češkoslovaškega ministrstva solstva in narodne prosvete, sporoča konzulat, da je od omenjenega ministrstva dobil naslednjo informacijo: vseh 20 prostih stipendijskih mest za jugoslovanske diake na visokih solah v Češkoslovaški republiki, ki so bila svoj čas razpisana za študijsko leto 1936-37 iz ustanove Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki je bila leta 1934 osnovana po češkoslovaški vladi, je bilo že takrat razdeljenih in ker bodo vsi stipendisti tudi v prihodnjem študijskem letu dobivali prejemke iz omenjene ustanove, ni mogoče se daj podeliti nobenih stipendij.

— Opera v Rogiški Slatini. Ljubitelji gledališke umetnosti ponovno opozarjamo, da se drevi uprizori v veliki dvorani zvočnega kina v Rogiški Slatini komična in melodiozna Rossinijeva opera »Seviljski brivci« v najboljši zasedbi. Jutri v nedeljo, dne 18. t. m. uprizori istotam ljubljanska opera »Madame Butterfly«. Za obe predstavi se dobijo vstopnice pri »Putniku« v Rogiški Slatini. Za avtozveze daje informacije »Putnik« v Mariboru in v Celju.

— Blagoslovitev zastave prostovoljne gasilske čete v Klanjcu v Hrvaškem Zagorju je preložena od 18. julija na nedeljo 1. avgusta.

— Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. V Dijaški dom v Ptuj se sprejemajo gojenci, ki želijo obiskovati tukajšnja realno gimnazijo ali pa meščansko šolo. Vzgoja v zavodu sloni na versko-moralnem in narodnem načelu, ne glede na poklic, kateremu se gojenci želijo posvetiti. — Učelnice in spalnice so svetle in zračne. Zavod ima lasten vodovod in kopalnice ter vse pogoje za gojitev najrazličnejšega športa. Učenci se lahko uče vsakovrstne glasbe in jezikov. Gojenci dobivajo pomoč in pouk v vseh obveznih predmetih, ki se poučujejo na gimnaziji. Nova uprava skrbi, da imajo gojenci dobro in izdatno hrano. Starši, ki žele v prihodnjem šolskem letu dati svoje otroke v Dijaški dom v Ptuj, naj čimprej vložijo prošnjo na Vodstvo zavoda Dijaškega doma v Ptuj. Vrednevalnina bo znašala mesečno 450 din za gojenca, ki se plača vsak mesec naprej. Natančnejša navodila in prospekte daje Vodstvo Dijaškega doma v Ptuj.

— Cerkven tat v ljubljanskih zaporih. Orožnik postaje v Višnji gori je pripeljal v ljubljanske sodne zapore Franceta Kastruna, rodom z Jesenic, ki ga policija zasleduje zaradi raznih tatvin, kradel je tudi po cerkvah. Kastrun je znan klatež in zmikav.

— Prepovedan tisk. Službene novice št. 157 objavljajo, da je državno pravdnistvo v Zagrebu

prepovedalo prodajati in razširjati knjigo »U sv. jetu paradoksa«, ki je bila tiskana v Zagrebu.

— Zastrupljenje z gobami. Take in enake novice beremo v našem časopisu sedaj v gobarski sezoni dnevno. Teh nesreč so ljudje sami krivi, ker lahko miselno ali zaradi nepoznanja gob nabirajo nevarne. Sedaj, ko imamo v slovenskem jeziku strokovnjško pisano in s podobami vseh užitnih in strupenih gob v naravnih barvah opremljeno knjigo, je vsakomur mogoče, da se temeljito seznani z gobami. Ker je goba postala zaradi krize hrana najširših plasti naroda, ki se v velikih množinah izvaža in konzervira tudi za domačo porabo, bi morali posvečati temu vprašanju večjo pozornost. Knjiga »Naše gobe«, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob, katero je episkop strokovnjak Ante Beg, obsega 60 strani navodil za spoznavanje užitnih in strupenih gob, kako rastejo, kako jih nabiramo, sušimo, in kako pripravljamo naše kuharice okusna jedila iz gob. — Knjiga ima 75 barvnih slik po naravi in stane vezana 50 din. Dobe se pa slike tudi same zase, napepljene na karton za nazorni pouk, cena 100 din. Naše geslo mora biti: V vsako hišo knjigo »Naše gobe« — Knjigo je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Posestne spremembe. Dediči po pokojni Neži Čič, rojeni Jarc, stanujoči na Karolinski zemlji št. 54, so prodali posestnikovu sinu Rudolfu Larišu iz Horjula pri Vrhniki posestvo vl. št. 112 k. o. Trnovsko predmestje z malo hišo in travnikom za 24.000 din. — Ivana in Rosanda Šumer ter inž. Živko Šumer so kupili od Ivana in Franciške Šašeljev posestvo s hišo št. 155 v D. M. v Polju za 69.000 dinarjev.

— Za nož — 18 mesecev. Na Gorenji Savi pri Kranju se je 3. aprila zgodil obžalovanja vreden incident. V gostilni Ana Šmolejeve je skupina fantov popivala, med njimi tudi Lovrenc Ahačič, ki je odhajal k vojakom. Popili so do 20 litrov rdečega vina. Janez Benda je postal siten in je potegnil nož. Pred gostilno je nastal prepir, v katerega se je sprva spustil 30-letni delavec Ivan Arnsček, družinski oče, zaposlen v tekstilni tovarni »Jugobruna« v Kranju. V prepir pa je še posegel rekrut Ahačič, ki ga je Arnsček nato sunil z nožem nizko v vrat, da mu je prerezal žile dovodnice tako, da je prišel v nje zrak in je pozneje prenehalo biti srce. Pred malim senatom se je moral zaradi tega dejanja zagovarjati Ivan Arnsček, ki ga je drž. tožilec obtožil zločina uboja. Skesano je obtoženec priznal, opravičeval pa se je, da je bil močno vinen. Po dejanju je bil ves obupan in je dolgo jokal: »Kaj sem storil? Doma bodo otroci brez očeta? Sicer pa ne morem pomagati.« Arnsček je bil obsojen na 1 leto in 6 mesecev strogega zapor. Prizadeji družini pa ima plačati razne stroške in OUZD 800 din.

— Pasja pravda pred sodniki. Za navaden pasji vgriz se je včeraj v dvorani št. 79 sestal senat 4 sodnikov, kar je bilo nenavadno. Pasji vgrizi se kvalificirajo kot prekrški, ki jih okrajna sodišča še sadijo po starem avstrijskem zakonu, ker se ni uveljavil zakon o prekrških. Pred okrajnim sodnikom v Škofji Loki je bila užitkarica Mina Kušarjeva obsojena zaradi pasjega vgriza, ko je popadla pes posestnika Jenka iz Godešice dediko Antonoj Krajnikov. Užitkarica je izjavila, da je ona — sestra posestnika — lastnica psa, za to odgovorna. Bila je zato ona obsojena. Posestnik Jenko pa je bil oproščen. Navzlic državnega tožila je včeraj štirilčlanski senat obsodil Petra Jenka na 600 din denarne kazni ali 10 dni zapor, v plačilo stroškov kazensk. postopanja in odkodnine Krajnikovi za bolečine 600 din. Proti Kušarjevi bo drž. tožilec uvedel kazensko postopanje zaradi varanja oblasti in najbrž se zaradi krivega pričevanja.

— Vid vaših oči si obvarujete le v optično čistim brušeni stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanemu optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef gnetilce«.

Ljubljana

— Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15.

— Drevi ob pol devatih uprizorijo naši vrli Trnovčani ponovno bajno igrano »Zlatorog«. Ni to navadna gledališka diletantska predstava, temveč izredni dogodek v gibanju naših odrov. Saj n. pr. se nismo doživeli na nepoklicnem odru tako dovršenega plesnega gibanja ter petja, kot smo ga pri premieri obudovali v Trnovem. Pa tudi igravska plat je tako na višini, da se človek počuti res v pravem teatru. — Priporočamo, da si predstavo ogledajo tudi razvijeni meščani. Predprodaja vstopnic je danes ves dan v Prosvetnem domu v Trnovem, Karunova ulica 15.

— Družba sv. Vincencija Pavelskega. Ob prazniku sv. Vincencija Pavelskega (19. julija), bodo imeli jutri, t. j. 18. t. m. ljubljanske in okoliške konference svoje tretje redno četrtletno zborovanje v Marijanski C. M. v marijanski kapeli, bo ob pol 9. zborovanje v gledališki dvorani z referatom g. vizitatorja L. Sedeja, C. M. »Po stopinjah sv. Vincencija Pavelskega«. Ker letos karitativne družbe po vsem svetu obhajajo 200-letnico kanonizacije sv. Vincencija Pavelskega, se vsi delavni člani konference, pa tudi dobrotniki in prijatelji nujno vabijo, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo.

— Naša apostola« farna igra od D. Petančiča bo predvajana danes in jutri zvečer ob 8 pri cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom na prostem. Nastopa nad 100 igralcev ob spremljavi fanfar in petja.

— Ameriški simfonični orkester, ki igra v sredo, dne 21. t. m. v Ljubljani, ima naslednji spored: Liszt: Ogrska rapsodija št. 2, Dvofakt: Largo iz V. simfonije, Veroust: IV. koncert za oboo in orkester, Delibes: Suita iz baleta Coppelia. — Po odmoru: Verdi: Nabukodonozar, uvertura, Gurevič: Capriccio, solo za alt, Čajkovski: Adagio, Lamentoso in Finale iz VI. simfonije, 3 epizode za orkester, in sicer Francoski kralj in 20.000 ljudi, Jaz sem rojen v Arkadiji, v Teminah Afrike. — K skladu Wagner: Predigra iz opere Mojstri pevi Norimberški. Poleg tega glavnega sporeda še nekaj ameriških skladb in skladb za male sestave orkestra. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani v sredo 21. t. m. ob 20. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

— Poučna ekskurzija v Celje (ogled Westrove tovarne in Cinkarne) bo nepreklicno v torek, dne 20. t. m. Zbirališče ob pol 7 zjutraj pred kavarno Evropo. Izleta se lahko udeleži vsakdo. Prijave do ponedeljka popoldne pri tajnistvu Skupnega združenja (Beethovnova ulica 10, pritličje, Telefon 30-88) ali pri predsedniku g. Antonu Kovačiču, tovarna peč. Ljubljana, Viška ulica 3. (Telefon 33-57).

— Podružnica Sadijskega in vrtnarskega društva na Viču priredi jutri v nedeljo, 18. julija ogled botaničnega in Černogorjevega vrta. Zbirališče ob

8.45 pri dolenskem mostu. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

— Vpisovanje v tečaj za papravne izpite, ki ga organizira Društvo brezposelnih prof. kandidatov je danes ob 8.—12. na prvi drž. real. gimnaziji. — Odbor DBPK.

— Nov hodnik na Poljanskem nasipu. Pretekli dni so delavci mestne občine napravili ob desni strani ceste — od stare cukrarne do križišča Potočnikove ulice — hodnik za pešce.

— Nesrečen padee z lestve. Včeraj ob 3. popoldne je blizu Marjanišča na Poljanski cesti pleskal 25-letni delavec Mestne elektrarne Ivan Fajon z Grajske planote droge za električni lok. Med delom se mu je prevrnila lestev ter je Fajon padel na tla tako nesrečno, da je dobil hude poškodbe po vsem telesu.

— Nesreča na gorenjskem kolodvoru. Na gorenjskem kolodvoru je včeraj okoli tritret na 4 popoldne padel na tračnice železniški nadpomočnik Jakob Bitenc iz Zgornjega Kašlja. Obledel je na tleh nezavesten. Poklican je bil reševalni avto, ki ga je prepeljal v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili nevaren pretres možgan.

— Kolesarska anarhija v predmestjih. Vključ policijskim prepovedim in cestno-policijskemu redu dirajo kolesarji ob večernih urah celo skozi parke, kjer se igrajo otroci, zlasti ob času, ko ni stražnika ali pa paznika blizu. Treba bi bilo postaviti vsaj v parkih par svarilnih tabel!

— Obsojen tat. Tržačan Mirko K. je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan. Po poklicu je samski čevljarjski pomočnik. Rudolfu Keržanu je 2. junija izmaknil s kolesa dinamometer, vredno 200 dinarjev. Nato pa je še ponaredil potrdilo, da je svetilko kupil pri neki trvdki. Mali senat ga je včeraj obsodil zaradi zločina tatvine in prestopka ponarejanja listin na 6 mesecev in 15 dni strogega zaporu in 60 din globe, odnosno 1 dan zapor.

— Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Poizvedovanja

— V četrtki zvečer 15. t. m. je bilo v parku pri Sv. Petru pozabljeni ogrinjalo, pleteno iz rjave in zelene volne. Kdor bi ga bil našel, naj ga blagovolji vrniti v Ilirsko ulico 29, pritličje desno.

Maribor

— V nedeljo, 25. julija v Ruše. Ze sedaj opozarjamo na veliko športno prireditve, ki bo v nedeljo, dne 25. t. m. v Rušah ob priliki blagoslovitve in otvoritve nove športne dvorane ruškega odseka SSK Maratona.

— Mznižanje vizumskih pristojbin za inozemske obiskovalce Mariborskega tedna je odobrilo zun. ministrstvo in sicer se znižajo vizum na 20 din, v kolikor seveda še obstajajo vizumi za dotične države. Pri avtobusnih izletih pa se plača za vsak avtobus pristojbina 20 din, neglede na število potnikov.

— Zadnja pot prof. Franca Jerovška. — Ob ogromni udeležbi je bil v četrtki popoldne pogreb pokojnega profesorja mariborske klasične gimnazije, šolskega svetnika Franca Jerovška. Na poslednji poti so ga spremljevali številne vrste njegovih nekdanjih dijakov, vsi profesorji obeh mariborskih gimnazij, zastopniki raznih narodnih društev, pevci in drugi. Pogreb je vodil stolni prošt dr. M. Vraber, ki se je ob odprtem grobu v prisrčnih besedah poslovljal ob plemenitega pokojnika, slaveč njegovo srčno dobroto in ljubezen do slovenske mladine. Obširno je govoril o pokojnikovem življenju in delu ravnatelj klasične gimnazije v p. dr. Josip Tomineček. Mariborski pevci so zapeli pod vodstvom prof. Ubald Vrabca dve pretepljivi žalostinki. Blagega pokojnika bo ohranil Maribor v častnem spominu.

— Sveta maša za planince ob nedeljah in praznikih: v franciskanski cerkvi v Mariboru ob četrti na pet; na Pohorskem domu ob 8; pri Sv. Anehu ob 10; na Smolniku ob 9; na Uršli gori ob 9. — Aljažev klub.

— Društveni izlet v Nemčijo in Češkoslovaško od 2. do 7. avgusta: Ponedeljek 2. avgusta ob 5 zjutraj iz Maribora preko Gradca—Bad Aussee—Ischl—Pötschenhöhe Salzburg. Torek, 3. avgusta: Salzburg—Berchtesgaden—Bad Reichenhau—Chiemsee—München. Sreda, 4. avgusta: München—Ingolstadt—Schwabach—Nürnberg. Četrtek, 5. avgusta: Nürnberg—Plzen—Praga. Petek, 6. avgusta: Praga—Dunaj. Sobota, 7. avgusta: Dunaj—Maribor. — Vozimo se z modernim avtobusom, ne nad 350 km na dan. Cena voznini bi pri polni zasedbi znašala 600 din, prehrana skupno 700—800 din. Prijavit se je čimprej na Koroški cesti 5, telefon 2113.

— Umrl je v cvetu 26 let, pokosen od neizprosne jetike, g. Rihard Slavec, sin uglednega mariborskega kavararja in restavraterja g. Slaveca, lastnika »Svitarja« nad Tremi ribniki. Zdravil se je dolgo na Golniku, umrl pa je v mariborski bolnišnici. Pogreb blagega, mnogo obetajočega mladega moža bo danes popoldne ob pol 5 na pokopniškem pokopališču. Naj počiva v miru! Zaljučim našo iskreno in globoko sožalje!

— Ponesrečil se je pri novi zgradbi Mariborske tiskarne faktor g. Hribar Borut. Dvigalo mu je stisnilo in stilo desno roko ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

— Prekomerno navijanje cen raznim semenjem so ugotovili zastopniki Kmečke zveze v okolici St. Lenarta v Slov. gorah. Dognani so, da so vsi trgovci, razen ene častne izjeme, navili cene semenom tako, da ga prodajajo s 125 odstotnim čistim zaslužkom nasproti dnevnim cenam, kakor jih notira trdka Sever v Ljubljani.

80.000 din

— Je 15. julija zadela srečka razredne loterije št. 19.328, ki je bila kupljena v glavni »Kolekturi Bezjak v Mariboru«, Gosposka ul. 25

— SSK Maraton. Članstvo se zbere v nedeljo do pol 3 popoldne na Livadi, odkoder je skupen odhod k ogledu mestnega vodovoda na Tezmem. Nato sledi družabni izlet v Razvanje.

— Anketa za novi vozni red 1938-39. Dne 4. avgusta bo pri direkciji drž. žel. v Ljubljani anketa za nov vozni red 1938-39. Tujakoprometna zveza v Mariboru prosi vse občinske urade, tujakoprometna društva, podružnice SPD in ostale tujsko prometne ustanove na območju bivše mariborske oblasti, da pošljejo najkasneje do 25. julija na Zvezni naslov utemeljene predloge in želje za spremembo voznega reda, posebno v pogledu na potrebe tujkega prometa.

— Cene avtotaksijem za vožnje na Pohorje. — Krasna gorska cesta na Pohorje je izpeljana že do Pohorskega doma in Mariborske koč, ob lepem vremenu pa je dobro vozna tudi pot po grebenu od Mariborske do Ruske koč. Tujakoprometna zveza se je obrnila na Združenje prevoznih obrtov v Mariboru zaradi maksimiranja cen za avtoizvoške. Združenje je odgovorilo, da ne sme noben izvozeček računati od glavnega kolodvora do Pohorskega doma ali Mariborske koč več kakor 200 din, za vožnjo do Ruske koč pa ne več ko 250 din.

Jutri v Škofjo Loko!

Jutri se prijatelji slovenske katoliške prosvete in naše mladine z Gorenjske, Ljubljane in še od drugod zberejo v Škofji Loki. Naš tabor jutri naj bo — po obsegu kajpak manjša, po iskrenosti in lepoti pa enaka proslava katoliške, slovenske in jugoslovanske misli, kakor preteklo nedeljo v Kranju.

Vabimo, da se naše slavnosti udeležite zlasti okoličani v narodnih nošah, na vozovih in kolesih. Gostje, ki pridejo z vlakom, naj se poslužijo avtomobila (peš tudi ni več kot pol ure); zbirališče od 8.—8.30. ob tovarne »Šešir« do evharističnega križa. Naj se vsak pokorava rediteljem, ki imajo točen načrt spreveda in reda pri sv. maši.

Prireditelj velja kot okrožni prireditelj Kreskovega prosvetnega okrožja (t. j. loška dekanija). Naj predvsem okrožje pokaže svoje, naj se tudi izkaže, da nismo brez prijateljev, ampak da jih je zelo mnogo.

K okrožni prireditvi pa je škofjelosko prosvetno društvo pridružio svojo lepo, pomembno slovesnost. Naša stara zastava je lani obhajala 40 letnico. Je to še zastava društva rokodelskih pomočnikov; je zelo velika in je zato vzbujala pozornost že marsikdaj, tako tudi na zadnjem pogrebu prevz. nadškofa. Sedaj gre v pokoj — nadomesti ga nov, moderen prapor, ki bo ta dan blagoslovljen. Tudi to bo dalo dnevu svoj pečat in pomen: ideali in cilji ostajajo isti, nova pa so pota v teh novih, težkih časih, zato tudi nov prapor, ki naj nas vodi — do večno veljavnih vzorov: Bog in narod!

Popoldanski nastop mladine, ki se vneto pripravlja, obeta biti lep. Program nastopa je precejšen, vendar ne bo predolg. Na koncu prosta zabava, za katero je pripravljena v razvedrilo križanka. — Bratje in sestre, prijatelji in znanci: Na svidenje! Bog živ!

V Pariz na svetovno razstavo

Polovična vožnja! Generalna direkcija železnice v Belgradu je dne 16. t. m. pod št. G. D. br. 68.101/37 dovolila vsem udeležencem naše študijske ekskurzije polovično vožnjo na vseh naših železnicah, in sicer za dan 19. in 20. julija t. l. pri odhodu v Ljubljano in za dan 31. julija in 1. avgusta t. l. pri povratku iz Ljubljane domov. Polovična vožnja velja le do Ljubljane! Vsa udeležence naj kupi na odhodni postaji do Ljubljane cel vozni listek z legitimacijo K 13, na podlagi katere bo imel nato pravico do brezplačnega povratka. Pri povratku 31. julija t. l. se bodo legitimacije K 13 žigosale v Ljubljani po izstopu iz našega posebnega vlaka na glavnem kolodvoru. Vozne listke na železnici je torej kupiti le do Ljubljane, ker bomo od Ljubljane dalje preskrbeli vozne listke mi sami! Garnitura posebnega vlaka pride na glavni kolodvor dne 20. t. m. šele ob 8. uri in je šele od tedaj naprej mogoč vstop v vlak.

Dne 20. t. m. ob 7.30 do 8. popoldne je za vse udeležence ekskurzije pri Mikliču nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani kratek sestanek, kjer se bodo dale zadnje informacije in navodila. Radi važnosti se tega sestanka vsi udeležite!

Od danes naprej je vsako vplačilo za valute, bodisi kot zaostanek na prispevku na polnoizvozem, ker je že prekasno in so vsi računi že zaključeni. Vplačilo je mogoče le še v naši pisarni, toda le do popoldne in samo danes.

Ponovno opozarjamo vse udeležence, da pustite naslove naših bivališč v Parizu in Milano doma, za vsak slučaj.

Poseben vlak odpelje iz Ljubljane glavni kolodvor točno ob 8.30. Naj vsakdo pazi, da nenobno prepozno! Vlak se ustavi za nekaj minut v Kranju, nekoliko več pa na Jesenicah.

Jutri objavimo na tem mestu ponovno naš vozni red.

Nadaljnja navodila slede!

Vodstvo.

Celje

— Obisk češkoslovaških bogoslovcev. Češki bogoslovci, ki se sedaj mudijo v Mariboru, obiščejo tudi Celje. Pripeljejo se danes popoldne, pa ne z osebnimi vlakom, kakor je bilo včeraj javljeno, temveč z avtobusom, 15.16.

— Dve novi sv. maši. V nedeljo, 11. julija je daroval v opatijski cerkvi sv. Daniela prvo sveto mašo g. Viljem Videčnik. Lepi slovesnosti je prisostvovala nabito polna cerkev ljudi, pridigal pa je g. kaplan Markač iz Zalca. V ponedeljek je daroval g. Videčnik drugo sv. mašo in sicer za pokojnega brata Mirkota. V nedeljo, 18. julija ob 10 popoldne pa bo pel prvo sv. mašo v isti cerkvi g. Bogomil Krušič. G. Krušič je pričel študije na bogoslovnem učilišču v Mariboru, končal pa v Senju. Slavnostni govornik na tej novi sveti maši bo kaplan Smon iz Starega trga pri Slovenjgradcu.

— Nedeljski šport. Jutri popoldne ob 5 bo na Glaziji v Celju prijateljska tekma med SK Maršom iz Ljubljane in SK Celjem.

— Zalosten konec razbrzdanega življenja. V petek popoldne se je po Celju z bliskovito naglico razširila vest, da je nedaleč od železniškega prelaza v Medlogu pri Celju skočila v samorilnem namenu pod vlak, ki pelje ob 7.44 iz Celja proti Velenju, neka mlada ženska. Celjski orožniki so se podali takoj na kraj nesreče, kjer so ugotovili v strašno razmesarjenem truplu 25 letno Tončko Volunškovo, stanujočo sedaj v Polulah pri Celju. Volunškova je bila poročena v Mariboru, vendar se je s svojim možem vedno prepirala in je bila večnoma v Celju. Tukaj se je zaljubila v nekega strojevodjo, ki je za menda nič kaj preveč ni maral. V letošnji pomladi se je zato vrnila k svojemu možu, toda po dobrem mesecu se je zopet vrnila v Celje. Tukaj je zopet iskala prilike, da bi se apoprijazila s strojevodjo, toda on jo je sedaj še manj maral. Zaradi tega je bila vsa obupana in je baje že večkrat prezovala ob savijskem mostu. Očividno je hotela okoličiti prav pod tisti vlak, na katerem bo njen izvoljenec, kar je danes tudi storila, ko se je prepričala, da je dotični strojevodja na vlaku.

— Divjaski napad. V četrtek večer so v pijanosti napadli v Sv. Juriju pod Donako goro neki fantje Plečaka Stefana, 30 letnega delavca brez stalnega bivališča, in ga s poleni tako pretepli, da so mu zlomili več reber in ga močno poškodovali po hrbtu. Prepeljan je bil v celjsko bolnišnico.

— Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15, 20.30 premiera filma »Dr. Toggere« in najnovejši tehnik.

Sv. Jernej pri Ločah

V vsi Ličnica je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Cvahte Janeza. Goreti je začelo zjutraj ob pol 5. Zvinilo in nekaj orodja so rešili. Ogenj je naj

Težave pri izplačilih nakazil nemškim turistom

Nemški turisti, ki pridejo v Jugoslavijo, dobi denar za svoje preživljanje pri nas nakazan v klirgu. Glede načina izplačevanja teh nakazil ni bilo prejšnja leta nobenih posebnih določb. Ker pa se je dogajalo, da se nemški turisti, ki so prišli v našo državo, takoj po prihodu dvignili v celoti svoje nakazilo, nato pa s prejetim denarjem odšli naprej v inozemstvo, je naša Narodna banka, da prepreči tako izrabljanje, izdala 26. junija t. l. glede izplačevanja teh nakazil posebna navodila.

Po teh novodolih denarni zavodi, ki izvršujejo izplačila turističnih nakazil, niso smeli nakazil izplačati v celoti takoj ob prihodu tujca v državo, ampak le 50% nakazanega zneska, največ pa Rm 200. Nadaljnji 25% odnosno največ Rm 100, so smeli izplačevati po sedmih dneh, zadnjih 25% odnosno 100 Rm pa po nadaljnjih sedmih dneh. Vsa ta izplačila je bilo treba vpisati v potni list. Denarni zavodi pa niso smeli izvršiti nikakih izplačil več po prvem izplačilu, če je bilo iz potnega lista razvidno, da je nemški turist po svojem prihodu v Jugoslavijo bil tudi v inozemstvu.

Ta navodila so pa bila v veljavi le malo dni. Ze 10. t. m. je Narodna banka način izplačevanja nemških turističnih nakazil spremenila. Po novih navodilih smejo denarni zavodi na turistična plačila sredstva, čake, kredita pisma, izplačati takoj po prihodu nemškega turista v državo le Rm 100, potem pa po Rm 100 po vsakih petih dneh bivanja v naši državi. Tudi sedaj pa velja še določba, da nemški turist po svojem prihodu v Jugoslavijo ni smel potovati v inozemstvo, kar je denarni zavod dolžan ugotoviti na podlagi potnega lista.

Kakor je bila misel, ki je vodila Narodno banko, sama po sebi pravilna, to je, da se mora preprečiti da bi nemški turisti denar, ki je določen za uporabo v naši državi, nosili v inozemstvo, tako je treba ugotoviti, da je Narodna banka s temi svojimi določili šla predaleč.

Izvajanje teh določb bo imelo za tujski promet, zlasti v naših slovenskih letoviščih, zelo škodljive posledice.

Likvidacija naše stare klir. terjatve proti Italiji

Še iz računa starega klirga, to je iz časa pred sankcijami, nam dolguje Italija 47 milijonov lir. Za naše izvoznike je vprašanje likvidacije teh terjatev velike važnosti, vendar pa do sedaj do končne rešitve ni prišlo.

Londonski »Economist« od 10. t. m. prinaša poročilo o prizadevanjih Jugoslavije, da likvidira svoje klirne terjatve tako z Nemčijo in Italijo. Omenja, da se je saldo nemškega dolga znižal v glavnem radi velikih državnih nabav v Nemčiji. Glede italijanskega klirnega dolga pa poroča, da se vodijo pogajanja o načinu likvidacije ter pravi, da se bo ta likvidacija dosegla deloma z državnimi nabavami deloma pa s prevzemom italijanske udeležbe pri Hrvatski banki v Zagrebu.

Hrvatska banka, je afilijacija od »Banca Commerciale Italiana«. Pred par dnevi je šla skori liste vesti, tudi mi smo o tem poročali, da namerava ustanoviti Banca Commerciale Italiana svoje zastopstvo v Jugoslaviji in sicer v Belgradu ter, da je imenovan direktor tega belgradskega zastopstva italijanske banke. Ob tej priliki je bilo tudi izraženo zaupanje, da ustanavlja Banca Commerciale Italiana svoje zastopstvo v Belgradu, ko ima v naši državi že svojo afilijacijo v Hrvatski banki.

Nekateri listi (n. pr. Jugoslovanski Lloyd) so to vest o ustanovitvi zastopstva od Banca Commerciale Italiana v Belgradu sicer nekako demantirali, vendar že gornja vest londonskega »Economista« odgovarja dejstvom, potem postane ustanovitev zastopstva imenovane italijanske banke zelo razumljiva in verjetna, ker po tem bi Hrvatska banka nehala biti njena afilijacija, in bi torej Banca Commerciale Italiana potrebovala novo oporišče za svoje posle v naši državi.

Tekstilna industrija na mariborskem tednu

Če so že dosedanje razstave mariborske tekstilne industrije na Mariborskih tednih vzbujale splošno pozornost vseh obiskovalcev teh, za naša mesta tradicionalnih prireditelj, bo letošnja tekstilna industrija deležna še mnogo večjega občudovanja in priznanja mednarodnega občinstva in strokovnjakov na VI. Mariborskem tednu. Tokrat so se vsa mariborska industrijska podjetja tekstilne panoge odločila prirediti razstavo tekstilne industrije v takem obsegu, ki bo premagala vse dosedanje. Mariborski teden je dal tekstilni industriji na razpolago ves pritični trakt v Cankarjevi šoli na razstavišču, kjer bodo naši podjetni industriji vzorno uredili in okusno aranžirali proizvode tekstilne industrije tako, da bo na razstavi prikazan ves razvoj od surovin do najfinejših tkanin. Razstava tekstilne industrije na VI. Mariborskem tednu bo povsem vele-mestna, saj pa se industriji pripravljajo nanjo že celo leto.

Letošnja razstava tekstilne industrije nam bo dokazala, da nismo več navezani na uvoz modernih tkanin iz tujine, ker se je naša tekstilna industrija že tako razvila, da more zadovoljiti še tako razvijen okus moderne žene. v zadnjem času so se nekatera mariborska podjetja že tako izpopolnila, da morejo celo z blagom za moške tekmovali s tujino.

Izvor orehovega lesa. Narodna banka ponovno opozarja izvoznike orehovega lesa, da bo uverenja za izvoz orehovega lesa, ki jih izdaja na podlagi odloka ministrstva financ, izdajala samo do konca tekočega meseca. Prošnje za izdajo uverenja, ki bodo prispeli Narodni banki po navedenem roku, ne bo več jemala vpštev.

Gospodarska literatura. Izšla je dvojna številka (7-8) zagrebškega »Economista« s sledečo vsebino: Govor rektorja Filipa Lukasa ob priliki otvoritve kongresa ekonomistov; dr. Ščetinec: Idejne osnove narodnega socializma; dr. Franšek: Nekolito momentov iz primerjalnega raziskavanja naše uprave; dr. Šik: Zlata ključavla v sodobni zakonodaji; Gram-povčan: Železniški frank in njegov pomen v mednarodnem železniškem prometu. — Nadalje prinaša »Ekononist« pregled aktualnih gospodarskih problemov ter gospodarske literature.

Poravnalno postopanje je uvedeno proti Brutiču Albinu, posestniku v Ljubljani, Resljeva cesta 23. Poravnalni sodnik Jože Baričević, poravnalni upravitelj dr. Borč Puc, odvornik v Ljubljani. Prijava terjatev do 18. avgusta na strošno sodišče v Ljubljani. Poravnalni narok 24. avgusta ob 9. Poročja 60% priznanih terjatev, plačanih v 6 mesecih, enost. tromesečnih obrokih. Prvi obrok za-

Zlasti je nemogoča določba, da smejo denarni zavodi izplačati nakazila le, če je iz potnega lista razvidno, da nemški turist po prihodu v našo državo ni potoval v inozemstvo. Naši glavni kraji, Bled, Bohinj, Kranjska gora, kakor tudi vsa morsk kopališča na severnem Jadranu so blizu državne meje in se iz teh krajev prireajo redni izleti z avtomobili in parobrodi v sosedno Italijo ali Nemsk Avstrijo in trajajo ti izleti eden do dva dni. Če bi Nemcem onemogočili, da se udeležijo tega bih izletov, bodo upravičeno nezadovoljni, ko bodo šele ob eventualnem povratku iz takega izleta izvedeli, da na podlagi svojega nakazila ne morejo ničesar več dvigniti.

So pa tudi bili že te dni slučaj, da so prišli nemški turisti na Bled, dvignili vsak po Rm 100, kolikor se jim sedaj sme izplačati, ter dali nalog banki naj se jim nakaže v Dubrovniku, kamor bodo potovali z jugoslovanskim parobrodom in sicer čez Trst. Ker bi torej potovali mal del po Italiji, jim po predpisih Narodne banke v Dubrovniku ne bi smeli izplačati njihovih nakazil, vendar če so ti potniki lahko pridijo v obupen položaj. Tako so tudi obratni slučaj, da pridejo nemški potniki iz Dalmacije čez Trst na Bled, ker se poti čez Sušak radi slabih zvez seveda radi izognejo.

Tudi ni umestna določba, da se sme nemškim turistom izplačevati le Rm 100 za vsakih pet dni, kar pride Rm 20 ali okrog 300 din dnevno. Za skromne turistiše je to sicer dovolj, a nima smisla razvajenim in bogatim turistom z deviznimi predpiši onemogočiti, da bi svojih Rm 400, ki jih morejo dobiti, zapravili že v osmih in ne šele v štiri-najstih dnevih.

Tujski promet letos najbrže ne bo najugodnejši. Raditega je toliko manj potrebno, da ga ovirajo še taki predpisi, kot so ti predpisi Narodne banke. Smatramo, da so bili izdani le zato v taki obliki, ker ni nihče mislil kakšne posledice bi mogli imeti. V interesu naših tujsko prometnih krajev pa bi bilo, da se ti predpisi takoj izpremenijo tako, da bodo odgovarjali potrebam našega gospodarstva.

pače v plačilo po treh meseci po pravomočnosti sodne poravnave.

Dražji bencin v Italiji. S 13. t. m. je stopil v veljavo v Italiji višji davek na mineralna olja in sicer je davek za bencin zvišan od 170 na 220 lir za meterski stot. Prodajna cena za konzumenta se vsled tega zviša od 2.30 do 2.33 lir za liter na 2.66 do 2.70 lir. Cena bencina za inozemske avtomobiliste in motocikliste, ki prihajajo v Italijo v turistične svrhe, pa ostane neizpremenjena.

Borza

Dne 16. julija 1937.

Denar

Angleški funt na ljubljanski borzi je notiral neizpremenjeno 238 den., na zagrebški 237.20—238.80 (238), in na belgradski 237.20—238.80.

Avstrijski šilling je notiral v Ljubljani 8.52—8.62, v Zagrebu 8.50—8.60 (8.55) in v Belgradu 8.4889—8.5889.

Nemške marke so notirale v Ljubljani 12.47—12.67, v Zagrebu 12.465—12.665, za ultimo avgust 12.46—12.66 in za 15. oktober 12.445—12.645, v Belgradu pa 12.4712.67.

Grški bini so na zagrebški borzi notirali 32.25 bl., na belgradski pa 29.65—30.35.

Lire so nudili v Zagrebu po 215 in v Belgradu po 220.

Po dolgem času so notirale v Zagrebu španske pesete, in sicer 300 bl.

Pol dneva v Louvru

Ko prideš v Pariz in študiraš načrt tega milijonskega mesta, srca Evrope, se ti oko samo ustavi na veliki podkasti obliki torisa, ki označuje Louvre, ležeč tik Seine. Od place de la Concorde pa skoraj do place Chatelet se razprostira ta dvakratni dokument preteklosti. Prvič je zanimiva že palača sama, katere začrneli zidovi oddajajo nekaj skrivnostnega, nekaj mogočnega, da se zalotiš pred njimi čisto majhnega in neboljznega. Takoj opaziš, da ta veličastna zgradba ni bila prvotno namenjena za hranjenje starin, temveč da se je med temi zidovi razvijalo nekaj čisto drugačno življenje. Zgodovina Louvra je pestra in tako velika, da je na tem mestu ne morem podati. Pa vendar — ko strmiš vanj, se ti za nekaj trenutkov obrnejo misli v preteklost, ko so med temi zidovi bivali še francoski kralji, v čase velike francoske buržoazije in celo v dobo francoske revolucije. Mnogo je preživelo to slavno zidovje in mnoge važne politične in socialne odločitve so se rodile v Louvru.

Louvre je danes na zunaj črn. Čisto drugačna pa je njegova notranjost, ki se blesti v zlatu in srebru in je popisovanje razkošno opremljenih sten skoraj nemogoče. Dovolj bo, če rečem, da je sleherni dvorana v palači resnično — kraljevska. Zazidana podkev oklepa prekrasen park, v katerega je velop dovoljen vsakomur. Louvre preseka preko obeh krakov premetna ceala, ki pelje v notranjost, izhaja pa v treh rokavih, ki jih ločijo med seboj trije velikianski vratom podobni izhodi.

Vhodov v Louvre je nešteto in dolgo je trajalo, da sem našel pravega. Glavni je v notranjosti, kjer je park.

Dobrih šest ur sem se zadržal v dvoranah Louvra, pa mi še zdaleka niso zadostovale, da bi si vsaj približno ogledal razstavljene predmete. Razdeljen je Louvre na več razstavnih oddelkov in vsak od teh je pestro okusno in dragoceno urejen. Ko prestopiš glavni vhod, se ti odpre razstava kiparstva. Samo za ogled tega dela bi potreboval najmanj dva dni. Vsakovratni kipi in izkopenane iz neolitske pa do današnje dobe krase prostrane dvorane in vzbujajo pozornost številnih obiskovalcev. Poleg francoskih kiparjev so v največji meri zastopani Italijani in Grki. Včasih naletiš na dvorano, v kateri je razstavljen le eden ali dva ogromna kipa in še danes mi je uganika, kako so spravili te ogromne mase izločkovane kamenja v te stari-rinske vrednotni posvečene sobane. Krog in krog njih pa so postavljene posebne klopi, s katerih se obduovalcem nudi prilika za mirno opazovanje. Mnogi prerasavajo z vseh strani te zanimive kolose in tudi meni je žal, da se nisem oborožil s potrebnim orodjem in si tako še jasneje vtisnil v spomin zanimivosti glavnega francoskega muzeja.

Pridružil sem se skupini čeških turistov, ki so imeli nemškega tolmača. Tolmač je zelo potreben, saj ti pove marsikaj, kar bi ti ostalo brez njega skrito. Toda žal se mi je prilika kaj kmalu izgubila, ker so mnogi prekmalu zapustili Louvre. Saj

Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 1.368.425, na belgradski pa 1.910.000.

Ljubljana — Tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2394.91—2409.51
Berlin 100 mark	1746.53—1760.41
Bruselj 100 belg.	731.70—736.76
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	215.55—217.61
Newyork 100 dolarjev	4314.76—4351.07
Pariz 100 frankov	168.39—169.83
Praga 100 kron	151.54—152.64
Trst 100 lir	228.20—231.28

Curih: Belgrad 10, Pariz 16.86, London 21.655, New York 436.125, Bruselj 73.45, Milan 22.975, Amsterdam 240.35, Berlin 175.35, Dunaj 83.10 (82), Stockholm 111.65, Oslo 108.80, Kopenhagen 96.70, Praga 15.21, Varšava 82.75, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.575, Buenos-Aires 132.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 89.25—90, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 408—410, begluške obveznice 72—74, 8% Blerovo posojilo 96—97.25, 7% Blerovo posojilo 85—86, 7% posojilo Drž. hip. banke 98—100, Trboveljska 230—240.

Zagreb: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 89.50 den., agrarji 52—53, vojna škoda promptna 408—408.75, begluške obveznice 72.25—72.75 (72.25) drobni, dalm. agrarji 74.75—75.50 (75), 8% Blerovo pos. 96—96.50 (96.50), 7% Blerovo posojilo 85.50—86 (85.50), 7% posojilo Drž. hip. banke 100 den., 7% stab. posojilo 86.50—87. — Delnice: Narodna banka 7150 den., Priv. agrarna banka 196—198 (196), Trboveljska 240—245 (235), Gutmann 60 bl., Osj. sladk. tov. 195—200 (200), Osiješka livarna 185—200, Oceanija 250 den., Jadranska plovidba 360—380 (360).

Belgrad: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 90 drobni kom., agrarji 52.25—52.75 (52.75), vojna škoda promptna 408.75—409.25 (408.50—409), ultimo september 408—409, sev. agrarji 52.25 den., begluške obveznice 76.75 den. (77), dalm. agrarji 74.75—75, 8% Blerovo posojilo 95—96, 7% Blerovo posojilo 85.75—86, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 den., 7% stab. posojilo 87 den. — Delnice: Narodna banka 7170 den., Priv. agrarna banka 198 den.

Žitni trg

Novi Sad: Pšenica, nova, bač. 170—173, srem., slav. 169—172, ban. 168—170, bač. lada Tisa in Begej 178—180, — Rž bač. 140—150, — Moka: bač. banaš. 262.5—272.5, 242.5—252.5, 222.5—232.5, 192.5—202.5, 162.5—172.5, 120—122.5, srem., slav. og. ogg 257.5—267.5, 237.5—247.5, 217.5—227.5, 187.5—197.5, 157.5—167.5, 120—122.5. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tend. ustaljena. Promet srednji.

Sombor: Pšenica, nova: bač. okolica Sombor 169—171, gornja bač. banaš., gornja ban. 170—172, srem. 169—171. — Rž: bač. nova 162.5—165. — Ječmen: bač., srem. okolica Sombor 115—120. — Koruza: bač., srem. 92—94, bač. bela 2% 95—97. — Moka: bač. ogg 265—275, 245—255, 230—240, 200—210, 160—170, 110—115. — Otrrobi: bač., srem. 90—92. — Tend. ustaljena. Promet 62 vag.

Živina

Maribor, 16. julija.

Na današnji evinjski sejem je bilo pripeljanih 140 evinj. Cene so bile naslednje: mladi prešči 5—6 tednov stari 100—140 din, 7—9 tednov stari 115—145 din, 3—4 mesece stari 180—195 din, 5 do 7 mesecev stari 265—300 din, 8—10 mesecev stari 400—500 din, 1 leto stari 730—850 din, kilogram žive teže 5—7.50 din, kilogram mrtve teže 9—11 din. Prodanih je bilo 106 komadov.

Proti revmatizmu, protinu, isijasu in prehladu, glavobolu pomagajo

Togal-tablete

preizkušene v tu- in inozemstvu.

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Registr. S. br. 1347-24. I. 1936.

Hemijsko farmacevtsko preduzeće Dr. Miodraga V. Stevanovića & Viktora F. Pyka, Beograd.

Kulturni obzornik

Nekaj potrebnih besed Umetniški propagandi

Z najboljšo voljo in namenom sem vzel v roko knjigo, ki jo je Umetniška Propaganda izdala te dni in nosi naslov: Prof. dr. A. Forel: Spolno vprašanje. Poslovenil dr. Ciprijan Korošak. Mnogo sem pričakoval od take knjige, ki nosi tako lepe podnaslove poglavjem in obravnava spolno vprašanje od vseh mogočih strani. Knjiga je obširna, saj ima v velikem formatu 351 strani. — Vendar pa ta knjiga ni v blagoslov — kar bi taka knjiga morala biti — ampak človeka naravnost navda z odporom! Kot je videti, je pisec te knjige protestant. Mi kot katoliški Slovenci ne smemo pustiti, da bi se take knjige širile med narodom! Taka knjiga je naravnost pogubna zanj! Pisatelj je pristaš teorije o razvoju človeka od opice, udarja čez katoliški zakon kot tiransko dogmo (str. 126), se hudi na več krajev čez katoliške zavode, čez celibat katoliških duhovnikov in redovnic, Naravnost vnebovpijočo krivico stori pisatelj duhovskemu stanu, ko na str. 172 pripoveduje, da si marekido izbere poklic katol. duhovnika, da bo svoje perverzne želje brez skrbi lahko tešil... — Ta knjiga pa napada tudi naravnost vero: na strani 280 pravi, da dogmatična etika sestoji iz »boje božjih zapovedi«. Najhujše pa udari po naši veri na strani 227 in nasl., kjer govori o religiji in spolnem vprašanju in navaja Chiniquia, odpadlega duhovnika, ki da govori v svoji knjigi Cinquant ans dans églice romaine takole: Naj bi zakonodajalci, očete in zakonski moje brali to poglavje in se potem sami vprašali, ali jim spoštovanje, ki so ga dolžni svojim materam, ženam in hčeram, ne narekuje dolžnosti, da jim spoved prepovedo... Ali se tukaj (pri spovedi!) ne pripravljajo bolj za kako hišo nečistosti kot pa za zakon? — Čudim se, da je mogoče v elovščini natiškati tak napad na vero in na spoved! Koliko se je že govorilo ravno o spovedi kot zdravilu ravno za mladino, da ohrani čisto srce?! Ali prevajalec in Umet. Propaganda ništa še nikoli čitala kakega pisatelja, vzgojitelja kot je na primer protestantovski Foerster? Naj blagovolita pogledati v knjigo: Boep: Das Jugendalter und sein Sinn! Ali ni ravno v našem jeziku ta čas izšla zlata knjiga dr. Jakliča Svetla pot?! Ali ni škoda, da gre in naša založba taki kot je Jakličeva knjiga postavi nasproti tako umazano knjigo! Umet. Prop. zasluži najhujši bojot, Forelova knjiga ne sme v nobeno slovensko družino! Škoda je našega naroda za tako čtivo! O knjigi bo treba še spregovoriti! Proč z njo!

I. Šoklić.

Ante Tresić-Pavičić

Pred nekaj dnevi je skromno proslavil sedemdesetletnico življenja eden najstarejših srbohrvaskih književnikov, Ante Tresić-Pavičić. Rodil se je na otoku Hvaru, obiskoval gimnazijo v Splitu, Zadru in Kotoru, filozofijo pa je končal na Dunaju, kjer je prejel tudi doktorat. Razen na književno je posegal tudi na politično področje, bil poslanec v avstrijskem parlamentu, bil radi odkritega javnega delovanja preganjan in med svetovno vojno interniran. Kot delegat mirovne konference se je posebno boril za pravice Dalmacije. Pozneje je bil poslanik v Madridu in potem v Washingtonu.

Kot književnik je zadnja desetletja stopil v ozadje, ker se je več udeleževal na drugih poljih. Svoj čas, zlasti v dobi 1890—1910, pa je bil silno plodovit pesnik in dramatik. Razen tega pa je objavil tudi precej novel, potopisov, deloval je kot urednik, publicist in pisal celo politične razprave. Najbolj znane njegove pesniške knjige so »Glasovi s mora Jadranskega« (1891), »Nove pjesme« (1894), »Djeli i zumbuli« (1900) in »Sutonski soneti« (1904). Dram je napisal celo vrsto, vse pa so zgodovinske (»Ljudevit Posavski«, »Simeon Veliki«, »Katarina Zrinjska«, trilogija »Finis Reipublicae«). Poskusil je tudi z romanom. Na splošno je meditativen in refleksiven, razen tega pa se rad pogloblja v filozofske probleme. V obliki je klasično usmerjen, kar je razumljivo, ker je zelo cenil klasične pisatelje. Omeniti moram tudi, da je razen v nekatere slovanske jezike v veliki meri prevajal prav v italijansko, ker je bil kot sin Dalmacije in sredozemske kulture pač blizu romanskim vzorcem. Zelo je cenil Carduccija, pa tudi Danteja, katerega je prevajal v srbohrvaščino.

»Glas nedužnih« je naslov časopisa za pedopatologijo in pedagogiko strokovnih šol. Izdaja ga združenje učitelstva na šolah za defektne otroke. Izhaja v Belgradu v latinici in cirilici. Zelo je zapoznat zadnji zvezek lanskega leta, ki je izšel kot dvojna številka. Obsega tri razprave in sicer so jih napisali vseeč. prof. dr. B. Spišić: Zdravljenje in šolanje pohabljenih otrok. — Vaeuč. doc. dr. Stanko Gogala: Misli ob obiskanih zavodov za pohabljen otroke. — I. Erbenič: Ilustracija kot govorni in učni pripomoček. Zlasti članek dr. Gogale razpravlja o vprašanju, ki ima prav za prav splošno veljavnost ne samo v šolski, temveč tudi javni vzgoji. To je poudarek in pomen človeškega momenta, ki leži izven teorije in znanstvenih ved ter ima posebno vzgojno delovanje. Avtor je opazil na šolah za defektne otroke, da takšna pedagogika kulturna vrednota ni le nekaj teoretskega, temveč da resnično živijo ljudje, ki predstavljajo utelešenje teh vrednot. Nadalje podčrtava potrebo, da se šole za defektne otroke postavijo v vseučilišna mesta, kjer lahko preiskujejo otroke strokovnjaki (psihologi, pedagogi, psihopatologi, sociologi, antropologi, zdravniki itd.). Na koncu govori o estetski vzgoji kot posebno važni strani pri vzgoji defektnih otrok. Drugi del časopisa poroča iz šolske prakse, tretji del obsega poročila s področja logopedije in foniatrije, četrti in peti del prinaša družbene in osebne vesti.

»Ave Marija« je katoliški glasnik slovenskih izseljencev v Ameriki, ki prinaša lepe članke in obvestila v slovenskem jeziku, deloma tudi v angleškem. Juljska številka je posvečena predvsem katoliški internacionalni, ki ima svoj začetek in svojo centralo v Ljubljani. Sodelujejo duhovniki, rudarji in ostali izseljenci, nekaj prispevkov pa je tudi iz »stare domovine« (Leopold Stanek). List je zelo dobro urejan.

Širite katoliško časopisje!

Tekme, štrajki in pogrebi v Ameriki

Na tekmi

Amerikanci res niso sentimentalni. To sem spoznal posebno zadnjič na neki večji boksarski tekmi. Silno veliko je bilo gledalcev. Za svoj sedež sem plačal 100 dolarjev, pa ni bil nič posebnega. Vse je bilo pod milim nebom. V poznem večeru. Z dveh strani je bilo nebo čisto živoredeče od ogromnih velikomestnih svetlobnih reklam. Na drugi strani pa je nad ringom nerodno visela luna kakor za igračo.

V začetku me je borba malo razburjala, a sem se hitro privadil, da si mi je vse skupaj zdelo bolj odurno. Premišljal sem ljudi, kako so se smejali in divjali, če je dobro zazvenel udarec, če se je ulila kri po obtočenih licih ali če se je kdo zvil in omahnil po silnem udarcu v želodec. Menda se je luno res nerodno zdelo... Ali ni ta množica — vsaj po večini — kakor nekoč rimska, ki se je naslajala ob zverinskih bojih in umorih nesrečnikov? Videti bi morali obraze, asnice in oči nekaterih, celo žensk in otrok!

Kar nekam tuje se mi je zdelo, ko sem videl nekatere mlajše boksarje, ki so se prekrizali pred nastopom in po vsakem spoprijemu. Bili so kato-

nekd dovažajo hrano z letali, spe pa v železniških vozovih. Zdi se, da postarji drže s stavkajočimi: nočejo namreč dostavljati v tovarne raznih pošilk (zlasti iz jestvinami), češ, da je v zakonu določeno, da v nevarne kraje dostavljanje ni potrebno. Na primer, če bi bil pri hiši nevaren pes...? Pa drži.

A v zraku je strašno nastojenje. Pojavili so se že krvavi spopadi s stavkajočimi in s policijo in precej je že smrtnih žrtev.

Zdi se, da se Roosevelt, ki je v zadnjih dneh doživel težak poraz (ko je senatni odbor pod spelnim vplivom znanega Boraha z najbolj ostrimi in pikrimi besedami zavrnil njegov predlog glede Najvišjega sodišča), precej nagiba na delavsko stran. On se v resnici trudi za pravičnejšo gospodarsko ureditev, a v lastni stranki doživlja močan odpor konservativcev. Pravijo, da bo prišlo do čiščenja.

Javno mnenje valovi zdaj na to zdaj na ono stran. Seveda je vse časopise v rokah velekapitala. V raznih državah tudi oblast različno odloča: tu v korist industrijalcev, tam v pomoč delavcem.

V mnogih ozirih je v resnici tu boljše ko drugod. A tudi bede je ogromno. Roosevelt trdi, da živi ena tretjina prebivalstva v revščini. Ne vem, kako da so mnogi slepi. Samo po čikaški nadzemski

pogovarjala o domovini, saj je še vedno s hrepenenjem mislil na stare kraje, da si je med izseljenci osivel. Izredno ljubeznivo me je takrat sprejel; bil je še učenec mojega starega očeta, prof. Mateja Vodusa. Slučajno ga je skoro v zadnjem hipu prišel obiskat p. Bernard Ambrožič, da je opravil še poslednjo spoved. Strašno me je pretreslo, ko sem ga gledal, kako je bil v cerkvi še zadnjikrat kakor živ med svojimi farani, a v črni krsti. Morda je tu umrl zadnji slovenski župnik. Povabil me je bil za prihodnje leto in se prej, na počitnice. Pa je odšel predaleč...

Bog ve, kdo res pride za njim. V tem dvomu je dobrim faranom, ki živijo precej raztreseni v okolič, dvakrat hudo.

Brdko je gledati, kako umirajo močni slovenski ljudje. Mnogi so bili zadnji etebri v kraju. Mladi pa v novi domovini pozabljajo na staro in na materin jezik. Mladi niso sentimentalni. Kaj hočeš! Saj imajo v Ameriki vsega dovolj. Cel grob staršev. Samo eden izmed nas se še zamisli ob nagrobnih spomenikih, ko bere imena slovenskih očetov in mater z Gorenjske, Dolenjske, Bele Krajine, Štajerske; ti so še hrepeneli domov... Amerika je tudi opojna. Ko smo se za večera z avtom vozili skozi Pensilvanijo, je nad vso dolgo belo cesto med zelenjem ležal težak vonj po belih akacijah...

Prave malenkosti

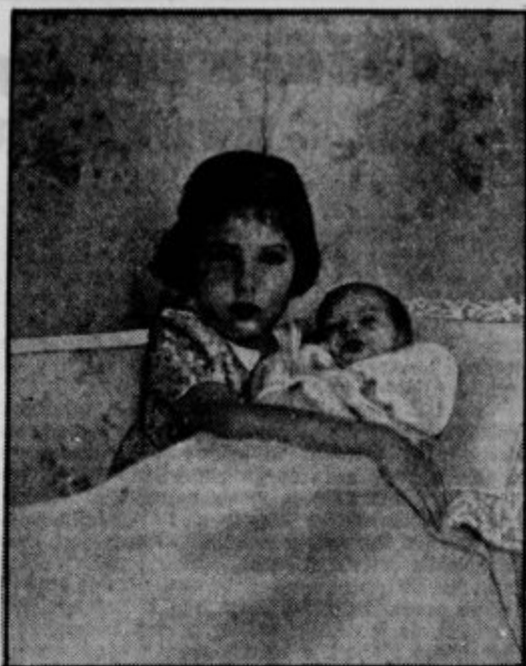
Mnogo malenkosti bi vam lahko še nadrobil: kako se je pričelo v vročini kopališko vrvenje in lahko vidite ob obalah jezer in morja na 100 tisoče ljudi;

kako je zopet pisana svetovna razstava v Clevelandu, polna življenja zlasti ob večerih;

kako so pripeljali z velikim spremstvom domov mladega Smita, sina čikaškega milijonarja, ki je na potovanju po Kitajskem zbolel na infantilni paralizni in diha sedaj samo z železnimi pljuči, poltonskim respiratorjem;

kako je pričel nekdo na majhni farmi preskušati vpliv modernega trušča na živalih vseh vrst in jim je dal ob jehed zvoniti s telefonskimi zvonci, hupati z avtomobilskimi hupami in jih dražiti z modernim jazzom, pa so po nekaj tednih kozi odpovedali živci, evinja je zbežljala, mnogo se jih je onesvestilo, drugim pa se je uprla krma... Ljudje torej mnogo več zdrže;

kako so spremljali tukajšnji listi zadnje podrobnosti Edvarda Windsorskega ženitve in so v čudoviti naglici že v prvih večerih prinašali v kino-

Bolgarski novorojeni prestolonaslednik Simeon v naročju sestrice princeze Marije Lujize.

gledališčih vse prizore do zadnjega smehljaja 41-letne ameriške neveste;

kako duhovito pišejo o diktaturah in brez razlike vsi izžvižgajo Hitlerja ali Göbelsa, če se prikaže v filmski sliki ali v burleski na odru;

kako je samo mesto Chicago na dohodninskih davkih plačalo že v tem letu skoro 6000 milijonov dolarjev po jugoslovanski veljavi — itd. itd... a to so res malenkosti.

Poti

Sedaj bom do konca avgusta potoval. Prepotoval bom ves Zpad do Tihega morja, v avgustu pa si bom tudi odpočil ob poti in dela v Minnesoti, kjer so tako dobri Slovenci in me nešteti vabijo k svojim jezerom. Kmalu bom spet kaj poročal.

Posta mi še vsa prihaja v Chicago (1852 W. 22nd Place; Chicago — Amerika), kjer jo hitro pošljejo povsod za menoj. Pohvaliti moram jugoslovansko pošto: menda se ni še nobeno moje, pa tudi meni namenjeno pismo izgubilo, pa jih je bilo že zelo veliko. Amerikanski pisem pa se mi je že nekaj izgubilo. Čudno. Vendar res.

In še najlepši pozdrav vsem! (Vital Vodusek)

Poveljnik jugoslovanske armade general Nedić, na Gamelin, general Nedić, jugoslovanski vojaški ataše obisku v Parizu. Od leve: general Colson, general v Parizu in na koncu jugoslovanski poslanik Purić.

ščani; slučajno nihče od njih ni bil premagan. Tudi pri drugih tekmah sem že opazil, kako so se v skupinah prekrizavali in celo molili pred začetkom tekem.

Ko sem odhajal, sem hipoma zagledal med odhajajočimi tudi čikaškega pomožnega škofa. Veselo se je smehljaj. Zadnji zmagalec je bil iz katoliške mladinske organizacije, ki jo je on ustanovil.

Okrog polnoči smo se z avtom vozili domov. Čudno: sredi julija je legla tako močna megla na ceste, da so motno sijale skozi samo velike luči. Kdor bi ne poznal poti, bi se gotovo izgubil. Bili smo pač blizu Mišigenskega jezera. Mahoma pa je noč odrezala meglo in na obzorju je v čudovitem blešku zasijala visoka Wrigleyeva palača, kakor bi bila iz čistega belega marmorja.

Prihodnji teden bomo imeli tu v Chicagu največjo boksarsko tekmo: poskusila se bosta za svetovno prvenstvo Braddock in zamorec Louis. Mnogi dvomijo, ali bodo sodniki čisto objektivni. Beli ne privoščijo zmage črncu. Zanimanje pa je neizmerno. Nešteto vlakov bo pripeljalo udeležence iz najoddaljenjših krajev. Posebno tudi črnce. Cene sedežev, čeprav jih je ogromno, so zelo visoke. V bližini ringa je sedež 1400 din. V predprodaji seveda mnogo več. Najslabše stojišče zadaj je po 170 din. Se na mar mi ni, da bi silil tja!

Sredi štrajkov

Poleg športa imamo tudi mnogo resnejših vprašanj. Eno teh je vprašanje kolektivnih delavskih pogodb, ki jih določa znani Wagnerjev zakon, ki je šele nedavno po dolgem boju dobil zakonsko moč.

Nekoč sem že omenil, da tu štrajki ni toliko radi zvišanja plač (delavci čutijo, da jim v sedanjem redu sledi takoj zvišanje vseh drugih cen in je torej bojevanje v tem oziru brezplodno), kot radi izsiljenja kolektivnih pogodb. O delavskem vprašanju bom prihodnjič napisal še kaj več. Za danes naj omenim le to:

Dve glavni delavski organizaciji sta AF of L (Ameriška delavska federacija) in CIO (Committee for Industrial Organization). Prvi je predsednik William Green, drugi znani John Lewis. V zadnjih bojih CIO zelo narašča. Vendar sta obe delavski organizaciji v strastnem sovraštvu in boju, da si popolnoma brez ozira na kak svetovni nazor. Ta razdrojenost je presenetljiva in da slutiti o silnem pomenu vodstva. Velika večina delavcev pa še vedno ni organizirana.

O Lewisu ste gotovo že mnogo brali. Na političnem odru v Ameriki je nedvomno danes eden najvidnejših. Zrastel je iz rudarske družine, a je že skoro 60 letnik. Pred dvema letoma je dobil vodilno vlogo v organizaciji 400 tisoč rudarjev. Zdaj se je njegov vpliv močno razširil. Organizirati hoče vse delavstvo in premagati tudi glavno nasprotnico, delavsko federacijo. Videl sem ga že. Vozil se z modernim »Cadillacom«. Mesečne plače pa ima izkazane 1000 dolarjev. Sinoči bi bil moral govoriti v velikem čikaškem stadionu glede sedanjega štrajka. V zadnjem hipu je brzojavno odpovedal. Morda je slutil, da udeležba res ne bo posebna. Napolnjenega je bilo komaj pol stadiona in jeklarski delavci, za katere se sedaj bije boj, so bili baže v veliki manjšini.

Za dosego kolektivnih pogodb so se že po nešteto krajih vršili veliki štrajki. Najbolje in najhitreje so se še odrezali rudarji. Trše je šlo v avtomobilski industriji. Ponekod (na pr. pri Fordu) pa ni bilo niti štrajkov niti pogodb. Pri Fordu se je pojavila le čudna tožba: pred nedavnim se je namreč pred njegovo tovarno razvil pretep, v katerem so postali »mučenci« agitatorji CIO. Ford pa jih toži in dokazuje, da so ta pretep sami uprizorili kot skrajno sredstvo, s katerim naj bi nahujekali Fordove delavce v svojo organizacijo.

Najhujše je sedaj v železni in jekleni industriji. Lastniki se nočejo podati in vzdržujejo obrate s stavkajočimi. Pravijo, da večji del neorganiziranih ni za štrajk. Gledal sem ob večerih velike jeklarne v Youngstownu, Warrenu (Ohio) in Chicagu. Vse žari in noč, kakor bi res ne bilo štrajka. Delavcem po-

železnici naj se malo vozijo sem in tja, pa bodo videli ob obeh straneh toliko umazane revščine, da se bodo zgrozili... Seveda se vsi ti rajši vozijo po lepih cestah v še lepših avtomobilih.

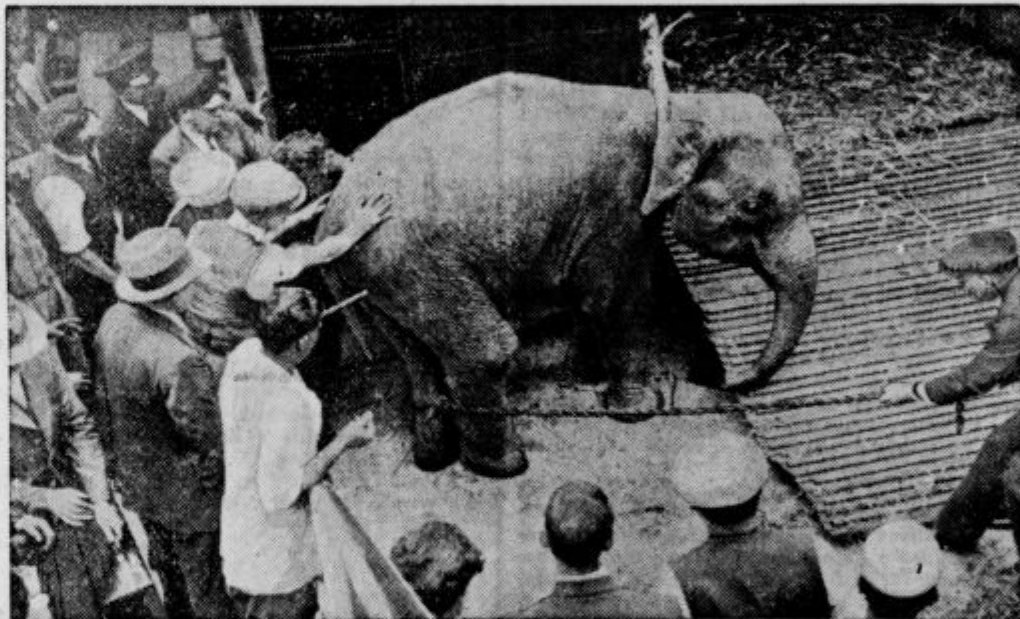
Takozvanih sedežih štrajkov — ki so prišli sem šele iz Evrope, a so se tu po ameriško razrasli — je tu res veliko. Celó če župan noče dati popraviti ceste, se kar ženske spravijo skupaj in toliko časa sede na cesti, da zmagajo. Eno pa drži, da Lewis ne bo štrajkal s sedenjem in brezdeljem, dokler bo le še malo življenja v njem...

Na dveh pogrebi

V prvih dneh tega meseca sem se žalosten udeležil dveh pogrebov. V Clevelandu smo pokopali g. Jožeta Sušteršiča, v Pittsburghu pa g. Albina Modra. Dva slovenska duhovnika.

Prvi je bil še skoro novomašnik, lani posvečen. Umrl je radi čudnega zastrupljenja, ki se je že dolgo razvijalo v njem, a zdravniki niso mogli kaj posebnega ugotoviti. Njega smo poznali še v slovenskih krajih, saj je iz Innsbrucka prihajal v Slovenijo na počitnice. Njegov pogreb je bil res izredno velik. V Ameriki so sploh duhovniški pogrebi zelo lepi. Skoro povsod pokopuje škof sam, ki prihiti, kamorkoli treba. In vsak duhovnik v škofiji mora za rajnega sobrata opraviti daritev. Na Sušteršičevem pogrebu nas je bilo nad 250 duhovnikov. V slovo mu je govoril v cerkvi najprej g. kanonik Oman, potem pa je še dolgo, silno pretresljivo govoril škof sam, ki je opravil tudi slovesno pogrebno mašo. Genljivo je bilo, ko je osivel škof — ki je rajnega med boleznijo tudi dvakrat obiskal — zakokal in povedal, da sta dva dneva za katoliškega škofa v življenju največja: ko svoje duhovnike posevčuje — in ko pokopuje, drugega za drugim...

V Bridgevillu (Pittsburgh) v Pensilvaniji sem še v aprilu imel misijon, veselo eva se z g. Modrom

»Slon za v žep«, pravijo Londončani temu slonu, ki so ga dobili za živalski vrt, ker je zares precej majhne rasti. Kar nič mu ni všeč, ko ga z verigo na nogi vlečejo v njegovo novo bivališče.

Karte zoper preklinjevalce

V Ameriki so sicer doma čudaški ljudje s čudaškimi manirami, vendar ne kaže, da bi vse, kar tam vidimo, zametavali. Zlasti katoličani so v teku desetletij ustvarili tamkaj tako čudovite stvari, da bi Amerika nam tukaj kmalu za vzor vsega dobrega, kakor je doslej bila vzor večine slabega. Med drugim imajo tamkaj že dolga desetletja takozvano ligo zoper preklinjevalce Boga. Predsednik te lige je lajik Colborne, ki te dni obhaja že 35-letnico svojega članstva v tej ligi. Ob tem ju-

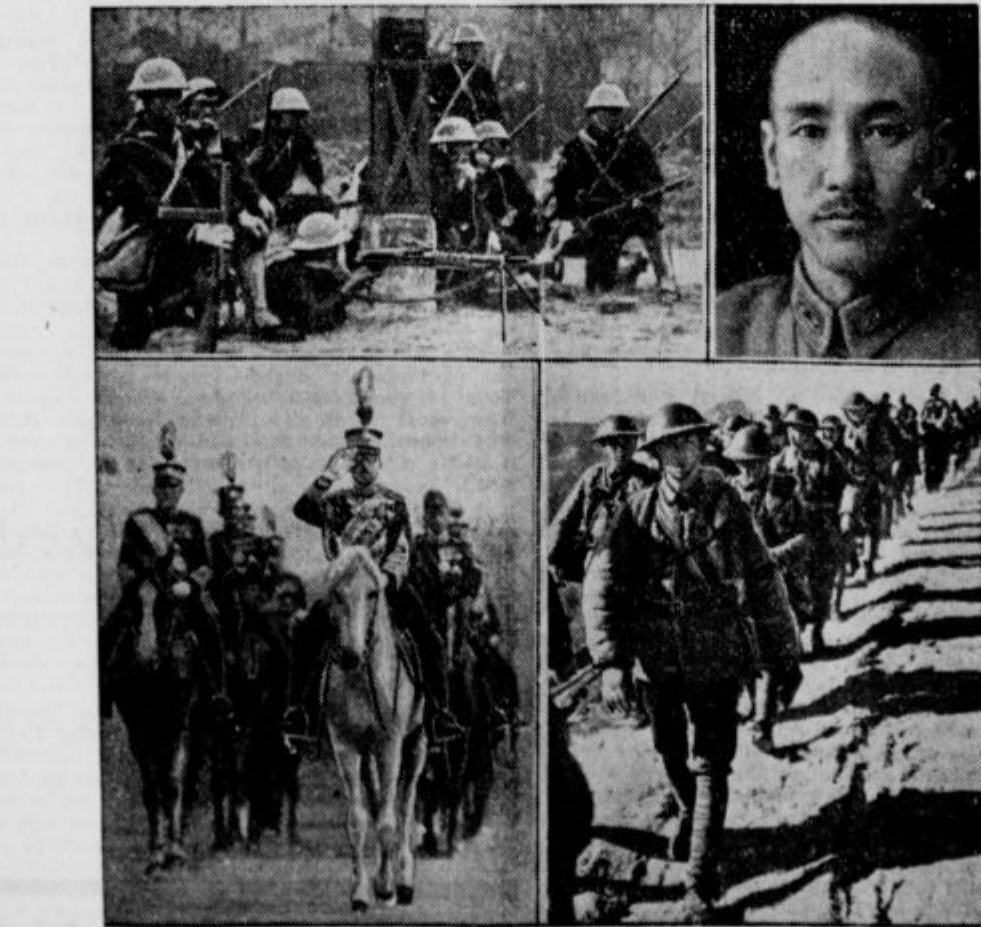
bileju je liga objavila nekaj podrobnosti iz svojega delovanja. Posnemamo nekaj: Kadarkoli kak član te lige sliši koga, da preklinja Boga ali vsaj božje ime po nemarnem izreka, mu molče in vljudno pomoli malo rdečkasto kartico, ki je samo dva centimetra široka ter 5 centimetrov dolga. Na njej pa je zapisano: »Prosim, ne rotite se ter ne zlorablajte in ne grditve božjega imena! Pomagajte rajši tudi Vi, da bomo to preklinjevanje odpravili.« V kotu spodaj je natisnjeno ime predsednika te lige. Odkar ta liga deluje, je izdala že nekaj milijonov takih kartic. Toda v vseh teh dolgih letih se še ni zgodilo, da bi bil kdo nevljuden in surov, ko mu je član lige podal kartico. Vsakdo je vedno to kartico prijazno sprejel. Kdo ve, kako bi tak ligaš naletel pri nas!

Preveč dobrega. »Tako, draga gospa, tu je uspavalni prašek. Ta količina zadostja najmanj za šest tednov.« — »Ah, gospod doktor, tako dolgo pa res ne utegnem spati!«

Promet se je izboljšal. A (pravi znancu): »Svetloba se giblje s hitrostjo 30.000 km v sekundi.« — B: »Motite se; 300.000 km je pravilno.« — A: »Tako? No, potem so se pa prometne razmere jako izboljšale.«

»Če kdo sam igra je solo; če dva, je duet; in če trije?« ... je trojka pri tarokulc

Vojna na Daljnem Vzhodu? Na levi zgoraj japonska mornarica; levo spodaj japonski cesar, ki se je s počitnic v Hayami vrnil v Tokio; na desni zgoraj maršal Cangkajšek, vrhovni poveljnik kitajske armade na severu. Desno spodaj — kitajske cete.

Z zeleno zvezdo po srednji Evropi

Eindhoven, 12. julija 1937.

Ze dolgo sem brepenel po daljšem potovanju, toda finančni minister tega nikakor ni hotel dovoliti. Toda letos se mi je uresničila želja.

Ko sem se lani kot delegat udeležil mednarodnega kongresa v Brnu, sem dvakrat govoril tudi v radiu kot edini zastopnik Jugoslavije. Odbor nizozemskega esperantskega združenja me je nato povabil, naj pridem na Nizozemsko predavati o Jugoslaviji. Kaj vabljivo povabilo, ali ne? Toda meni se še sanjalo ni, da bom kdaj etopil na nizozemsko tla. Vložil sem nekaj prošnje na razne občine in na banovine ter ministrstvo, seveda »brez upa na zmagos«. Toda merodajni krogi so uvideli važnost tega potovanja za naš tujski promet ter so me podprli, da sem lahko sprejel vabilo nizozemske katoliške esperantske lige. Zato se tem pomol posebnio zahvalim g. ministru dr. Kreku, g. banu dr. Natlačenu ter občinam Kamnik, Jesenice in Bled, ki so me tudi materialno podprle.

Dne 4. julija sem se odpeljal z Jesenic. Avstrijo sem prepotoval ponoči, zato ne bom opisoval svojih vtisov. V Salzburgu sem moral najmanj štirikrat pokazati potni list, prtljago pa niso nikjer pregledali. Od avstrijske meje do Gladbecka sem poloval podnevi. Potniki so bili silno ljubezni ljudje. V istem kupeju sta bili tudi dve redovnici, katerima so šli vsi sopotniki zelo na roko. V Nemčiji vlada red in snaga, kar je napravilo name dober vtis. Rogovili seveda ne smeš, sicer te zašijejo. Pozdrav »Heil Hitler« pa slišiš povsod. Ko sem pozdravil z »Guten Morgene« ali »Guten Tag!«, so me kar debelo gledali.

Okrog štirih popoldne je pridrdral brzivlak v Mainz ob Reni. Proga od tega mesta pa do Koblenza mi bo ostala vedno v spominu. Nemogoče je, da bi jo mogel z besedami opisati, saj še pesnik ne bi mogel dobiti primernih izrazov. Mogočna reka Rena se vije med hribi, ki so posejani z gradovi in razvalinami, na pobočjih pa raste vinska trta, po reki plovejo parniki in vlačilci gori in doli kakor v največji morski lukii. Od Koblenza naprej pa prehaja hribovit svet v neskončno ravnino, kjer ne vidiš drugega kakor sama mesta in tovarne z nešteti dimniki. Mesta so si silno slična. Ako si videl eno mesto, si že lahko predstavljaš drugo.

Dne 5. julija sem prispel srečno v Gladbeck, da obiščem Westfalske Slovence, kjer deluje neumorni g. Slibar, moj starišnji tovariš. Prej sem prišel, kakor sem bil napovedan, zato me je malo skrbelo, kako ga bom našel. Pa sreča mi je bila mila. Kmalu sem iztaknil njegovo stanovanje. Slučajno sem potkal na neka vrata, vstopil sem in že po govorici sem spoznal, da je družina slovenska. G. Slibarja nisem našel doma, prišel je nekoliko pozneje in je bil seveda presenečen, ko me je zagledal. Prenočil sem pri Goršetovih. Gospod je domia iz Soteske pri Novem mestu in je na Westfalskem že nad 34 let, gospa pa je iz Kostrevice pri Litiji. Je to silno uslužna in gostoljubna družina.

Drugi dan sem se udeležil občnega zbora društev »Kraljica Marija« in »Domovinski zvon«, ki sta se združili v eno društvo. Čudno je, da generalni konzul v Düsseldorfu noče podpirati tega društva, akoravno ima večino Slovencev za seboj, toda o tem bom poročal pozneje.

Zvečer istega dne sem imel predavanje o Sloveniji in Dalmaciji, katerega se je udeležilo veliko število Slovencev, nacionalnih Slovencev

pa seveda ni bilo blizu. Marsikateremu Slovincu (Slovenki) se je orosilo oko, ko so gledali kraje, po katerih so hodili v mladostnih letih. Drugi pa, ki so bili v Nemčiji rojeni, so se navdušili za svojo domovino in v mnogih se je zbudila želja, da bi vsaj enkrat mogli v domovino. Predavanju je prisostvoval tudi urednik nemškega lista v Gladbecku, kateremu so bile lepe slike silno všeč. Obljubil je tudi, da prinese poročilo o občnem zboru ter predavanju več nemških listov.

Po predavanju sem prebil pri Slovincih zanimiv večer. Žal mi je bilo samo to, da nisem mogel delj časa ostati pri njih. Vsem, ki potujejo skozi Nemčijo, bi svetoval, da obiščejo svoje rojake, ki imajo tu precej težko stališče, in ki radi nespornoma ali nepoučenosti nimajo zaslonbe v svoji domovini.

Dne 7. julija sem se poslovil od gostoljubnih Slovencev ter sem se podal na Holandsko, kamor sem bil namenjen. Pri Kaldenkirchenu sem prestopil mejo in v Venlou so mi prvič malo natančneje pregledali prtljago, toda ko sem jim razložil namen svojega potovanja, so me pustili pri miru. Ker sem zamudil prvi vlak, so mi šli zelo na roko ter hoteli telefonično obvestiti g. Schendelerja v Eindhovenu, ki me je pričakoval na kolodvoru, seveda zaman, ker nisem prišel z napovedanim vlakom. Ker dotični nima telefona, sem se moral poslužiti brzjojava. Za brzjojavko sem plačal 35 centov, kar je približno 10 Din našega denarja. Na kolodvoru sem spil vrček piva, cena je bila tako vieoka, da se mi je takoj pristudil, za mali vrček sem plačal 30 centov, skoraj 8 Din. Torej piva na Holandskem že ne bom pil.

Ob treh popoldne sem prispel v Eindhoven. Mahal sem z zeleno esperantsko zastavo in res so prikaže g. Schendeler, moj dolgoletni dopisovalec. S takšnim sem se odpeljal na njegov dom, kjer so me sprejeli kakor brata. Dobil sem svojo sobo, gospod pa mi je dal na razpolago svoj stroj, skratka: takega sprejema in gostoljubja nisem pričakoval. Postregli so mi seveda s čajem, ki ga imam toliko na razpolago, da bi bilo dobro, če bi me nastanili kje blizu najpotrebnejšega lokala.

Eindhoven je veliko mesto, ki šteje približno 103.000 prebivalcev. Pretežna večina je delavcev, saj ima samo tovarna Philips nad 15.000 delavcev, pred krizo pa jih je bilo nad 20.000. Tu je tudi velika tobačna tovarna, zato tudi skoro ne dobiš Nizozemca, ki ne bi kadil. Celo na kolesu ima pipo v ustih, pri klavirju, samo v postelji je menda brez nje. Meni so se kar čudili, ko sem sramežljivo priznal, da ne kadim. Kar neverjetno se jim je to zdelo.

Eindhoven je katoliško mesto z lepimi cerkvami. Ljudstvo je silno pobožno ter vsaki dan pristopa k mizi Gospodovi. Cloveku se zdi, kakor da je vsak dan prvi petek v mesecu. To je res katoliško življenje, zato pa dosežejo tudi v politiki toliko lepih uspehov. Bodi katoličan povsod, v privatnem kakor v javnem življenju, to je njihovo geslo. Ako pomislimo, da sta na Holandskem dve tretjini prebivalstva protestantske vere, se moramo čuditi, da katolici igrajo tako važno vlogo v javnem življenju.

Dne 10. julija pa se odpeljem v Rotterdam, kjer bom dobil načrt za svoje potovanje po deželi. Zanimanje za Jugoslavijo pa je toliko, da bom moral najbrže vsak dan kje predavati. Nazadnje pa bom obiskal še Slovence v Limburgu, da jim prinesem pozdrave iz domovine.

Golobč Peter.

Novo mesto

Iz občinske seje. Preteklo sredo je bila javna občinska seja, kateri je prisostvoval tudi novi okrajni glavar g. Vidmar. Občinski odbor je sprejel in potrdil spremembo § 3 statuta o občinskih uslužbenih, ki se je spremenil v toliko, da poročenih uradnih ne bodo sprejemali v občinsko službo. V tajni seji je bilo rešenih več prošni raznih društev in posameznih prosilcev za podporo. Izmed prosilcev za mesto občinskega stražnika je bil izbran Franc Senk.

Javno stranišče bo postavila občina na Pugljevci cesti. V ta namen so delavci že razstrelili ogromno akalo pri hiši g. Erjavca. Obenem s temi deli bo regulirana tudi imenovana cesta.

Trdinovo cesto dvigajo pri novi Windischerjevi hiši. S tem postopkom bo precej znižan dosežanj stromi klanec.

Trbovlje

Skrivnost sv. maše uprizore v soboto, dne 17. julija, ob pol 8 zvečer v Društvenem domu. — Dramatične prizore vsebinsko spopolnjuje in pozivilja petje Krekovega pevskega zbora ob sodelovanju društvenega orkestra. Vstopnice se dobe v predprodaji v konzumu in Društvenem domu in v knjižarni na Vodah.

Kapunjenje petelinčkov. V četrtek, 22. julija bo ob pol 5 popoldne pri Volkarju na Vodah na dvorišču tečaj za kapunjenje petelinčkov. Na tečaj se vabijo fantje kmetke nadaljevalne šole, kakor tudi gospodinj in vsi, ki jih zanima perutinarstvo. K tečaju naj vsakdo prinese enega ali dva petelinčka, katere sta najmanj 24 ur stradala in nič pila. — Tečaj je brezplačen.

Skupina bojevnikov Trbovlje priredi v nedeljo 18. t. m. izlet svojim članom na hrib pri cerkvi av. Križa v Retju. Ob 10 žalna služba božja za v svetovni vojni padle tovariše zlasti iz domače fare. Pri sv. maši poje bojevniški pevski zbor. Nato je zborovanje na prostem, na katerem govorijo tovariši bojevniki iz Ljubljane (Wagner, Lukež, Kosir). Po zborovanju prosta zabava pri tovarišu Zupančiču, pri kateri sodeluje bojevniški pevski in dramski odsek in železničarska godba. Tovariši z družinami iz Trbovelj in iz sosednih župnij priredbo vabljeno!

Tunjice pri Kamniku

Miklovo Zalo, zgodovinsko igro iz turških časov, uprizori župnija Tunjice nad Kamnikom v nedeljo, 18. julija ob pol 5, na prostoru v bližini župne cerkve. Igra, katero je na novo priredil kaplan iz Vojnika pri Celju g. Petančič Davorin, ima 18 prizorov in se igra brez odmorov. Na Gorenjskem bo v tej novi preureditvi uprizorjena prvič v Tunjicah. Vse vloge so posrečeno razdeljene in tudi dobro nastudirane ter smo prepričani, da nas bodo Kamničani, okoličani in vaščani v obilnem številu obiskali.

Veliko časa, dela in truda je to stalo gospodično učiteljico Elo Justinovo, ki obenem prav odlično vodi celotno režijo. — V igri nastopa nad 100 oseb.

Jesenice

Kino Krekov dom. V soboto popoldne ob 5 matineja »Soba št. 309«, zvečer ob pol 9 »Poročnik indijske brigade«.

Fram

Dvajsetletnico duhovniške službe je praznoval preteklo nedeljo naš župnik g. Franc Rakun. — Fantje so za ta dan okrasili prostor pred faro

Sport

SK Ljubljana : ISSK Maribor

Za nedeljo je uprava SK Ljubljane povabila v goste enajstorico SK Maribora. Maribor velja za najboljšo moštvo na štajerskem in bo za našega li-gaša prav primeren partner. Treninji so za enajstorico SK Ljubljane, ki bo morala v najbližji bodočnosti pričeti borbo za točke v državnem prvenstvu, neobhodno potrebni. Vsaka zamujena prilika za igranje bi utegnila škoditi kondiciji ligasem, ki med tednom prav pridno trenirajo in se z vneto pripravljajo za ligo tekmovalce, ki se prične že prihodnji mesec. Vodstvo kluba poizkuša v prija-

teljskih tekmah svoje najboljšo igralce, da bo lahko za prvo prvenstveno tekmo postavilo res najboljšo in najmočnejšo enajstorico, ki jo lahko da slovenski reprezentant. Tekma torej obeta biti zelo zanimiva in napeta in z ozirom na propagandne cene, ki jih je vodstvo kluba določilo za to tekmo, katere bo sledila zanimivi predtekmii, jo vsem prijateljem nogometne igre priporočamo. Tekmi se bosta vršili na igrišču Ljubljane ob vsakem vremenu. Glavna tekma se prične ob 18, predtekmata pa ob 16.30.

Tour de France — 13. etapa

Trinajsta etapa od Montpeillera do Perpignana je bila spet razdeljena na dva dela. Vozilo se je z veliko hitrostjo, ki je deloma dosegala 45 km na uro. V prvem delu etape do Narbonne-a je takoj v začetku ubežala večja skupina z Italijanom Camusso-m na čelu in se vedno bolj oddaljevala. Blizu Seta pa je Camusso spremljevalce presenetil in sam ušel. Vozil je veskoko sam in razdalja se je etalno večala, tako da je na cilj prišel celih osem minut pred pobeško skupino. S povprečno hitrostjo 40 km je dosegel izvirnen čas, ki pa si ga je v drugi pol-etapi spet pokvaril. Rezultati prve pol-etape: 1. Camusso (I.) 2:32.39, 2. Meulenberg (B.) 2:40.46, 3. Dannael (B.) 2:40.46.

Sledita še dva Francoza, vsi drugi pa imajo isti čas.

Druga pol-etapa od Narbonne-a do Perpignana je bila manj zanimiva. Meulenberg (B.) je s štirimi dirkači pobegnil in prišel v Perpignan eno minuto pred ostalimi.

V skupni kvalifikaciji vodi še vedno Belgijec Maes več kot dve minuti pred Francozom Lapebiem in Italijanom Vicinijem, ki je za prvim zaostal za pet minut.

Od tu in tam

Neprijetne posledice so nastale zaradi nekkih izjav, ki naj bi jih trije naši odlični plavalci dali priložnostnemu dopisniku belgajskega »Vremene«. Vse izgleda, da so omenjeni naši športniki pri tem doživeli krivico.

Celji spoštujejo naš nogomet. Praška Sparta je bila povabljen v Belgrad, pa si brez najboljših igralcev, ki so poškočevani, ni upala k nam in je povabilo odklonila. Zato pa bo gostovala 7. in 8. avgusta v Belgradu Slavija.

Napetost, ki je nastala med Avstrijo in Italijo, se vedno bolj posušuje. Sedaj so bile odpovedane lahkoatletske tekme med damskima reprezentantama obeh držav.

Skandal je nastal pri dirki Tour de France. Prireditelji so preuredili način starta za poedine etape, baje zato, da bi omogočili zmago Italijanu Bartali-ju, ki so mu, kot se govori, večjo vsoto končne nagrade izplačali naprej. — Medtem je Bartali izetopil iz tekmovanja.

Za veliko nagrado Belgije

V nedeljo so bile v Bruxellesu avtomobilske dirke za Veliko nagrado Belgije. Tekmovali so priznani svetovni dirkači, avtomobilske tovarne pa so zastopane s štirimi 16-cilindriškimi Auto-Union vozovi, dvema 12-cil. Alfa Romeo, enim 8-cil. Maserati-jem, tremi 8-cil. Mercedesi in še z nekaj manj pomembnimi znamkami. Zmagal je Haese na Auto-Unionu s srednjo hitrostjo 167.189 km na uro, drugi Stuck (sila znanaka), tretji in četrti pa Lang in Lauz na vozilih Mercedes. Sommer na Alfa Romeo-u je bil peti.

Neizmerne, globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,

da je naš ljubljeni sin, brat, vnuk, gospod

RIHARD SLAVEC

dne 15. julija 1937, po dolgi, mučni bolezni, v 27. letu starosti, za vedno zatisnil blage oči. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 17. julija 1937 ob pol 17 izpred mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Maribor, Trst, dne 16. julija 1937.

Zalujoča rodovina Slavec in sorodstvo.

*Kljub hladni koži
ogoreti in postati rjav!*

To je imenitno pri sončni kopeli: Solea krema stvori sicer učinkovito varovalno plast, da ti koža ne postane rdeča in se ne vname, toda s tem nikakor ne preprečuje naravne ogorelosti!

Kolesterin, ki krepi kožo in ki ga vsebuje Solea krema, pronikne globoko v nevidne kožne odprtine, hrani kožo in jo naredi odporno ter elastično, tako da je nemogoče, da bi se razsušila in vnela. Nasprotno pa niti najmanj ne preprečuje ogorenja in porjavenja, ki ga daje narava koži kot varstvo proti prehudi svetlobi.

Dopolnilo Solea kremi je izborno Solea milo z aktivnim lecitinom. Kolesterin in dopolnjujoči ga lecitin, to je kar zahteva vaša koža, kadar preveč trpi.

Obletnica otvoritve doma na Komni

Pravkar bo preteklo eno leto, kar je SPD z otvoritvijo novega doma na Komni odprlo smučarjem in planincem nov svet, doslej večini planincev malo znan. Najbolj razsežni smučarski svet z lahkim in težkim turami je bil dotlej znan le posameznim ljubiteljem skritih planinskih lepot. Z novim Domom na Komni pa je odprta, tudi krasna letna postojanka z dominantnim pogledom na vso bohinjsko dolino. Maral-kdo si je želel ostati več dni v planinah, toda dose-danje koč so bile namenjene samo za krajše bivanje. Novi Dom nudi najlepšo priliko za prijetno visoko-gorsko letovanje. V višini 1529 m, tik na drevesni meji, sredi z rukjem obrasle planote, pod znojnim Lanse-vicem, Rogatino, Kuka se dviga lepa nova stavba Doma, ki je tudi zadostno udobno opremljena, da nudi prijetno bivališče planincem in izletnikom za daljši čas. Krasni razgledi na vrhove, na temno zeleno Bohinjsko jezero, obenem pa nebroj prilik za izprehode, za izlete, pa tudi za tekle in daljše ture nudijo prav vsakomur priliko, da mu je tudi daljše bivanje v Domu prijetno. Izpre-hod k črnemu jezeru nad Komarč n. pr. je tako ne-utrudljiv in zvezan s tolikimi lepotami, da se marsi-kdo vpraša, kako to, da je tako dolgo mogel ostati skrit ta lepi kotiček naših planin. Pa tudi tisti, ki si ne želi dolgih izprehodov, ki hoče samo odpočitka v gorski višini, bo zadovoljen na Komni, ker je vsa okolica Doma sedaj lepo urejena, poskrbljena je za goste z igrališči in verandami, kjer se udobno sončite. Mnogo prijateljev si je pridobil novi Dom že prvo leto. Mnogo smučarjev je letošnjo zimo odkri-lal: ta doslej nepoznani smučarski svet, mnogo pa je bilo že stalnih gostov tudi v preteklem poletju. Za goste, ki uživajo svoj dopust v Bohinju je novi Dom naj-prijetnejša izletna točka. Do slapa pri Savici vas po-tegne avto, naprej pa po lepo speljani poti dosežete Dom v dveh urah.

In še nekaj novega bo Dom ob svoji prvi oblet-niet nudi gostom. Nekaj, kar so gostje prav za prav doslej pogrešali — dobre studenčice. Letošnje pomlad je dalo društvo zajeti studenec, ki je bil neizkoriščen in ki bo sedaj — zajet v rezervoar — nudil doma do-volj dobre pitne vode. Dobra kuhinja in udobnost do-ma sta pa že od prvega dne postali znani in privlačni za goste.

Prvo obletnico otvoritve bodo okrog Doma zago-reli kresovi in v Domu se bodo v soboto 17. t. m. zbrali stari prijatelji Komne. Vsak pa naj pripelje še kakoga novega, ker nikomur ne bo žal, da je spoznal to lepo novo planinsko postojanko.

V nedeljo, 18. julija priredi športni klub »Ljubelje svoj športni dan s zelo pestro sporedom, ter vabi vse športnike in športni mladin! naklonjene meščane, oko-ličane kakor tudi oddaljene, na obilen obisk.

Rava, italijanski reprezentativni branilec, bo v prihodnji sezoni igral za rimski Lazio. Doslej je nastopal v torinskem Juventusu.

Marjeto Leban roj. škvarč

Pogreb drage pokojnice bo iz hiše žalosti, Zalog 77, v nedeljo ob 15. uri na pokopališču v Dev. Mar. v Polju. Zalog, dne 16. julija 1937.

Friderik Leban, soprog; Marija Bolle, hči; Ivan Bolle star., zet; Ivan Bolle ml., vnuk.

Neizmerne, globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,

da je naš ljubljeni sin, brat, vnuk, gospod

RIHARD SLAVEC

dne 15. julija 1937, po dolgi, mučni bolezni, v 27. letu starosti, za vedno zatisnil blage oči. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 17. julija 1937 ob pol 17 izpred mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Maribor, Trst, dne 16. julija 1937.

Zalujoča rodovina Slavec in sorodstvo.

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedel.

V obraz mu je bušil gost oblak dima. S priprtimi očmi, tipajoč z rokami predece, se je plazil dalje. Vročina v staji je bila strašna. Nandetu je bilo pri arcu, kakor da je padel v razbeljen kotel. Ognjeni jeziki so sikali nad njim in goreče prasekali. Čedalje več jih je bilo...

Nenadoma je Nande zadel z nogami ob Jožkovo telo, ki je ležalo na tleh.

»Jožek! Ali ti je slabo?« je hlastno zaklical. Jožek pa je ležal negibno in ni dal od sebe niti glasu.

Nande je pokleknil k njemu in mu dvignil glavo, ki je kakor mrtva ležala na umazanih tleh. »Jožek!« je znova poklical Nande.

Jožkov ustnice pa so ostale neme, negibne. Nande je sprevidel, da je vsaka minuta dragocena. Bil je od vročine že ves omamljen in dim ga je pekel v oči, da je komaj še gledal. Planil je na noge, zgrabil nezavestnega Jožka okoli pasu in ga zvelkel na prsto. Položil ga je nekaj korakov od goreče hiše v mehko travo in zaklical Peteru:

»Vode! Hitro prinesi vode! Omedlel je.«

Komaj je te besede dobro izrekel, je v staji nekaj zamolklo zabobnelo: streha se je udrila, iz nje pa je zaplapolal proti nebu mogočen ognjeni slap.

»Srečo si imel!« je vzkliknil Peter. »Minuto pozneje — pa bi se zdaj cvril pri živem telesu v žerjavi!«

»Prinesi že vendar vode!« je nestrpno zaklical Nande.

Peter je skočil k vodnjaku, zajel vode v lonec in jo položil pred Nandeta.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam potrtih src tužno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi našo ljubljeno mamo, staro mamo, tačo, svakinjo in teto, gospo

Marijo Bizovičar

vdovo po vrtnarju

ki je, previdena s sv. zakramenti, po dolgem trpljenju mirno izdihnila svojo blago dušo. Pogreb nepozabne rajnice bo v soboto, dne 17. julija ob 15 iz hiše žalosti, Kopališka ulica 20, na pokopališču k Sv. Križu. Svete maše žadušnice se bodo brale v trnovski cerkvi.

Žalujejo rodbrine:

Bizovičar, Kosmač, Likovič, Šeme, Jean.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je naša dobra mamica, ljuba stara mamica, zlata in srčno ljubljena naša tetica, gospa

Marija Mrak roj. Naglič

v 80. letu starosti, na dan Karmelske Matere Božje, pokrepčana s sv. zakramenti, za vedno zapustila v neizmerni žalosti in odšla k svojemu Stvarniku po zaslužen plačilo.

Blago pokojnico spremimo na zadnji poti v nedeljo, dne 18. julija 1937 ob 17 iz hiše žalosti Ob Mladinskem domu št. 1 k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. julija 1937.

Globoko žalujući rodbini Brvar, Valentin

Pogrebni zavod Ivan Gajsek, Ljubljana

TEL. 22-21 **UNION**
Renata Müller in Georg Aleksander v napetem in zabavnem dimu
Eskapade
(Njegova očelna sena)
Predstave dnevno od 19-15 in 18-15 ur

Perzijske in turške preproge

in še druge starinske vrednosti, nudim po nizki solidni ceni. — Ogled vsak dan od 10. do 12. ure dop. in od 4. do 7. ure zvečer, Beethovnova ul. 14. II. nadstropje, vrata št. 22

ORIENT - KARPET

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženski-ovanski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonoska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prodamo

Prodaj
masivne spalnice po 2550 kuhinje po 550 Martinec, Ljubljana, Prule. (8)

Bureti

lister in vsa letna oblačila nudi v elegantni izdelavi ceneno Preker. Sv. Petra cesta 14. (1)

Vinske in pivske sode

velikost 5000 do 11.000 litrov — kupim. Pismene ponudbe na Publicitas, Zagreb, pod št. 46578. (K)

Mleko

prvovrstno, za dojenčke, se oddaja v Kolodvorski ulici 17. (1)

Sveže debele hruške

slive, jabolka, Ia., 50 kg kosarice 160 din. — Zive mlade piščance, teža 75 do 90 kg, kg 12—13 din, zabolji 25 kom. — franko voznina, razpošilja G. Drechsler, Tuzla.

Najboljši trboveljski premog

brez prahu
koks, suha drva
I. Pogačnik
Bohoričeva 5 Telefon 20-55

Auto-motor

Tovorni avtomobili
»Chevrolet« in »G. M. C.« 3—5 ton nosilnosti, Saurer avtoobus, 24 sedežev, vse v izvrstnem stanju — prodaja Avtomontaža d. d., Ljubljana, Miklošičeva 54

Posestva

Hiša
z vrtom, pripravna za upokojenca, pri Celju ali Novem mestu, se kupi za 35—40.000 din. Ponudbe v upr. »Slov.« pod št. 11276

Hišo

z velikim vrtom, sadonosnikom z bradjo, nekaj travnika, blizu kolodvoza, prodam ali zamenjam zaradi službene potrebe. — Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 1239.

Otvoritev

TELEFON
ST. VID 16

razstave
pohištva

Oglejte si našo stalno razstavo v novih, najmodernejše urejenih prostorih. — Prepričajte se o kvaliteti naših, jedilnic, spalnic, gospodskih sob, kuhinj itd.

Erman & Arhar

TOVARNA IN SKLADIŠČA TIK ZADNJE TRAMVAJSKE POSTAJE V ŠT. VIDU

Lepa stavbna parcela

na Ježici, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11272. (p)

Posestvo

z dobro dobo gostilno, vrtom, ca. 5000 m² zemljišča, v Ljubljani, ugodno naprodaj. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Ugodno« št. 11303. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno obračun poredovalca — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Službe iščejo

32 leten samski pošten, izobražen — išče kakršnokoli službo, samo h konjem ne. Ponudbe v upr. »Slov.« pod št. 11277

Službo dobe

Bakrokotlar
dobi stalno mesto. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Bakrokotlar« 11190.

Industrijsko podjetje

išče perfektno korespondentno za slovenski in hrvaški ter nemški jezik. Z roko pisane ponudbe z navedbo dosežanj prakse in zahtevo plače poslati v upravo »Slovenca« pod »23« št. 11243. (b)

Vnajem

Gostilno in posestvo
ugodno oddam v najem. Pojasnila: Koprivce, Grosuplje. (n)

Razpis

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje II. ponudbeno licitacijo za napravo lesene brvi čez Ljubljano v Mostah. Licitacija bo v torek, dne 27. julija 1937 ob 11 dopoldne v mestnem gradbenem uradu ljubljanskem, kjer se dobe razpisni obrazci, pripomočki in pogoji.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 15. julija 1937.

XIV. Dan birme.

Napočil je velepomembni dan! Harro stoji na galeriji samostanske cerkve in presega za celo glavo vse navzoče. Zelo resno zre s svojimi sokoljimi očmi na nežno belo postavu tam med črnooblečnimi otroki. Knez je na svoji, v gotični kor vzdani galeriji. S skrbnim očesom opazuje svojo mlado hčer. Kakor nežna, šibka lilija stoji pred duhovnikom in sklanja pod njegovo roko svojo glavo in drhti po vsem telesu. Harro tega ni prezrl! Jezni bliski švigajo iz njegovih oči in svoje roke stiska v pest.

»Čemu to trpinčenje?... Zakaj ne puste otroka v miru? Saj je itak že dovolj pobožen!«
Hvala Bogu! Ze sme vstati Rožamarija ter se podati na svoj prostor.

Harro obžaluje v naglici marsikaj. Da se je sploh odločil za cerkveni obisk, da ni rajši prej odpotoval, da si je izbral današnji dan za slovo.

Pred cerkvenimi vrati se zbira veliko in malo, otroci in starši ter součence Rožamarije. Vsi bi radi videli odhajajočo gospodo. Kako se jim je odtujila Rožamarija! — Sluga ji je ogrnil bel plašč, nato pa je sedla poleg kneginje. Knez, ki sedi vzadi, pozdravlja sicer zelo prijazno, toda vse drugače, nego je to storil druge krat. Ze so potegnili konji, kar zardi dušica, se nagne k svojemu očetu ter mu reče:

»Papa, Harro je tu! Ali ga ne boš vzel na voz?«
»Ne, Rožamarija,« je odgovoril knez, »pozneje ga bomo pri nas videli!«

Mama pa se nasmehlja ter dostavi: »To bi bilo prelepo!« In voz oddrda.

V spremenjici čakajo vsi graščaki iz okolice in gospod dvorni svetniki. Rožamarija se bo morala odslej navaditi naslova »presvetla!« — To ji nikakor ni povšeči. K sreči jo nazivlje gospod samostanski pridigar, ki je pri mizi njen sosed, še kot dosihdob z Rožamarijo in ni s presvetlo. Harro sedi poleg kneginje. Le tu pa tam ujame Rožamarija preko široke mize kako besedo kakor: Pariz...

utrujena je... mnogo je doživela danes in dan je dolg... Ko Harro zazre čez mizo njene zlate lase, si misli: »Vendarle je dobro, da je danes vse to pri kraju.« Slovo... to je kakaj strahovitog! Najbolje je, če se od Rožamarije brž in pred vsemi ljudmi poslovim. K vragu z vso čustvenostjo! Ako bi bil sam z gospo Hardenstein in z otrokom, ne vem, kako bi to prestal!... Ze ta vprašanja sama na sebi!...

In Harro nadaljuje svoj razgovor s kneginjo: »Zares, presvetla, Versailles je krasna puščava, izredno melanholična, posebno ob deževnih dneh... Velika opera... zamenjajem jo vselej s cerkvijo svete Magdalene... Toda ali ni bila morda to borza?...

»Vi že danes drugič zamenjujete cerkev svete Magdalene z nečim drugim,« se namrdne kneginja. »Mislil vam ne uhajajo v Pariz!«

Na srečo je tudi ta obed pri kraju. Le še skodelico črne kave!... Nato se vsi posloje in Harro je prepričan, da mu bo zdaj le še potreba izreči svoje prijazne želje... Toda že ga je prijel za roko knez ter ga nagovoril:

»Sonce tako prijetno sijel! Pravi pomladni dan je! Pojdimo malo okoli gradu ali morebiti na sončno stran graščine. Razveselite nas še danes, saj vas odslej delj časa ne bomo videli.«

Harro se molče prikloni. Akoravno je bila kneginja še preje trdila, da je sila utrujena, je vendar v hipu znova oživela in si tudi zaželela pomladnega sonca. Harro gre v spremstvu kneginje, knez pa vodi za roko svojo mlado hčer.

»Moram danes za trenutek še imeti pri sebi svojega velikega otroka,« je rekel knez Rožamariji.

Kmalu korakajo po poti, čez katero se sklanjajo v loku še gole vrtnice. V dolini blesti modra reka in nad gozdnatimi vrhovi že plava rožnato-vijoličast nadih, glasnik mladega ljetja. Kneginja se giblje s sumečo vlečko po zlatobesijamem prodcu in se ščiti s svojo pahljačo proti pomladnim sončnim žarkom, da ji ne pokvarijo nežne polti. Oddalec odmeva njen smeh.

ANA ČADEŽ

ČLANICA MARIJINE DRUŽBE (LICHTENTURN) IN III. REDA SV. FRANCISKA

DOKONČANO JE NJENO PETINSEDEMESETLETNO ŽIVLJENJE, DAROVANO GOSPODU BOGU V MOLITVI, DELU IN TRPLJENJU

POGREBNI SPREVED V NEDELJO, 18. JULIJA, OB PETIH POPOLDNE IZPRED MRTVAŠKE VEZE ZAVETIŠČA SV. JOZEFA, VIDOVAŠKA CESTA ŠTEV. 9

VSEM, KI SE BODO RAJNE SPOMINJALI PRI SV. MAŠI IN PRI MOLITVAH, BOMO HVALEŽNI

V LJUBLJANI, NA SOPRAZNIK MARIJE KARMELSKE, 1937

ANTON ČADEŽ, BRAT, V IMENU SORODSTVA

Agnes Günther:

40

Dušica - Rožamarija

Proti vsemu pričakovanju je kneginja zelo milostna in prav nič ne ugovarja, ko govore o birmški svečanosti. Rožamarija sme pokloniti vsem sobirmankam majhen zlat medaljon ob zlati verižici s svojim imenom. K slavnostnemu obedu hočejo povabiti le gospoda samostanskega pridigarja in grofa Thorsteina. Ta bo itak vse poletje odsoten, zato je to zanj nekako slovo.

O vsem tem se razgovorjajo pri obedu. — Kar vzame kneginja iz kristalne vaze vrtnico ter jo položi na izrezo svoje obleke. Rožamarija zabledi in njene ustnice zadrhti. Kneginja je to opazila, se je nasmehnila ter pritrtila cvetko na svoje čipke. Zdaj začne modrovati:

»Razvalinski grof v Parizu! Mar si morete to sploh misliti? No, jaz mu privoščim, saj je toliko časa samotaril in živoril v tej gozdni pokrajini! Rada bi ga videla, kako se po Parizu zabava. Čemu gubanjati čelo, Frid? Mislis morda, da bi ne bilo dostojno ga pri njegovi zabavi opazovati? Moj Bog, saj mu privoščim. Umetnik je vendarle in je dovolj dolgo živel kot svetnik na stebri!«

Rožamarija znova zardi. Nekaj v maminem govoru jo je ozlovoljilo. Zato brž odgovori:

»Harro gre v Pariz, ker potrebuje modelov in tako lepih ljudi pri nas ni najti!«

Kneginja se zvonoč nasmehne ter reče:

»Oh, teh mu v Parizu ne bo manjkalo!«

»Pusti vendar to, ti vznemirjaš otroka,« reče knez ter nadaljuje:

»Pripoveduj mi nekaj o cerkveni sobi. Rožamarija! Ali si smela polagati v peč?«

»Ne, papa! Tega bi gotovo ne bila zadel.«

Dušica hoče pripovedovati, toda ne gre ji prav. Ko knez opazi, da se je prijetno razpoloženje razblinilo, vetane od mize. —

Za preureditev in poglobitev ljubljanskega glavnega kolodvora

Ljubljana, 16. julija. Vprašanje preureditve ljubljanskega kolodvora je stopilo zopet v novo fazo. Čim dalje močnejši so kliči, da Ljubljana, ki bo že v nekaj letih dosegla število prebivalstva 100.000, nikakor ne more izhajati z dosedanjim kolodvorom, primernim kvečjemu za kakšne večje podeželske postaje, ne pa za glavno mesto Slovenije. Železniška uprava se sicer zadnje čase trudi, da vsaj nekoliko popravi to nevrzno stanje ter sedaj na vzhodni strani glavnega kolodvora priziduje nov trakt, v katerem bodo nameščeni najbolj mujni kolodvorski uradi.

To delo pa ljubljanska javnost smatra zgolj za navadno krparijo, ker je treba kolodvorsko vprašanje rešiti bolj temeljito in vsaj za mnogo desetletij naprej. Znano je, da so slovenske železnice najbolj aktivne med vsemi v Jugoslaviji, da pa osrednja železniška uprava posveča mnogo več pažnje drugim kolodvorom. Mesta kakor Skopje, Niš, Sarajevo ter druga, so mnogo bolj upoštevana, kakor slovenska, čeprav so tam železnice vseskozi pasivne, medtem ko slovenske železnice donosajo velik dobiček državi. Država bi se morala tudi v tem vprašanju postaviti na načelo, da investira tam, od koder ima največ dohodkov, to se pravi, da bi morala že davno pričeti z reševanjem ljubljanskega kolodvorskega vprašanja.

Pred leti smo obširno obravnavali velik načrt ing. Slavka Dimnika, ki je načel vprašanje poglobitve ljubljanskega kolodvora in glavnih prog, ki vodijo vanj. Znano je, da bi bil tehnično ta načrt lahko izvedljiv, ker je ljubljanski kolodvor prav za prav sezidan na klancu ter se prične železniška

proga že pri D. M. v Polju dvigati proti Ljubljani in nato za Ljubljano padati proti Barju. Če bi bil odstranjen ta klanc, bi bilo rešeno tudi vprašanje podvozov ali nadvozov ljubljanskih cest čez glavno progo. Če bi bil ljubljanski kolodvor poglavljen in železniška proga, potem bi imela Ljubljana neposredno zvezo s svojim novim procvitajočim okrajem, to je z Bežigradom in bi odpadlo večno mučno čakanje pri prelazu na Dunajski cesti, kdaj se bodo rampe zopet dvignile. Tudi čez kolodvor bi bila možna neposredna zveza iz Miklošičeve na Vilharjevo cesto. S kolodvorskim vprašanjem pa je ozko združeno tudi vprašanje glavne kolodvorske pošte, ker tudi sedanje poslopje glavne pošte nikakor ne zadostuje ter ga bo morala poštna uprava v nekaj letih opustiti in zgraditi novo ter bolj primerno.

Ing. Slavko Dimnik je svoj stari načrt sedaj temeljito predelal ter obvestil o tem že pristojne činitele. Njegov načrt predvideva proračun kakšnih 100 milijonov dinarjev, ki so potrebni za rešitev kolodvorskega vprašanja v smislu poglobitve. Ta znesek naj bi se porazdelil na kakšnih 10 let.

Marijivo deluje za rešitev tega vprašanja tudi novi odbor mestnega občinskega sveta, ki mu načeljuje ing. Horvat. Odbor stalno zaseda ter pretresa vsa vprašanja. Sklepi odbora nam zaenkrat še niso znani, vendar pa čujemo, da bo ta odbor napel vse sile, da se to vprašanje spravi z mrtve točke in da prepiha o nujnosti rešitve tudi železniško upravo. K temu vprašanju se v kratkem še povrnemo, ker je to zadeva vse slovenske javnosti in pa tudi časti in ponosa Ljubljane.

Evharistični kongres v Dubrovniku

Kongres hrvatskega katoliškega dijaštva

V Dubrovniku se je pričel evharistični kongres. Uvod v ta kongres predstavlja jubilejni kongres hrvatskega katoliškega dijaštva, ki se je pričel ob velikem navdušenju vsega prebivalstva. Kongres sta počastila s svojo navzočnostjo dalmatinska škofa Pušić in Mileta. Njun sprejem se je spremenil v eno samo veliko manifestacijo. Kongresa so se udeležile skupine iz Zagreba, iz Varaždina, iz Splitske in iz vse Dalmacije. Ko je priplul parnik z udeleženci, na katerem sta bila tudi hvarski škof Pušić in šibeniški škof Mileta, sta se podala na parnik predsednik odbora za evharistični kongres dr. Miho Škrvce in podpredsednik dr. Vicko Svilokos. Velika je bila zlasti skupina akademskega društva »Domogaja« iz Zagreba s krasno zastavo, dalje številne skupine iz Splitske in s Sušaka z zastavami. Dubrovčani pa so z vsem zanimanjem ogledovali svojo novo zastavo, ki bo blagoslovljena v nedeljo. Iz Gruža do Dubrovnika se je razvil veličasten sprevod. V Dubrovniku je počakala sprevod skupina odličnikov in mnogo občinstva s škofom Carevičem ter z mestnim županom Bracanovićem na čelu. Okoli 5000 Dubrovničanov je navdušeno vzklikalo gostom kongresa. Hrvatskega metropolita dr. Bauerja in nadškofa koadjutorja dr. Stepinca je zastopal dr. Stjepan Bakšić, belgrajskega nadškofa pa o. Peter Vlašić. Zastopane pa so bile tudi druge katoliške ustanove in organizacije. Splitskega škofa je zastopal g. Piletić.

V klavzuri samostana malih bratov se je v petek pričel dijaški kongres ob veliki udeležbi častnih predstavnikov in dijaštva. Dopoldne je bila v Dubrovniku v zavodu usmiljenk odprta tudi razstava cerkvenih paramentov, liturgičnih predmetov in katoliškega tiska. Znameniti so zlasti nekateri predmeti iz slavne preteklosti Dubrovnika. V razstavi katoliškega tiska je posebno častno zastopana hrvatska »Družba sv. Jeronima«, ki je slična organizacija naših Mohorjevi družbi. Razstavo je otvoril s primernim nagovorom škof Carevič.

Krek kliče

25. julija k Sv. Gregoriju!

V Francovi vojski

Nemci v Španiji

V jeseni preteklega leta so bile napovedane v Nemčiji velike vojaške vaje. Povabili so mlade ljudi, katere so odtrgali od dela, od knjig, od pisalnih miz, iz tovarn, s polji, naložili so jih na velike parnike in ko so bili že daleč od obrežja, ko so se zgubili že zadnji obrisi domovine na obzorju, takrat so prvič slišali besedi: V Španiji! To je resnica o »prostovoljcih«! Bilo jim je pod strogo kaznijo prepovedano pisati v domovino, celo staršem ne! Obljubili pa so jim nagrado 500 peset na mesec, kar pomeni okrog 2000 dinarjev in sicer 300 takoj, ostalo pa po končani vojni. Ščasoma so se sprijaznili z usodo in začeli gledati v prihodnost polni vedrega upanja. Tako je bil položen temelj gigantskega dela, katerega je izvršil nemški duh in nemška roka v Španiji. Od septembra meseca, ko so prišli prvi transporti, do danes je prišlo 25—30.000 nemških vojakov in sicer izključno strokovnjakov. Nemcev ni v streških jarkih, toda vse tehnični aparat: tanki, letala, letališča, tovarne in slično — vse je izključno v nemških rokah. Ko sem obiskal Seviljo meseca novembra, sem bil presenečen, imel sem občutek, da sem v Kielu ali Hamburgu! Nesteto parnikov pod nemško zastavo, težke križarke in počasni tovarni trgiški parniki. Povsod na cesti, v kavarni, v luki, v vojašnicah, povsod Nemci, mornarji, vojaki in oficirji. Največji hoteli kakor »Marija Cristina« so bili pretvorjeni v vojašnice.

Sevilske senorite so takrat norele! Ponosne Španke so z rožami obisipavale nemške vojaške in sam sem bil pogosto priča, ko so mi kakšnega prijatelja plavih las in plavih oči kar oblegale. Jasno je, da tako početje ni posebno navduševalo španske kaballerose, čeprav so v Nemcih gledali

Za vroče dneve

Ki-Ki te osveži!

Bodi kjerkoli Ki-Ki povsodi!

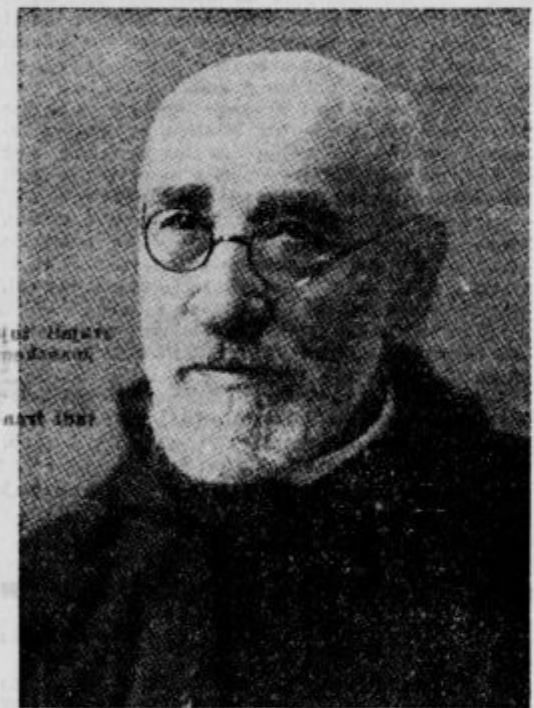
Prosvetni dan na Koroški Beli

Svoja tridesetletnica bo Katoliško prosvetno društvo na Koroški Beli proslavilo dne 24. in 25. julija s prireditvijo prosvetnega dne, nad katerim je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo ban g. dr. Marko Natlačen. V soboto zvečer se bomo zbrali v cerkveni dvorani, si znova obnovili večne cilje svojega dela ob besedah svojih vodnikov, pregledali svoje dosedanje delo ob besedah g. župnika Zbontarja, vztrajnega društvenega sodelavca in ob Animi gledali naloge sodobnega kristjana in mladine, za katere naj se vzgaja v prosvetnih društvi. — V nedeljo zjutraj bomo pri skupnem svetem obhajilu pri prvi sveti maši pomolili za vse tiste, ki so se dolgi trideset let darovali za društvo in jim je Bog že dodelil njih plačilo. Ob devetih dopoldne bomo na Javorniku pred kolodvorom sprejeli došle goste in jih v sprevodu spremili v župno cerkev na Koroški Beli, kjer se bo vršila sveta maša, med katero bo domači pevski zbor prepeval Tomčevo Slovensko mašo. Po sv. maši se vrši pred cerkvijo zborovanje. Govorila bosta gg. dr. Šmajd iz Radovljice in dr. Fajdiga iz Ljubljane. — Dopoldne bodo ob treh slovesne liturgije, nato nastop gorenjskih fantov in deklek na našem novem telovadišču, ki smo si ga uredili na Kresu. Pokazali nam bodo naši najmlajši in najmlajše, kaj so se naučili v teku enega leta, pokazali pa tudi starejši prve sadove svoje volje, da Kat. prosv. društvo z novim elanom prime za delo. Vse Gorenjce vabimo, da se naše prireditve v čim večjem številu udeležijo, bodisi v novih krojih, bodisi v narodnih nošah ali enotni obleki ali kakorkoli. — Po končanem nastopu bo na Kresu prosta zabava s srečolovom in petjem. Za pijačo in jedčo bo preskrbljeno.

Najstarejši slovenski duhovnik v Ameriki

Pogovor z rev. o. Cirilom Zupanom, župnikom v Pueblu

Ljubljana, 16. julija. Ob obisku zadnje skupine Slovencev in Hrvatov, ki so prišli v Jugoslavijo iz Amerike, smo poročali tudi, da je s to skupino došel o. rev. Ciril Zupan, župnik iz Puebla, najstarejši slovenski duhovnik v Ameriki, ki ga je predsednik Rafaelove družbe, p. Kazimir Zakrajšek, na kolodvoru prav posebno toplo pozdravil.

O. rev. Ciril Zupan je danes obiskal naše uredništvo, kar smo porabili za zanimiv intervju s tem odličnim starim slovenskim pionirjem in duhovnikom v Ameriki.

O. Ciril Zupan se je rodil 1862 v Skrakoljah v občini Predoselje na Gorenjskem. Leta 1881 se je kot 18letni dijak preselil v Ameriko in leta 1883 je vstopil v benediktinski red ter je leta 1886 bil posvečen v duhovnika. Priporočeval nam je:

»V benediktinski opatiji v Minnesoti je bil za opata tedaj Slovenec o. Leoniškar, doma tudi s Gorenjskega. Opat je tedaj želel duhovnikov za dušno pastirstvo pri Slovencih in sploh pri Slovanih v teh krajih. Zaradi Slovencev sem šel v Pueblu ter sem prebival v dušnem pastirstvu vse slovenske naselbine po Colorado, Minnesoti in drugih sosednjih državah. Bil sem tudi dušni pastir Poljakom, Slovakom in Čehom ter sem se naučil njih jezikov. Tedaj sem bil sam, sedaj pa delujejo že štirje duhovniki, ki sem jih vzgojil sam in ki so rojeni v Ameriki. Dva od teh sta Slovencev, dva pa Slovaka. Sedaj imamo v Pueblu lepo farno cerkev za Slovence in tudi za Hrvate in imamo farno šolo, ki jo vodijo sestre benediktinke. Med temi je tudi moja sestra. Šola se namreč vzdržuje sama iz prispevkov, nabranih v cerkvi. V Ameriki je namreč navada, da plača sleherni vslopino, kdor se udeleži službe božje. V Ameriki država ne podpira ne cerkva in ne zasebnih šol.

V Ameriki sem že 56 let, po večini v Pueblu v državi Colorado. Videl sem štiri rodove ameriških Slovencev. Moja župnija obsega 3500 Slovencev in Hrvatov. V začetku so bili tudi Nemci in Slovaki, ki imajo sedaj svoje cerkve. Farno cerkev in šolo sem sam sezidal. Naša šola ima sedaj osem razredov ter se pri benediktinkah uči v njej 325 dečkov in deklic, po večini Slovencev in Hrvatov, je pa seveda sem in tja tudi kakšen otrok druge narodnosti. Slovencev se otroci učijo dvakrat na teden, bi se pa še več, ko bi le imeli dovolj sposobnih učnih moči na razpolago. Sestre benediktinke so se po večini izobrazile šele v Ameriki za pouk in seveda elabo izgovarjajo slovensko. Tudi moj slovenski kaplan, čeprav rojen Slovenec, težko izgovarja slovensko in mu teče angleščina že boljše.

Naši ljudje delajo največ v železnarstvu v Pueblu. Te železarne zaposlujejo okoli 7000 ljudi. Kakšnih 50—60 slovenskih družin pa ima v okolici Puebla svoje farme. Naši ljudje povprečno še kar dobro zaslužijo. V železnarstvu so jim povišali mezde, ker se podjetja boje štrajka. Hudo pa je bilo za časa zadnje depresije, ki je trajala skoraj 5 let. Nesrečo smo v Pueblu doživeli tudi leta 1922, ko je voda stopila 15 čevljev (5 metrov) visoko in je odnašala kar hiše. V slovenskih rokah je tudi kakšnih 20 trgovin. Prav bogatih Slovencev pa ne poznam. Slovenci smo si v zadnjem času malo opomogli. Najlažje pa dobe delo, ki je dobro plačano, ženske, ki znajo kuhati. Američanke, tudi Slovenke, namreč niso nič navdušene za hišna dela ter

jih morajo prepuščati črnkam, ki pa niso priljubljene. Če se kakšni Slovenci posreči izeliti se v Ameriko, naj se nauči dobro kuhati, pa bo dobro zaslužila in si bo prihranila lep denar. Težave bodo seveda z angleščino.

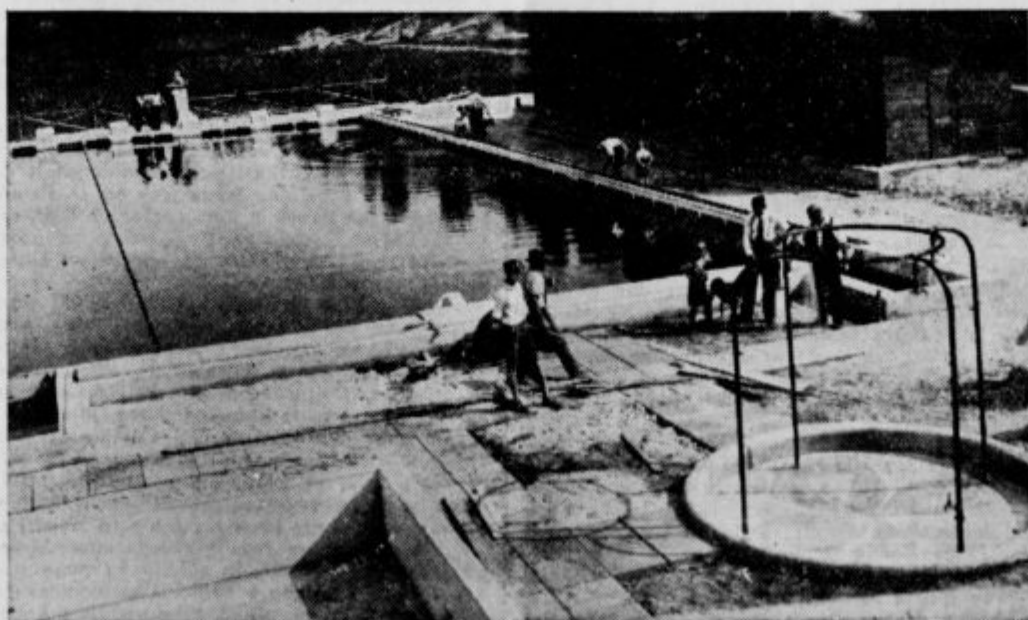
Zadnjič sem bil v domovini pred 38 leti, to je leta 1899, ko sem obiskal tudi Rim. Sedaj sem pa prišel na stara leta obiskat domovino, vendar pa jo moram kmalu zapustiti in bom šel najbrž 18. avgusta nazaj. Mudi se mi namreč zaradi šole, ki se prične septembra meseca. V Sloveniji imam mnogo sorodnikov, ker nas je bilo doma 15 otrok. V Ameriki imam tudi še brata, ki je tudi duhovnik-benediktinec. Ko bo župnik g. Ignac Zupane slavil zlato mašo v Predoselju, bom seveda zraven.

Zelo me veseli videti, da se trije narodi v Jugoslaviji boljše razumejo, kakor so se v začetku, vsaj tako domnevam. Kamor pridem, povsod vidim napredek in v cerkvi je povsod lepa pobožnost. Opazujem, da so Slovenci delaven in skrben narod kakor noben drug narod na svetu. Nesreča je, da mora toliko mladih ljudi v tujino, ker jih v to sili potreba. Povsod, kjer pa so Slovenci, povsod so znani kot pridni, delavni in pošteni ljudje, kar velja tudi za Ameriko. V Ameriki pridno grade cerkve, šole in narodne domove z dvoranami, kjer igrajo slovenske igre. Te igre so med ameriški Slovenci zelo privlačne, celo med tistimi otroci, ki le malo znajo še slovenski. Zaradi teh iger in zaradi petja, ki ga gojimo, je narodna zavest med Slovenci še vedno živa in tudi starejši skušamo mladino obuditi k tej zavesti. V moji župniji je zelo zaslužen pevski voditelj in boritelj za slovenstvo g. Janez Germa, doma iz Dobrega polja, ki se zanima res za sleherni stvar, kar se tiče našega kulturnega napredka. Za Hrvate pa je prav tako zaslužen predsednik bratske Hrvatske zajednice, ki je zadnjič vodil našo skupino v Jugoslavijo. Oba sta vneta za narodnost in vero. G. Ivan Butkovič je Hrvat iz Bileje pri Gospiču, poročil pa je Slovenko. Sporočite pozdrav sem Slovincem v stari domovini, mi jih nismo pozabili in naj tudi oni nas ne pozabijo!

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastojno krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Novo kopališče v Višnji gori

Višnja gora, priljubljena izletniška točka v bližini Ljubljane, je v zadnjem času postala bogatejša na novi pomembni pridobitvi: »Kopališča uprava« je z izdatno podporo kr. banske uprave in pod stalnim nadzorom banskega inženirja g. Mačka zgradila moderno kopališče tik pod Višnjo goro na vzhodni strani. Kopališče ima svoj lasten vodovod, veliki plavalni in potočje tega še stroški bazen, najmodernejša prhe, okusne, ločene slačilnice z angleškimi kloseti ter velikim prostorom za igre in sončenje. Slavnostna otvoritev je bila preteklo

nedeljo, poleg te je pa bila zamišljena velika narodna prireditev, ki je pa odpadla radi izredno slabega vremena. Prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m. bo ljudska zabava na veseličnem prostoru poleg kopališča, na katero vabimo vse prijatelje kopanja in naše lepe Dolenjke. Obiščite domovino višnjegorskega polja v obilnem številu ter se navdijmo naravnih lepot, ki nam jih nudi prelesta okolica Višnje gore, priznajmo pa tudi s svojim obiskom Višnjegorcem njihov trud za povzdigo tujkega prometa na Dolenjskem!

svoje rešitelje. Veliko je vzrokov, zaradi katerih Španci ne vidijo radi tujece, pogosto se v svojih vrstah ne. Ze radi dejstva, da navadni nemški vojak dobi 500 peset na mesec, španci, ki se bori v prvih vrstah, dobiva le 30 — pa še tistih dostikrat ne vidi. Način mišljenja, jezik, in pa znana španska konservativnost, ki se že a priori upira vsemu, kar je tuje in novo, vse to je vzrok, da mora biti general Franco zelo, zelo previden v vprašanju tujece. Španski katoličani in španski kler so celo ostri nasprotniki Nemcev, ki ne pozabljajo vršiti fašistične propagande niti v Španiji. Nemci očitajo cerkvi odgovornost, da je sploh prišlo do vojne, ter s svojim zadržanjem do katoliške cerkve vzbujajo v globoko versko mislečem španskem ljudstvu odpor.

V pojasnilo tega nam navedem en sam primer. V karlističnih četah, ki so formirane izključno iz strogo katoliških vrst, so se nahajali nekateri nemški vojaki in oficirji kot prostovoljci. Narodno-socialistični faktorji so gledali na to, kot na nekaj nepravilnega. — Nekega dne v aprilu je prišel razglas, da se izključijo iz stranke vsi nemški prostovoljci, ki bi ostali v vrstah karlistov. Jasno je, da so nemški vojaki bili priključeni prestopiti k falangietom, to je španskim fašistovskim formacijam. Tudi ta dogodek je pustil zelo mučen vtis med španskimi katoličani. Franco se trudi, da bi to nasprotje zabilal ter dal zadostneje Nemcem, ki so bili dosedaj in so sploh tudi sicer zelo priljubljeni v vojaških krogih, na drugi strani ne želi zaliti verskega čuta Špancev, tembolj, ker je sam veren katoličan.

Dobro se Franco zaveda izredno važnega pomena Nemcev in lahko rečem, da brez Nemcev ne bi želel tako sijajnega uspeha. Nemci so zgradili ogromne podzemne aerodrome, v katerih so absolutno varno hranjena najmodernejša bojna letala vseh tipov. Ti aerodromi so raztreseni širom Španije — mesta se držijo v največji tajnosti — še celo za njihovo število se ne ve zanesljivo. Po mojih informacijah so že popolnoma urejena podzemna letališča v Sevilli, Palenciji, Salamanci, Avili, Victoriji in Saragosi. Jasno je, da je dostop k tem bazam skoraj nemogoč. Se celo španski oficirji ne morejo dobiti vstopa. Kljub temu je meni uspelo ogledati si tak aerodrom v Sevilli in bo gotovo zanimalo to tudi čitatelje. Nekoliko zelene trate, hrib in zgradba, cerkvice podobna, s stolpom, to je vse, kar vidijo oči. Če si stvar ogleda nekoliko bližje, človek zastrmi. Zgradba, cerkvice podobna, da, — toda na njenem stolpu se nahajajo najmodernejši vrtiljivi reflektorji, ki kažejo ponoči znake in poti. V notranjosti in pod zemljo je urejena najmodernejša radikska in meteorološka postaja. Ogromna maskirana votlina se odkriva očem šele iz daljave nekaj sto metrov. Precej velik hrib ni drugega kakor velikanški hangar. Avioni priletijo na travnik, ustavijo se pa šele globoko v notranjosti. Tako je vsa zunanost mogoče v 200—250 metrov dolgem travniku. Jasno je, da tako pristajanje zahteva izkušeni in dobri piloti. Notranjost hriba pa, ki je uklesana v živo skalo, utrjena z železobetonskimi oboki in stebri, daje fantastični vtis podzemnega mesta. Tukaj so tovarne za sestavljanje in reparature letal, hangarji za 20—30 aparatov, etanovanja, uradi in skladišča. Človek se ni more predstavljati ogromnosti prostorov. Spominjam se bramskih hramov v Birmi, ki so globoko v skalo vsekani, polni teme in misterijev. Tukaj pa je eno samo mravljišče. Včasih so urejena cela nadstropja. Lastna električna centrala oskrbuje pogon, razsvetljavo in ventilacijo. Vse to je nekaj veličastnega. Ne morem si zamisliti, kako ogromno denarja in dela je bilo vloženega v to gigantsko delo. Ven sem prišel ves omamljen.

Sedaj sem šele razumel, da to ni narejeno za danes, ne za jutri, ampak za dolgo vrsto let. Nemci so Špancem tudi zgradili celo vrsto modernih pomorskih oporišč, kakor Cadix, Vigo, Pasajes in celo Melillo v španskem Maroku! Tehnična dela in naprave so večina vsa pod njihovim vodstvom.

Rudolf Hare.

Grof Begouen o Jegliču

Ganljivo pismo Francoza ki je bil Jegličev prijatelj

Grof Begouen, stari preizkušeni prijatelj naše države in posebej še Slovencev, ki jim je s svojimi zvezami na mirovni konferenci morda odločilno pomagal do sedanje severne meje v Prekmurju, nam piše ob priliki smrti nadškofa Jegliča ganljivo pismo, ki je dokaz za to, da naš prijatelj v visoko starost zasleduje utrip naše naroda, a je tudi dokaz za to, kako daleč čez ozke meje domovine je zaslovelo ime pokojnega nadškofa in voditelja. Pismo prinašamo v dobesednem prevodu:

»Z globoko žalostjo me je napolnila vest o smrti nadškofa Jegliča, bivšega knezoškofa ljubljanskega. Tudi jaz bi se rad pridružil vsem onim, ki za njim žalujejo s skromnim, a globoko občutnim spominom in s ponovitvijo svojega spoštovanja do tega velikega cerkvenega kneza.

»Pravkar je preteklo 50 let, ko me je doletela čast, da sem ga po posredovanju škofa Strossmayerja spoznal. Takrat, leta 1887, sem za »Journal des Debats« proučeval jugoslovansko vprašanje ter iskal med jugoslovanskimi narodi osnov za samostojno državo. S Strossmayerjevim priporočili sem takrat prišel tudi v Sarajevo k takratnemu nadškofu dr. Stadlerju in njegovemu pomočnemu škofu dr. Jegliču. Prepričan sem, da danes vsi natančno vedo, da oba cerkvena kneza kljub iskrenemu sodelovanju in pristranskim medsebojnim odnosom nista imela sličnih političnih idej, marveč so na političnem polju šla njuna pota narazen. Nadškof dr. Stadler, ki je bil povsem vladni človek, je doživel, da je proti njemu vstala močna opozicija med ljudstvom in celo med njegovo duhovščino. Pomočnemu škofu dr. Jegliču, čigar slovanstva usmerjenost je bila takrat povsod znana, je pripadala naloga, da je to nasprotstvo blažil, kolikor koli je mogel. Koj takrat sem dobil vtis, da je dr. Jeglič s svojim izrednim taktom in s svojo preudarno, jasno in kljub temu odločno zmrtnostjo to svojo nalogo tudi izpolnil, ker je zadovoljil vse upravičene nacionalne težnje ljudstva in duhovščine.

»Dr. Jegliča potem dolgo let nisem več videl. Šele leta 1918, nekaj dni po premirju, sem ga srečal, ko je prišel v Pariz z drugimi odličnimi slovenskimi voditelji vred, da predloži želje slovenskega ljudstva mirovni konferenci. Takrat je prišel v Francijo nekoliko pod vtisom obrekovanj, ki so jih na račun francoskega naroda razširili po svetu njegovi nasprotniki. Kako veliko je bilo njegovo presenečenje, ko je videl, da se po Parizu duhovščina svobodno giblje oblečena v talarje in ko se je prepričal, da so pabirke cerkve prepolne vernega ljudstva.

»Pozneje, ko sem večkrat prihajal v Jugoslavijo v različnih mislih od leta 1919—1929, sem se redno zglasil tudi pri knezoškofu dr. Jegliču in vedno sem našel v njem prijatelja, ki je bil ves srečen teh obiskov. Mnogokrat sem bil tudi njegov gost. Najbolj dolgo takrat, ko sem prišel k njemu s kardinalom Duboisom in škofi Grente in de Llobet. Jeglič je pri tej priložnosti na nepozabljen način izpovedal svoje občudovanje do moje domovine in svojo ljubezen do mojega rodnega naroda. Ob priliki mojih obiskov pri njem v oni stari palači, kjer je prenočeval tudi Napoleon, smo imeli mnogo pomenkov. Njegov način pogovora je bil živahen in duhovit. Njegovi domisleki udarni, njegovo dokazovanje jasno in prepričevalno. Vedno mi je dal

jasno sliko o ljudeh in o političnem položaju, vedno je govoril, kot govori vodja, ki ne dvomi o tem, da mu bo narod sledil. Na drugi strani pa sem bil tudi jaz poučen o njegovem versko-obnovitvenem in nacionalnem delovanju za njegovo jugoslovansko domovino. Njegove informacije so mnogokrat služile kot dragoceno gradivo na merodajnih mestih.

»Za Jegliča sem gojil globoko spoštovanje. Občudoval sem ga skozi vse svoje življenje in sem bil vedno vesel, če sem kaj o njem zvedel po prijateljih ali iz tiska. Mislim, da bo Francozu, ki goji že kar pol stoletja najbolj iskrena čustva za Jugoslavijo — že takrat, ko o današnji obliki države še ni bilo ne duha ne sluha — dovoljeno, da se globoko prikloni ob grobu velikega cerkvenega kneza in tega velikega jugoslovanskega rodoljuba, ki ga je v svojem življenju počastil s svojo ljubeznivo naklonenostjo.

Montesquieu-Avantes (Ariege), 13. jul. 1937.
Grof Begouen
profesor vseučilišča v Toulousi, dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu.

Svetovni kongres katoliške delavske mladine

60.000 mladih delavcev in delavk iz vse Francije

Pariz, 16. julija. Danes se je pričel X. kongres katoliške delavske mladine iz Francije. Nad 60.000 mladih delavcev in delavk iz vseh delov Francije je prišlo v ta namen v glavno mesto, kakor tudi več tisoč inozemskih katoliških delavcev, med drugimi nad 5000 Belgijcev. Od drugih držav so najbolj zastopane Avstrija, Poljska, Madžarska, Jugoslavija, Češkoslovaška, Holandska, Švica, Anglija, Kanada, Irsko, Španija in Portugalska. Vse te države so poslale močne delegacije. Zaradi velike udeležbe inozemskega delavstva se je zborovanje francoske katoliške delavske mladine spremenilo v drugi svetovni kongres katoliške delavske mladine. Prvi je bil leta 1935 v Bruslju.

Gibanje ima svoj izvor v Belgiji, kjer je bilo ustanovljeno leta 1925 in šteje danes nad 200.000 članov. Dve leti pozneje je bila sorodna organizacija ustanovljena tudi v Franciji, in sicer na iniciativno mladega knjigovodje Queleeta. Njega je podpiral kaplan Quérin v predmestju Cligny. Kaplan Quérin je danes glavni delavski duhovnik za delavsko mladinsko organizacijo, ki šteje v Franciji

60.000 moških in 51.000 ženskih članov. Cilj organizacije je duhovna, verska, moralna in poklicna izobrazba katoliške delavske mladine ter stanovsko zastopstvo njenih materialnih in moralnih interesov pri oblasteh in mednarodnem uradu za delo. Prireja tudi politične tečaje, politična taborišča in skrbi za šolsko izobrazbo svojega članstva.

Sv. oče je poslal kongresu prisrčen pozdrav, v katerem pravi, da popolnoma odobrava ta delavski pokret, ker je usmerjen proti brezbožnemu komunizmu in paganskemu nacionalizmu in čigar člani so prisegli, da bodo v življenju uveljavili krščanski ideal pravičnosti in ljubezni.

V petek in v soboto dopoldne bodo zborovanja. Popoldne bodo delegacije obiskale svetovno razstavo. V soboto zvečer bo v Prince parku velika manifestacija katoliške delavske mladine. Na istem mestu bo v nedeljo dopoldne pod milim nebom slovesna služba božja. Kardinal Verdier, več francoskih kardinalov in 30 škofov ter nadškofov se udeležijo zborovanj.

Prireditelj družini pa ima plačati razne stroške in OUDZ 800 din.

— **Pasja pravda pred sodniki.** Za navaden pasji vgriz se je včeraj v dvorani št. 79 sestal senat 4 sodnikov, kar je bilo nenavadno. Pasji vgrizi se kvalificirajo kot prekrški, ki jih okrajna sodišča še sodijo po starem avstrijskem zakonu, ker še ni uveljavljen zakon o prekrških. Pred okrajnim sodnikom v škofji Loki je bila užitkarica Mina Kušarjeva obsojena zaradi pasjega vgriza, ko je popadla pes posestnika Jenka iz Godešča deklico Antonijo Krajnikovico. Užitkarica je izjavila, da je ona — sestra posestnika — lastnica psa, za to odgovorna. Bila je zato ona obsojena. Posestnik Jenko pa je bil oproščen. Navzlic državnega tožila je včeraj štiričlanski senat obsodil Petra Jenka na 600 din denarne kazni ali 10 dni zapor, a plačilo stroškov kazenskih postopanj in odškodnine Krajnikovici za bolečine 600 din. Proti Kušarjevi bo drž. tožilec uvedel kazensko postopanje zaradi varanja oblasti in najbrž se zaradi krivega pričevanja.

— **Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli,** katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Z. a j e u, izprašanemu optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Ljubljana

1 Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzhajanje zavarovalnice ob 4.15.

1 **Drevi ob pol devetih uprizorijo** naši vrli Trnovčani ponovno bajno igrano »Zlatorog«. Ni to navadna gledališka diletantska predstava, temveč izredni dogodek v gibanju naših odrov. Saj n. pr. še nismo doživeli na nepoklicnem odru tako dovršene plesnega gibanja ter petja, kot smo ga pri premieri občudovali v Trnovem. Pa tudi igravska plat je tako na višini, da se človek počuti res v pravem teatru. — Priporočamo, da si predstavlo ogledajo tudi razvajeni meščani. Predprodaja vstopnic je danes ves dan v Prosvetnem domu v Trnovem, Karunova ulica 15.

1 **Družba sv. Vincencija Pavelskega.** Ob prazniku sv. Vincencija Pavelskega (19. julija), bodo imeli jutri, t. j. 18. t. m. ljubljanske in okoliške konference svoje tretje redno četletno zborovanje v Marijanišču. Po sv. maši ob 7 (pridiguje Matija Contala, C. M.) v marijanski kapeli, bo ob pol 9. zborovanje v gledališki dvorani z referatom g. vizitatorja L. Sedeja, C. M.: »Po stopinjah sv. Vincencija Pavelskega«. Ker letos karitativne družbe po vsem svetu obhajajo 200-letnico kanonizacije sv. Vincencija Pavelskega, se vsi delavni člani konference, pa tudi dobrotniki in prijatelji nujno vabijo, da se zborovanja polnoštevno udeležijo.

1 **»Naša apostola«** farna igra ob D. Petančiča bo predvajana danes in jutri zvečer ob 8. pri cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom na prostem. Nastopa nad 100 igralcev ob spremljavi fanfar in petja.

1 **Ameriški simfonijni orkester,** ki igra v erodo, dne 21. t. m. v Ljubljani, ima naslednji spored: Liszt: Ogrska rapsodija št. 2, Dvojak: Largo iz V. simfonije, Verouet: IV. koncert za obo in orkester, Delibes: Suita iz baleta Coppelia. — Po odmoru: Verdi: Nabukodonozar, uvertura, Gurevič: Capriccio, solo za alt, Čajkovski: Adagio, Lamentoso in Finale iz VI. simfonije, 3 epizode za orkester, in sicer Francoski kralj in 20.000 ljudi, Jaz sem rojen v Arkadiji, v Teminah Afrike. — K sklepu Wagner: Predgraja iz opere Moletari Norimberški. Polg tega glavnega sporeda še nekaj ameriških skladb in skladb za male sestave orkestra. Koncert bo v veliki filharmoniji dvorani v erodo 21. t. m. ob 20. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

1 **Poučna ekskurzija v Celje** (ogled Westrove tovarne in Cirkarne) bo nepreklicno v torek, dne 20. t. m. Zbirališče ob pol 7 zjutraj pred kavarno Evropo. Izleta se lahko udeležijo vsakdo. Prijave do ponedeljka popoldne pri tajništvu Skupnega združenja (Beethovnova ulica 10, pritrilje. Telefon 30-88) ali pri predsedniku g. Antonu Kovačiču, tovarna peči, Ljubljana, Viška ulica 3. (Telefon 33-57).

1 **Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva na Viču** priredi jutri v nedeljo, 18. julija ogled botaničnega in Cernogajevskega vrta. Zbirališče ob

Jutri v Škofjo Loko!

Jutri se prijatelji slovenske katoliške prosvete in naše mladine z Gorenjske, Ljubljane in še od drugod zberejo v Škofjo Loko. Naš tabor jutri naj bo — po obsegu kajpak manjša, po iskrenosti in lepoti pa enaka proslava katoliške, slovenske in jugoslovanske mladine, kakor preteklo nedeljo v Kranju.

Vabimo, da se naše slavnosti udeležite zlasti okoličani v narodnih nošah, na vozovih in kolesih. Gostje, ki pridejo z vlakom, naj se poslužijo avtomobila (peši tudi ni več kot pol ure); zbirališče od 8—8.30 je od tovarne »Šešir« do evharističnega križa. Naj se vsak pokorava rediteljem, ki imajo točen načrt spreveda in reda pri sv. maši.

Prireditelj velja kot okrožna prireditelj Krekovega prosvetnega okrožja (t. j. loška dekanija). Naj predvsem okrožje pokaže svoje, naj se tudi izkaže, da nismo brez prijateljev, ampak da jih je zelo mnogo.

K okrožni prireditvi pa je škofjeloško prosvetno društvo pridruživlo svojo lepo, pomembno slovesnost. Naša stara zastava je lani obhajala 40 letnico. Je to še zastava društva rokodelskih pomočnikov; je zelo velika in je zato vzbujala pozornost že marsikdaj, tako tudi na zadnjem pogrebu prevz. nadškofa. Sedaj gre v pokoj — nadomestil ga nov, moderen prapor, ki bo ta dan blagoslovljen. Tudi to bo dalo dnevu svoj pečat in pomen: ideali in cilji ostajajo isti, nova pa so pota v teh novih, težkih časih, zato tudi nov prapor, ki naj nas vodi — do večno veljavnih vzorov: Bog in narod!

Popoldanski nastop mladine, ki se vneto pripravljala, obeta biti lep. Program nastopa je precejšen, vendar ne bo predolg. Na koncu prosta zabava, za katero je pripravljena v razvedrilo križanka. — Bratje in sestre, prijatelji in znanci: Na svidenje! Bog živi!

V Pariz na svetovno razstavo

Polovična vožnja! Generalna direkcija železnice v Belgradu je dne 16. t. m. pod št. G. D. br. 68.101/37 dovolila vsem udeležencem naše študijske ekskurzije polovično vožnjo na vseb naših železnicah, in sicer za dan 19. in 20. julija t. l. pri odhodu v Ljubljano in za dan 31. julija in 1. avgusta t. l. pri povratku iz Ljubljane domov. Polovična vožnja velja le do Ljubljane! Vsa udeležena naj kupi na odhodni postaji do Ljubljane cel vozni listek z legitimacijo K 13, na podlagi katere bo imel nato pravico do brezplačnega povratka. Pri povratku 31. julija t. l. se bodo legitimacije K 13 zigosale v Ljubljani po izstopu iz našega posebnega vlaka na glavnem kolodvoru. Vozne listke na železnici je torej kupiti le do Ljubljane, ker bomo od Ljubljane dalje prečkali vozne listke mi sami!

Garnitura posebnega vlaka pride na glavni kolodvor dne 20. t. m. šele ob 8. uri in je šele od tedaj naprej mogoče vstop v vlak.

Dne 20. t. m. ob 7.30 do 8. dopoldne je za vse udeležence ekskurzije pri Mikliču nasproti glavne kolodvoru v Ljubljani kratek sestanek, kjer se bodo dale zadnje informacije in navodila. Radi važnosti se tega sestanka vsi udeleženci!

Od danes naprej je vsako vplačilo za valute, bodisi kot zaostanek na prispevku na položnico nemogoče, ker je že prekasno in so vsi računi že zaključeni. Vplačilo je mogoče le še v naši pisarni, toda le do popoldne in samo danes.

Ponovno opozarjamo vse udeležence, da pustite naslove naših bivališč v Parizu in Milano doma, za vsak slučaj.

Posebni vlak odpelje iz Ljubljane glavni kolodvor točno ob 8.30. Naj vsakdo pazi, da ne bo prepozno! Vlak se ustavi za nekaj minut v Kranju, nekoliko več pa na Jesenicah.

Jutri objavimo na tem mestu ponovno naš vojni red.

Nadaljnja navodila slede!

Vodstvo.

8.45 pri dolenskem mostu. Prosimo polnoštevno udeležbo.

1 **Vpisovanje v tečaj za papirne izpite,** ki ga organizira Društvo brezposelnih prof. kandidatov je danes ob 8—12. na prvi drž. real. gimnaziji. — Odbor DBPK.

1 **Nov hodnik na Poljanskem nasipu.** Pretekli dni so delavci mestne občine napravili ob desni strani ceste — od stare cukrarne do križišča Potočnikove ulice — hodnik za pešce.

1 **Nesrečen padez s lestve.** Včeraj ob 3. popoldne je blizu Marijanišča na Poljanski cesti pleskal 25 letni delavec Mestne elektrarne Ivan Fajon z Grajske planote droge za električni tok. Med delom se mu je prevrnila lestev ter je Fajon padel na tla tako nesrečno, da je dobil hude poškodbe po vsem telesu.

1 **Nesreča na gorenjskem kolodvoru.** Na gorenjskem kolodvoru je včeraj okoli trideset na 4 popoldne padel na tračnice železniški nadpremičar Jakob Bilenc iz Zgornjega Kašlja. Občležal je na tleh nezavesten. Poklican je bil reševalni avto, ki ga je prejel v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili nevaren pretres možgan.

1 **Kolesarska anarhija v predmestjih.** Vkljub policijskim prepovedim in cestno-policijskemu redu dirajo kolesarji ob večernih urah celo skozi parke, kjer se igrajo otroci, zlasti ob času, ko ni stražnika ali pa paznika blizu. Treba bi bilo postaviti vsaj v parkih par svarilnih tabel!

1 **Obsojen tat.** Tržačan Mirko K. je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan. Po poklicu je samski čevljarjski pomočnik. Rudolfo Keržanu je 2. junija izmaknil s kolesa dinamno svetilko, vredno 200 dinarjev. Nato pa je še ponaredil potrdilo, da je svetilko kupil pri neki trvdki. Mali senat ga je včeraj obsodil zaradi zločina tatvine in prestopka ponarejanja listin na 6 mesecev in 15 dni strogega zaporu in 60 din globe, odnosno 1 dan zapor.

1 **Nočno službo imajo lekarne:** mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Poizvedovanja

V četrtek zvečer 15. t. m. je bilo v parku pri Sv. Petru pozabljeno ogrinjalo, pleteno iz rjave in zelene volne. Kdor bi ga bil našel, naj ga blagovolji vrniti v Ilirsko ulico 20, pritrilje desno.

Sv. Jernej pri Ločah

V vasi Ličnica je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Cvahte Janeza. Goreti je začelo zjutraj ob pol 5. Živino in nekaj orodja so rešili. Ogenj je najbrž bil podtaknjen. — V isti vasi je v sredo, 14. t. m. umrla, zadeta od kapi, posestnica Cvahte Marija. Ko ji je popoldne prinesel pastorek na njivo malico, jo je našel mrtvo. Pastorek je pred kratkim ušel iz Studenca pri Ljubljani in je doma v svoji porosti delal vsemogočo škodo. Še v erodo predpoldne je na domu pobil sipe in pomislil in raztrgal podobno v sobi. Zalost zaradi fantove bolezni je zelo vplivala na rajno in pospešila njeno smrt. N. v m. p.l.

Drobne novice

Češki bogoslovci med našim ljudstvom

Češki bogoslovci so se odpeljali v četrtek zjutraj z avtobusom iz Maribora na izlet v Rog. Slatino in Šmarje. V Slov. Bistrici so se udeležili službe božje, g. župnik Solince pa jih je lepo pogostil v župnišču, kjer jih je pozdravil tudi g. župan.

Lepote Rog. Slatine so si z navdušenjem ogledovali in zapeli mnogostevilnim gostom, ki so jih pristržno pozdravljali, par čeških pesmi. Po zakuski, ki jim jo je pripravilo ravateljstvo, in ogledu kopališča so se odpeljali v Šmarje, kjer so doživeli, kakor sami pravijo: kraljevski sprejem. Ob vihranju zastav z vseh hiš in pokanje toplicev so jih pozdravili g. dekan Lom, g. župan Turk in akademik g. Čuješ v imenu mnogostevilnega občinstva. Popoldne so si ogledali krasno cerkev sv. Roka, kjer jih je pogostil rojak mgr. Vreže, ki je z g. prof. Sedivjem in mariborskimi bogoslovci spremljal izletnike.

V petek zjutraj so se češki bogoslovci udeležili sv. maše na Slovinskem grobu skupno z mnogostevilnim odličnim občinstvom. Zvečer je bil v bogoslovju prijateljski večer, danes popoldne ob 13.52 se odpeljalo z vlakom proti Celju.

Češki bogoslovci so nad lepoto naših krajev in prijaznostjo ljudi navdušeni in neprestano zatrjujejo, da ne bodo nikoli pozabili, kako jih je sprejelo slovensko ljudstvo.

Koledar

Sobota, 17. julija: Aleš, spoznavalec; Marcelina, devica.

Novi grobovi

† Ana Čadež. Včeraj ob četrti na 8 zjutraj je bogujdano umrla gđ. Ana Čadež, sestra duh. sv. g. Antona Čadeža. Pokojnica bi na dan sv. Ane, svoje patronke, 26. t. m., dočakala točno 75 let. Vse svoje življenje je preživela v delu, molitvi in trpljenju. Bog jo je svetnega trpljenja sedaj rešil. Bila je goreča članica Marijine družbe v Lichtenurnu in III. reda sv. Frančiška. Pogreb pokojnice bo v nedeljo ob 5. popoldne izpred mrliške veže v zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim ga, bratu in vsemu drugemu sorodstvu naše iskreno sožalje!

† Marija Bizovičar. V Ljubljani je po dolgem trpljenju mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Bizovičar, vdova po vrtnarju. Bila je blaga žena in skrbna mati številnim otrokom, ki jih je vse lepo krščansko vzgojila. Pogreb blage rajne bo danes ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti. Kopališka ulica 20, na pokopališču k Sv. Križu. Blag ji spomin! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je v 80. letu starosti mirno v Gospodu zaspala g. Marija Mrak, roj. Naglič. Pogreb bo v nedeljo ob 5 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Zalogu pri Ljubljani je umrla g. Marjeta Leban, roj. Skvarč. Pokopali bo bodo v nedeljo ob 3 popoldne na pokopališču v Dev. Mar. v Polju. Naj počiva v miru! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnost

Belgrad, 16. julija. AA. Ostavka na državno službo dr. Vekoslava Turka, sodnika okrajnega sodišča v Cazmi, je bila sprejeta.

Belgrad, 16. julija. AA. Napredovali so: za predstojnika lekarne splošne državne bolnišnice v Ljubljani v 5. skup. dr. Vida Finkova; za višjega pristava doma narodnega zdravja v Mariboru v 6. skup. dr. Josip Vrtovec.

Napredoval je v katastrsko upravo v Kamniku za višjega katastrskega geometra VI. pol. skup. Karl Tigl, katastrski geometer VII. pol. skup. — Premestjena je na pošto Maribor Lidija Aleš iz pošte v Jaša Tomiču.

— Poročila sta se v Središču ob Dravi učiteljica gospodična Julka Bedjaničeva, hčerka bivšega narodnega poslanca in posestnika g. Bedjaniča